

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 198)

Çeşitli Kanunlarda ve Maliye Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile İçişleri; Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm; Tarım, Orman ve Köyişleri; Çevre ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/602)

Not : Tasarı Başkanlıkça; Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji; İçişleri; Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm; Tarım, Orman ve Köyişleri; Çevre ve Plan ve Bütçe komisyonlarına havale edilmiştir.

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-605/2232

16.5.2003

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 21.4.2003 tarihinde kararlaştırılan “Çeşitli Kanunlarda ve Maliye Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

GENEL GEREKÇE

Tasarı ile, 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda, 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanununda, 4070 sayılı Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanunda, 3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlemesine Dair Tarım Reformu Kanununda, 2644 sayılı Tapu Kanununda, 775 sayılı Gecekondu Kanununda, 442 sayılı Köy Kanununda 6664 sayılı Taş Ocakları Muamelelerinin Tedviri ve Varidatının Tahsilinin Vilayet Hususi İdarelerine Ait Olduğu Hakkında Kanunda, 2886 sayılı Devlet İhale Kanununda, 1380 sayılı Su Ürünleri Kanununda, 167 sayılı Yeraltı Suları Hakkında Kanunda, 178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede, 3533 sayılı Umumi, Mülhak ve Hususi Bütçelerle İdare Edilen ve Belediyelerle Sermayesinin Tamamı Devlete Ait Daire ve Müesseseler Arasındaki İhtilafların Tahkim Yoluyla Halli Hakkında Kanunda, 13 Mart 1913 tarihli İl Özel İdaresi Kanununda, 4325 sayılı Olağanüstü Hal Bölgesinde ve Kalkınmada Öncelikli Yörelerde İstihdam Yaratılması ve Yatırımların Teşvik Edilmesi ile 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda, 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanununda ve 4342 sayılı Mera Kanununda, 3030 sayılı Büyükşehir

Belediyelerinin Yönetimi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunda, 3007 sayılı Gümrük Mevzuatına Göre Tasfiye Edilecek Eşya Hakkında Döner Sermaye Kanununda ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununda değişiklikler yapılmaktadır.

Tasarı ile;

- Hazineye ait taşınmaz malların satışlarının hızlandırılması ve kolaylaştırılması,

- Ülke kalkınmasında önemli yer tutan organize sanayi bölgelerinin, küçük sanayi sitelerinin, organize hayvancılık ve besi bölgelerinin, endüstri ve teknoloji geliştirme bölgelerinin ve serbest bölgelerin kurulmasının ve toplu konut üretiminin teşvik edilmesi,

- Hazineye ait taşınmaz malların yönetim ve değerlendirilmesindeki bürokratik formalitelerin azaltılması,

- Köy veya beldelerdeki tarım arazilerinin kullanıcılarına doğrudan satışının kolaylaştırılması, yararlanacaklara yeniden müracaat imkânı tanınması ve taksitli satışlarda faiz uygulanmaması,

- Birinci derece doğal sit alanlarında kalan taşınmaz mallar için yüzde altı oranında yapılaşmaya izin verilmesi,

- Tarım reformu alanında kalan ancak tarım yapılamayan dördüncü sınıftan yukarı arazilerin, yatırımların teşviki kapsamında kullanıma açılması,

- Yabancı gerçek kişiler ile ticaret şirketlerinin karşılıklı olmak kaydıyla taşınmaz mal edinebilmelerinin sağlanması,

- Taş, çakıl, kum ve toprak ocaklarının kiralama yetkisinin Maliye Bakanlığında alınarak, belediye ve mücavir alan sınırları içinde belediyelere, dışında ise il özel idarelerine verilmesi,

- Su ürünü üretim alanları ile kaynak sularının kiralama yetkisinin Maliye Bakanlığında alınarak, il özel idarelerine verilmesi,

- Kamu kurum ve kuruluşları arasında taşınmazın aynına ilişkin uyuşmazlıkların, hakem yerine genel hükümlere göre çözümlenmesi,

- Genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelerin yürüttükleri hizmetler için gerekli cari ve yatırım nitelikli giderlerini karşılamak amacıyla, valilerin yetki ve sorumluluğunda olmak üzere il özel idarelerince katkı sağlanabilmesi,

- Kalkınmada öncelikli yörelerde yatırım yapacaklara, Hazine yanında katma bütçeli kuruluşlara, belediyelere ve il özel idarelerine ait arazi ve arsaların da mülkiyetinin bedelsiz devredilebilmesi ve yatırımın yarısından fazlasını tamamlayan yatırımcılardan talepte bulunanlara bu yerlerin doğrudan satılabilmesi,

- Turizm ve tersane yatırımcıları ile yaşanan ihtilafların çözümlenmesi,

- Mera komisyonu çalışmalarında Maliye Bakanlığının izninin alınması,

- Genel bütçe vergi gelirleri tahsilatından büyük şehir belediyelerine aktarılan paylar ile ilgili olarak, belediyelerin mağduriyetlerinin giderilmesi,

- Gümrüğe terk edilen, terk edilmiş sayılan, müsadere edilen eşyanın satışından elde edilen hasılatın ayrılan % 10'luk döner sermaye gelirinin % 50'ye çıkarılması,

- Trafik para cezalarının kredi kartı ile de ödenebilmesi,

Hususlarında düzenlemeler yapılmaktadır.

Yapılan bu düzenlemeler ile yatırım ortamının iyileştirilmesi, yabancı yatırımların teşvik edilmesi, yerel yönetimlerin malî yapılarının güçlendirilmesi ve kişilerin mülkiyet haklarının kullanılmasına ilişkin mağduriyetlerinin giderilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. - Bakanlar Kurulu kararı ile satış kapsamına alınan hazineye ait taşınmazların satışı ile ilgili olarak 29.6.2001 tarihli ve 4706 sayılı Kanunun 1 inci maddesi ile oluşturulan Hazine Taşınmaz Malları Satış Koordinasyon Kurulu, Değer Tespit Komisyonu ve İhale Komisyonu çalışmalarında, komisyonların üye sayılarının çokluğu ve Hazineye ait taşınmaz satışlarında görüş sorulan bakanlıkların merkez ve taşra teşkilâtlarında görevli olan yetkililerin yanında, belediye ve sivil toplum kuruluşları temsilcilerinin de bulunması nedeniyle karar alınmasında, değer tespitlerinin de ve ihalelerin yapılmasında güçlüklerle karşılaşmıştır.

Kanun koyucunun amacının Hazineye ait taşınmaz satışlarını hızlandırmak olmasına rağmen, uygulamada satışların hızlandırılması bir yana, daha fazla bürokrasi ile karşılaşmış ve komisyonların toplanmasında sorunlar yaşanmıştır.

Diğer yandan, bir kamu kuruluşuna tahsisli olduğu halde tahsis amacıyla kullanılmayan atıl vaziyetteki taşınmazların değerlendirilebilmesi için Bakanlar Kurulundan bu taşınmazların satışına ilişkin olarak karar alınması ve bu karar sonucunda tahsislerin kalkmış olması Maliye Bakanlığını rahatlatan bir uygulama olmuştur. Bu uygulamanın devam etmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir. Yapılan düzenleme ile uygulamada beklenen fayda sağlanamayan, aksine satışları sürünmede bırakan komisyonlar kaldırılmaktadır.

Madde 2. - 4706 sayılı Kanunun 1 inci maddesinde yapılan değişiklik çerçevesinde, kaldırılan kurul ve komisyonların çalışma esas ve usullerini düzenleyen 2 nci maddede de bu yönde değişiklik yapılmaktadır. Bir kamu kuruluşuna tahsisli olduğu halde, tahsis amacıyla kullanılmayan atıl vaziyetteki Hazineye ait taşınmazların satışı için Bakanlar Kuruluna Maliye Bakanlığınca teklif götürülmesi yönünde düzenlemeye gidilmektedir.

Ayrıca, aynı Kanunun 2 nci maddesinde yer alan ihale usulü ile komisyon üyelerine ve Kanunun uygulanmasında doğrudan görev alanlara ücret ödenmesine ilişkin hükümler, komisyonların kaldırılması nedeniyle madde metninden çıkarılmaktadır.

Bu maddenin sekizinci ve dokuzuncu fıkralarında yer alan, ihalede açıklık ve rekabetin sağlanmasına yönelik tedbirlerin alınması ile onaylanan ihale kararlarının internet aracılığıyla yayınlanmasına ilişkin hükümler, Tasarının 6 ncı maddesi ile 4706 sayılı Kanunun 7 nci maddesine bir fıkra eklenmesi suretiyle yeniden düzenlendiğinden, madde metninden çıkarılmaktadır.

Madde 3. - 4706 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (b) bendinde yapılan değişiklik ile üzerindeki çeşitli amaçlarla kişiler lehine irtifak hakkı tesis edilmiş Hazineye ait taşınmazların zemini ile üzerindeki bina ve tesislerden Hazineye geçmesi gereken kısmının talep edilmesi halinde hak sahiplerine rayiç bedel üzerinden doğrudan satılabileceğine ilişkin düzenlemede yer alan "irtifak hakkı" ibaresi, 4721 sayılı Türk Medeni Kanununda "sınırlı ayni hak" olarak yer aldığından ve bu kavram irtifak hakkını da içeren daha geniş bir anlam taşıdığından, diğer sınırlı ayni hak sahiplerinin de bu imkândan yararlanabilmesi için maddede buna paralel düzenleme yapılmaktadır. Maddede yer alan 6831 sayılı Orman Kanunu, 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu ve 2873 sayılı Millî Parklar Kanunu uyarınca ormanlardan izin verilmiş veya irtifak hakkına konu edilmiş yerlerin satışı yasal olarak mümkün olmadığından, madde metninde yer almasına gerek bulunmamakta ve bu nedenle de söz konusu madde anılan kanunları içermeyecek şekilde yeniden düzenlenmektedir.

4706 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (c) bendinde yapılan değişiklik ile uygulama imar planı içinde veya dışında çeşitli nedenlerle kişilerle hisseli hale getirilmiş Hazineye ait taşınmazlar-

daki hisse miktarı ve oranı esas alınarak, hissedarlarına rayiç bedel üzerinden doğrudan satışına imkân tanıyan eski düzenlemedeki miktar sınırlamaları kaldırılmakta ve Hazineye ait hisse oranı yüzde kırk olarak yeniden belirlenmektedir. Yapılan bu düzenleme ile daha önceki uygulamada yer alan mevcut hükmün yeterli olmadığı, ancak uygulamanın başarılı olduğu görüldüğünden, uygulamanın kapsamı genişletilmektedir.

4706 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin (f) bendinde yapılan değişiklik ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına ilave olarak, kanunla kurulmuş kurum ve kuruluşlara da kuruluş amaçlarında kullanılmak ve ticarî faaliyete konu edilmemek şartıyla Hazineye ait taşınmazların doğrudan satışına imkân tanınmaktadır.

4706 sayılı Kanununun 4 üncü maddesine eklenen (g) bendi ile 16.2.1995 tarihli ve 4070 sayılı Kanununun 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan tapu kayıtlarında tapu fazlalıklarının Hazineye ait olduğuna ilişkin şerh bulunan taşınmazlardaki fazlalıkların tapu malikine veya mirasçılarında doğrudan satılabileceğine ilişkin hüküm başvuru süresine ilişkin sınırlama da kaldırılarak bu maddeye taşınmaktadır.

4706 sayılı Kanununun 4 üncü maddesine eklenen son fıkra ile ülkemiz sanayinin, hayvancılığının, tarımın, ihracatın ve teknolojinin gelişmesinde önemli bir yer tutan küçük sanayi siteleri, organize hayvancılık ve besi bölgeleri, borsa yerleri, serbest bölgeler, endüstri bölgeleri ve teknoloji geliştirme bölgelerinin kurulmasına, en az yüz milyon ABD Doları karşılığı Türk Lirası yatırım yapılmasına ve toplu konut üretimine yönelik olarak, Hazine taşınmazlarının doğrudan satışına imkân tanınmaktadır. Bu yerlerin amacı dışında kullanılmayacağına dair tapu kütüğüne şerh konularak amaç dışı kullanım önlenmektedir.

Madde 4. - 4706 sayılı Kanununun 5 inci maddesinde yapılan düzenleme ile Hazineye ait taşınmazların daha kısa sürede satılarak ekonomiye kazandırılmasını temin etmek üzere, taksitli satışlarda Bakanlığa, taksite esas bedel, taksit süresi ve taksit sayısını belirleme yetkisi tanınmak suretiyle taşınmazların satışı cazip hale getirilmektedir. 16.2.1995 tarihli ve 4070 sayılı Kanuna göre yapılan satışlarda bedelin taksitle ödenmesi halinde, taksitle ödenecek kısma faiz uygulanmaması esası getirilmektedir. Ayrıca belediyelere, Hazineye ait bütün taşınmaz satış gelirlerinden pay verilmesi öngörülmekte, bu payın yıllık tutarının, genel bütçe vergi gelirlerinden aktarılan payın yıllık toplam tutarını geçemeyeceğine ilişkin sınırlama kaldırılmakta, belediyelere verilecek paylar artırılmakta, ayrıca 775 sayılı Gecekondu Kanununa göre oluşturulan fona satış gelirlerinin yüzde onu aktarılmakta ve mücavir alan dışındaki köylerde yapılan taşınmaz satış gelirlerinden de ilgili köy tüzel kişiliğine pay verilmektedir.

Belediye ve mücavir alan sınırları içinde olup, Bakanlıkça tespit edilecek alanlarda bulunan; 31.12.2000 tarihinden önce üzerinde yapılanma olan Hazineye ait taşınmazların, öncelikle yapı sahipleri ile bunların kanunî veya akdi haleflerine satılmak ya da genel hükümlere göre değerlendirilmek üzere ilgili belediyelere bedelsiz olarak devredilmesi, bu taşınmazların belediyelerce öncelikle yapı sahipleri ile bunların kanunî veya akdi haleflerine, rayiç bedel üzerinden doğrudan satılması öngörülmektedir. Bu şekilde devredilen taşınmazların, haczedilemeyeceği ve üzerinde üçüncü kişiler lehine herhangi bir sınırlı ayni hak tesis edilemeyeceği öngörülmektedir.

Bu suretle yapılacak satışlarda satış bedelinin, en az dörtte biri peşin ödenmek üzere üç yıla kadar taksitlendirilebilmesi, taksit tutarlarına kanunî faiz oranının yarısının uygulanması ve taksitle satışta esas bedel ile taksit süresi ve sayısını belirlemeye belediyelerin yetkili olması esası getirilmektedir.

Belediyelere devredilen taşınmazların öncelikle imar planları ve imar uygulaması yapılması gerekmekte olup, imar planı ve/veya imar uygulaması yapılmadan kadastral parsel üzerinden yapılan satışlarda, düzenleme ortaklık paylarına ilave olarak, satışı yapılan arazinin düzenlemeden önceki yüzölçümünün % 20'sinin, satış bedelinden aynı oranda düşülmek kaydıyla eğitim ve sağlık tesisleri ile diğer resmî tesis alanları için ayrılabilmesine ve bu amaçla ayrılan alanların bedelsiz ve müstakil parsel şeklinde Hazine adına resen tescil edileceğine dair tapu kütüğüne şerh konulması öngörülmektedir. Böylece plansız ve çarpık yapılaşmış işgalli alanların yeniden düzenlenmesi, bu yolla kentleşme ilkelerine uygun dokunun oluşması amaçlanmaktadır.

İlgili belediyece yapılacak yazılı tebligat tarihinden itibaren altı ay içinde kullanıcısı tarafından satın alınmayan veya yapılacak imar uygulamaları sonucunda oluşan ve üzerinde yapılanma olmayan taşınmazlar, genel hükümlere göre belediyece satılabilecek, devir tarihinden itibaren üç yıl içinde belediyelerce satılmayan taşınmazlar, belediyelerin muvafakatine ve hükme gerek olmaksızın Hazine adına resen tescil edilecektir.

Belediyelerce satılan taşınmazların satış bedelleri, alıcıları tarafından Maliye Bakanlığınca belirlenecek saymanlık hesabına yatırılacak ve bu bedeller hiçbir şekilde haczedilemeyecektir. Bedellerin yatırılacağı hesaplar illerde defterdarlıklar, ilçelerde ise malmüdürlükleri tarafından ilgili belediyeye bildirilecektir. Tahsil edilen bedellerden beşinci fıkraya göre pay ayrılacaktır.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra Hazineye ait taşınmazlar üzerinde yapılan her türlü yapı ve tesislerin, başka bir işleme gerek kalmaksızın Hazineye intikal etmesi, yapı ve tesisleri yapanların herhangi bir hak ve tazminat talep edememeleri öngörülmektedir. Böylece, Kanunun yürürlük tarihinden sonra Hazine taşınmazları üzerinde kaçak yapılaşmanın önlenmesi yönünde önemli bir yaptırım getirilerek caydırıcılık sağlanmaktadır.

Madde 5. - 4706 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinde yapılan düzenleme ile üzerinde kesin inşaat yasağı bulunan, birinci derece doğal sit alanında kalan taşınmaz maliklerinin mağduriyetlerinin giderilmesi amacıyla bu taşınmazlar için toplam yüzölçümünün yüzde altısını geçmemek üzere inşaat izni verilmektedir.

Diğer yandan, üzerinde kesin inşaat yasağı bulunan taşınmazların Hazine taşınmazları ile trampa edilmesine imkân tanıyan belge verilebilmesi için koruma amaçlı imar planı yapılması zorunluluğu getirilmektedir.

Madde 6. - Hazineye ait taşınmazların ekonomiye kazandırılması sürecinde, mevzuat çerçevesinde bir çok bilgi ve belgenin ilgili kurumlardan temin edilmesi gerekmektedir. Uygulamada, bu işlemler uzun sürede yapılmakta ve beklenen verim alınamamaktadır.

Ayrıca, talep edilen bu bilgi ve belgeleri mevzuatı gereğince sonuçlandırılması gereken ilgili kuruluşlar ücret, bedel ve gider karşılığı şeklinde taleplerde bulunmaktadır. Yapılan düzenleme ile ilgili idarelerin söz konusu bilgi ve belgeleri öncelikle göndermeleri, görüş yazılarını en geç iki ay içinde cevaplandırmaları ve yapacakları ifraz, tevhit, tescil ve tespit işlemleri için herhangi bir ücret talep etmemeleri sağlanmaktadır. Genel bütçeli bir idare olan Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün, yine genel bütçeli bir idare olan Maliye Bakanlığından ifraz, tevhit, tescil ve tespit işlemleri için ücret talep etmesi nedeniyle işlemlerin sonuçlandırılmamasının önüne geçilmekte ve 19.1.2002 tarihli ve 4736 sayılı Kanun ile kamu kurum ve kuruluşlarının özel mevzuatı gerekçe gösterilerek ücret, bedel ve gider karşılığı adı altında Hazineden para talep edilmemesi amaçlanmaktadır.

Diğer taraftan, maddeye eklenen iki fıkra ile Hazineye ait taşınmazların satış, trampa, kiralama, sınırlı aynî hak tesisi işlemlerini kapsayan ihalelerde, şeffaflık ve açıklığın sağlanması ve

kamuoyunun bilgilendirilmesine yönelik olarak, ihale sonuçlarının süratle duyurulması amaçlanmakta ve Hazineye ait taşınmaz satışında, kiraya verilmesinde veya sınırlı aynî hak tesisinde; 4.1.2002 tarihli ve 4734 sayılı Kanuna tâbi olmaksızın, 28.7.1981 tarihli ve 2499 sayılı Kanuna tâbi ekspertiz şirketlerine değer tespit ettirilebilmesi, ayrıca, ilan, reklam, pazarlama veya müşteri bulma gibi konularda hizmet satın alınabilmesi imkânı getirilmektedir.

Madde 7. - Madde ile 4706 sayılı Kanuna iki madde eklenmektedir.

Madde 7/A. - Hazineye ait tarım arazilerinin satışına ilişkin 4070 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinde, satış ihalelerinde, ita amirinin onayı ile tahmin edilen bedelin % 30'una kadar geçici teminat alınabileceği hükmü bulunmakla birlikte, kiralama, sınırlı ayni hak ve buna bağlı ön izin ihalelerinde bu hükmün uygulanması mümkün bulunmadığından, uygulamada ilgili yıl Bütçe Kanununa hüküm konulmak suretiyle birlik sağlanmaya çalışılmaktadır. Yapılan düzenleme ile satış dışındaki ihalelerde de ihale bedelinin % 30'una kadar geçici teminat alınmasına imkân tanınmaktadır.

Madde 7/B. - Hazineye ait taşınmazların, konut yapılmak amacıyla rayiç bedel üzerinden konut yapı kooperatiflerine, kooperatif birliklerine veya bu birliklerin oluşturduğu üst birliklere, bunlar arasında yapılacak ihale ile satılabilmesi imkânı ve bunların ihaleye katılabilmeleri için, ihale konusu taşınmazın tahmini bedelinin dörtte birini bir bankada adlarına açılan hesapta bloke etmeleri şartı getirilmektedir. Bu taşınmazların satış amacı dışında kullanılmayacağına, amacı dışında kullanıldığıının tespiti halinde, satılan taşınmazın satış bedelinin faizsiz iade edilerek Hazinece geri alınacağına dair tapu kütüğüne şerh konulacaktır. Ancak yapılacak planlarda baz alınacak projeksiyon nüfusun ihtiyacı olan sosyal ve kültürel tesis alanları ile lokanta, çarşı, banka gibi günlük ihtiyaçları karşılamaya yönelik alanlara yer verilmesi satış amacına aykırılık teşkil etmeyecektir. Bu maddeye göre satılan taşınmazlarla ilgili olarak yapılacak imar uygulaması sonucunda kamu hizmet alanlarına ayrılan yerlerin, bedelsiz ve müstakil parsel olarak Hazine adına resen tescil edilmesi hükmü getirilerek ileride kamu ihtiyaçlarının karşılanması güvence altına alınmakta ve Devletin ileride doğabilecek kamulaştırma yükü ortadan kaldırılmaktadır.

Madde 8. - Madde ile 4706 sayılı Kanuna iki geçici madde eklenmektedir.

Geçici Madde 4. - 4706 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi ile trampaya konu olabilecek taşınmazların, koruma amaçlı plan içerisinde yer alması esası getirildiğinden, bu maddenin yürürlük tarihinden önce Kültür ve Turizm Bakanlığınca trampa programına alınan taşınmazlar hakkında, bu şartın aranmayacağı hüküm altına alınmaktadır.

Geçici Madde 5. - 22.9.1969 tarihli ve 6/12421 sayılı Bakanlar Kurulu kararı uyarınca, Gemi Yapım Sanayi Bölgesi olarak tespit edilen İstanbul ili, Tuzla ilçesinde bulunan Hazinesinin özel mülkiyetindeki taşınmazlar ile Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerler üzerinde, bu Karar uyarınca, tersane, çekek, donatın, yüzer havuz, tekne imal, yan sanayi, fiktif saha ve benzeri tesisler kurmak amacıyla, adlarına kamu arazisi tahsis edilerek lehlerine irtifak hakkı tesis edilen yatırımcılar tarafından; Ulaştırma (Denizcilik Müsteşarlığı) ve Maliye bakanlıklarının iznini almadan, bu taşınmazlar üzerinde inşa ettikleri tesisleri kısmen veya tamamen üçüncü kişilere kiraya vermek, şirket hisselerini veya irtifak haklarını kısmen veya tamamen devretmek; irtifak hakları üzerinde ipotek tesis ettirmek, borçlarını zamanında ödememek gibi nedenlerle irtifak hakkı sözleşmelerine aykırı davrandıkları gerekçesiyle bu yatırımcılar lehine tesis edilen irtifak haklarının iptali için davalar açılmış, dava açılmayanlar hakkında ise, irtifak haklarının iptali için dava açılma aşamasına gelinmiştir. Bu yatırımcıların irtifak haklarının iptali için dava açılması denizcilik (tersane) sektörünü olumsuz etkilemiş, yatırımcılar ile Devlet arasında uzun sürecek hukuki ihtilafların meydana gelmesine neden olmuştur.

Bu durumda olan yatırımcılar hakkında, irtifak haklarının iptali için açılan davaların Hazine lehine sonuçlanması halinde, bu taşınmazların üzerinde bulunan tesisler, süregelen hukukî ihtilaflardan sonra Hazineye intikal edecek, bu tesisler, yatırımcılara yeniden tahsis edilinceye kadar kapatılacak, eskiyecek, bakımsız kalacak ve bu sektörde çalışan bir çok kişi işini kaybedecektir.

Denizcilik (tersane) sektörünün ve yatırımlarının ülkemiz ekonomisi açısından önemi, istihdam ve katma değer yaratması, döviz ikâme etmesi, yan sanayii geliştirmesi, teknolojik gelişmeyi sürüklemesi, millî deniz ticaret filosunu desteklemesi, ülke savunmasına hizmet eden stratejik öneme haiz bulunması gibi hususlar ile söz konusu aykırı davranışların esasa değil de şekle ilişkin olduğu dikkate alınarak, maddede belirtilen koşulların bu yatırımcılar tarafından yerine getirilmesi kaydıyla, haklarında açılan davalardan vazgeçilmesi ve dava açılmayanlar hakkında ise, dava açılmaması ve tahsislerinin devamı amaçlanmaktadır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasların, ilgili bakanlıkların görüşü alınarak Maliye Bakanlığınca belirleneceği öngörülmektedir.

Madde 9. - 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanununa göre, Hazineye ait taşınmazlar, 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa göre oluşturulan komisyonca takdir edilecek rayiç bedel üzerinden Organize Sanayi Bölgesi Müteşebbis Heyet Başkanlığına doğrudan satılmaktadır. Yapılan düzenleme ile satışlarda rayiç bedel yerine harca esas değer in esas alınmasına imkân tanınmaktadır. Böylece, kuruluş aşamasında finansman kaynaklarının önemli bir bölümünü arsa temininde kullanmak durumunda kalan yatırımcılara yeni bir finansman imkânı sağlanmak suretiyle yatırımlar teşvik edilmektedir.

Madde 10. - 4070 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinde yapılan değişiklik ile köy veya beldelerde satışa konu olacak Hazineye ait tarım arazilerinin satış ihalelerine katılabilmek için aranan o köy veya belde nüfusuna kayıtlı olmak ve oralarda oturmak veya 31.12.1993 tarihinden önce oralarda bir taşınmaz malı malik veya zilyed olarak tasarruf etmek şartları değiştirilerek, bu şartlardan herhangi birini taşıyan kişilerin tarım arazilerinin satış ihalelerine katılmaları sağlanmakta ve 31.12.1993 tarihi 31.12.2002 tarihi olarak belirlenmektedir.

Madde 11. - 4070 sayılı Kanunun 5 inci maddesi ile, topraksız veya yeterli toprağı olmaması nedeniyle 31.12.1993 tarihinden önce kendilerine Hazineye ait tarım arazisi kiraya verilen çiftçilere, bu araziler, talep etmeleri halinde, takdir edilecek bedel üzerinden doğrudan satılmaktadır. Yapılan düzenleme ile maddede yer alan 31.12.1993 tarihi 31.12.2002 olarak değiştirilmektedir.

Madde 12. - 4070 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasında yapılan değişiklik ile Hazinesinin hissedar olduğu taşınmazların, hissedarlarına yapılacak satışlarda sulu arazide kırk ve kuru arazide yüz dönüm olan miktar sınırlaması kaldırılmakta ve Hazine paylarının tamamının takdir edilecek bedel üzerinden doğrudan hissedarlarına satılması amaçlanmaktadır.

Madde 13. - 4070 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasında yapılan değişiklik ile Hazineye ait tarım arazilerinin kullanıcılarına doğrudan satışı için aranan en az 10 yıllık kullanma şartı 5 yıla indirilmekte, miktar sınırlaması kaldırılmakta ve 31.12.1993 tarihi 31.12.2002 olarak değiştirilmektedir.

4070 sayılı Kanunun 7 nci maddesine eklenen fıkra ile mülga 28.6.1966 tarihli ve 766 sayılı Kanunun 37 nci maddesi gereğince üzerine şerh konulmuş ve 21.6.1987 tarihli ve 3402 sayılı Kanunun 46 ncı maddesi gereğince ilgililerince talep ve dava edilmemiş Hazineye ait taşınmazların, birinci fıkradaki şartlar aranmaksızın tapuda adına şerh bulunanlara veya bunların yasal mirasçılarının doğrudan satılmasına imkân tanınmaktadır.

Madde 14. - 4070 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrasında yapılan değişiklik ile Hazineye ait tarım arazilerini kullananlardan doğrudan satış hakkında faydalanamamış olanların veya bunların kanuni mirasçılarının, bu taşınmaz malların ihale ile satışı halinde öncelikli alım hakkı korunmakta, ayrıca öncelikli alım hakkı kullanmada aranan; 31.12.1993 tarihinden önce o taşınmaz malı kullanma şartı 31.12.2002 tarihi olarak değiştirilmekte ve miktar sınırlaması kaldırılmaktadır.

Madde 15. - 4070 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinde yapılan değişiklik ile, Tasarının 4 üncü maddesi ile 4706 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde taksitle ödeme, satış bedelinin tahsili, taksit süreleri ve uygulanacak faiz oranlarına ilişkin düzenleme yapıldığından, maddenin ilk dört fıkrası madde metninden çıkarılmakta, madde başlığı buna uygun olarak yeniden düzenlenmekte, son fıkrasında yer alan Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünden görüş alınması hükmü değiştirilerek, buna yetki veren “Tarım Alanlarının Tarım Dışı Gaye ile Kullanılmasına Dair Yönetmelik” Danıştay Onuncu Dairesinin 29.11.2000 tarihli ve Esas No.: 1999/130, Karar No.: 2000/5886 sayılı Kararı ile yürürlükten kaldırıldığından, Tarım ve Köyişleri Bakanlığında görüş alınması hükmü getirilmektedir.

Madde 16. - 4070 sayılı Kanuna eklenen geçici 2 nci madde ile, bu Kanunun yürürlüğe gireceği tarihten itibaren 4070 sayılı Kanundan yararlanmak için iki yıllık yeni müracaat süresi getirilmekte ve Bakanlar Kuruluna bu süreyi bir defaya mahsus olmak üzere bir yıl daha uzatma yetkisi verilmektedir.

Ayrıca mülga 28.6.1966 tarihli ve 766 sayılı Kanunun 37 nci maddesi gereğince konulan şerhlerin, bu taşınmazların Kanunun 7 nci maddesinin üçüncü fıkrasına göre satın alınmaması halinde, tapu idarelerince resen kaldırılması sağlanmaktadır.

Madde 17. - 3083 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin ikinci fıkrasında yapılan değişiklik ile tarım reformu uygulama bölgesi olarak ilan edilen yerlerdeki dördüncü sınıftan yukarı olup bitkisel üretimde kullanılmayan Hazine arazileri değerlendirilmek üzere, Hazinesinin tasarrufuna bırakılmaktadır.

Madde 18. - 22.12.1934 tarihli ve 2644 sayılı Kanunun 35 inci maddesinde yapılan değişiklik ile, karşılıklı olmak ve kanuni sınırlamalara uyulmak kaydıyla, yabancı uyruklu gerçek kişiler yanında, yabancı ülkelerde, o ülke kanunlarına göre kurulmuş ticaret şirketlerine de Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde taşınmaz edinebilmek imkânı tanınmaktadır. Maddede belirtilen “ticaret şirketleri” ifadesi, Türk Ticaret Kanununda tanımlanan şirketlere tekabül eden imalat, hizmet, ticarî, zirai ve benzeri alanlarda faaliyet göstermek üzere yabancı ülkelerde kurulmuş şirketleri kapsamaktadır. Karşılıklılık ilkesinin uygulanmasında, yabancı devletin taşınmaz ediniminde kendi vatandaşlarına veya ticaret şirketlerine tanıdığı hakların, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına veya ticaret şirketlerine de tanınması esastır. Böylece ülkeler yönünden, kendi vatandaşlarına veya ticaret şirketlerine tanınan hakkın diğer ülke vatandaşlarına veya ticaret şirketlerine de tanınıp tanınmadığı önemli olmaktadır.

Türkiye Cumhuriyeti ile arasında karşılıklılık ilkesi uygulanmayan devlet vatandaşlarının kanunî miras yoluyla edindikleri taşınmazlar ile kanuni kısıtlamalara tabi alanlardaki taşınmazların, intikal işlemlerinin yapılarak tasfiye edilmesine ve bedele çevrilmesine imkân tanınmaktadır.

Yabancı uyruklu gerçek kişiler ile ticaret şirketleri Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde otuz hektara kadar taşınmaz edinebileceklerdir. Bu miktarın üzerinde taşınmaz edinilmesi Bakanlar Kurulunun iznine tabi olacaktır.

Kanunî miras ve ölüme bağlı tasarruflarla yabancı uyruklu gerçek kişilerin taşınmaz edinimi de karşılıklı olma şartına bağlı olacaktır. Yabancı gerçek kişilerin dışında, ticaret şirketleri veya diğer yabancı tüzel kişilerin ölüme bağlı tasarrufla Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde taşınmaz edinmeleri mümkün olmayacaktır.

Yabancı uyruklu gerçek kişilerin kanuni miras hariç olmak üzere ölüme bağlı tasarruflarla otuz hektardan fazla taşınmaz edinimi de Bakanlar Kurulunun iznine tabi olacak, iznin verilmemesi durumunda, edinilecek taşınmaz tasfiye edilecektir.

Yabancı uyruklu gerçek kişiler ile ticaret şirketlerinin Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde sınırlı aynı hak iktisaplarında karşılıklılık ilkesi aranmayacaktır. Madde hükmüne göre taşınmazın mülkiyeti devredilemeyeceğinden ve sınırlı aynı hak süresinin bitmesi ile taşınmazın bütün tasarruf yetkisi malikine döneceğinden karşılıklılık ilkesinin aranmasına gerek bulunmamaktadır.

Bakanlar Kuruluna, kamu yararı ve ülke güvenliği bakımından, bu maddenin uygulanmayacağı yerleri belirleme yetkisi verilerek, maddenin uygulanmasında güvenlik ve kamu yararı bakımından gerekli olan yerlerin uygulama dışında tutulması amaçlanmaktadır.

Madde 19. - 15.2.1956 tarihli ve 6664 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yapılan değişiklik ile, orman sınırları içinde bulunanlar da dahil olmak üzere Hazinesinin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerlerde Maliye Bakanlığında önceden izin alınmak kaydıyla açılacak taş, çakıl, kum ve toprak ocaklarının ihale edilmesi işlemlerini yürütmeye belediye ve mücavir alan sınırları içinde ilgili belediyeler, dışında ise il özel idareleri yetkili kılınmaktadır. Bu şekilde yerel yönetimlere yeni kaynaklar sağlanarak, bu idarelerin mali yönden güçlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 20. - 6664 sayılı Kanuna eklenen geçici 2 nci madde ile kiralama yetkisi, belediye ve mücavir alan sınırları içinde ilgili belediyelere, dışında il özel idarelerine verilen taş, çakıl, kum ve toprak ocaklarından bu Kanunun yürürlüğe gireceği tarihten önce Maliye Bakanlığı tarafından kiraya verilmiş olanların kira bedellerinin, kira sürelerinin sonuna kadar Maliye Bakanlığınca tahsil edilmesi sağlanmaktadır.

Madde 21. - 8.9.1983 tarihli ve 2886 sayılı Kanunun 51 inci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinde yapılan değişiklik ile Hazinesinin, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerlerdeki baraj, dalyan, voli yerleri, göller, havuzlar, nehirler ve nehir ağızlarındaki av yerleri ile deniz ve iç sularda belirlenmiş yerlerdeki su ürünleri üretim haklarının kiraya verilmesi ile ilgili esasları belirleme yetkisi Tarım ve Köyişleri Bakanlığına, kiraya verme yetkisi Maliye Bakanlığında alınarak, il özel idarelerine verilmektedir. Bu şekilde il özel idarelerine ilave kaynak sağlanarak, bu idarelerin mali yönden güçlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 22. - 22.3.1971 tarihli ve 1380 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinde yapılan değişiklik ile 2886 sayılı Kanunun 51 inci maddesinin (h) bendinde yapılan düzenlemeye paralel olarak, su ürünleri üretim yerlerinin kiralama yetkisi Maliye Bakanlığında alınarak, il özel idarelerine verilmekte ve kiralama işlemlerinin 2886 sayılı Kanun çerçevesinde yapılması öngörülmektedir.

Madde 23. - 1380 sayılı Kanuna eklenen geçici 4 üncü madde ile; kiralama yetkisi il özel idarelerine devredilen su ürünü üretim yerlerinden, bu Kanunun yürürlüğe gireceği tarihten önce Maliye Bakanlığınca kiraya verilmiş yerlere ilişkin kira bedellerinin, kira sürelerinin sonuna kadar Maliye Bakanlığınca tahsil edilmesi sağlanmaktadır.

Madde 24. - 16.12.1960 tarihli ve 167 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının sonuna eklenen cümle ile Hazinesinin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerlerdeki kaynak suları ile 167 sayılı Kanunda tanımlanan faydalı ihtiyaç miktarını aşan sulama, kullanma ve işlenerek veya doğal hali ile içme suyu olarak satılmak için çıkarılan yer altı sularının kiralınması yetkisi Maliye Bakanlığında alınarak, il özel idarelerine verilmektedir.

Madde 25. - 167 sayılı Kanuna eklenen geçici 2 nci madde ile; kiralama yetkisi il özel idarelerine devredilen kaynak suları ve yer altı sularından, bu Kanunun yürürlüğe gireceği tarihten önce Maliye Bakanlığınca kiraya verilmiş yerlere ilişkin kira bedellerinin, kira sürelerinin sonuna kadar Maliye Bakanlığınca tahsil edilmesi sağlanmaktadır.

Madde 26. - 13.12.1983 tarihli ve 178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 13 üncü maddesinin (b) bendinde yapılan değişiklik ile Tasarının 19, 21, 22 ve 24 üncü maddelerinde yapılan düzenlemelere paralel olarak Maliye Bakanlığının taş, çakıl, kum ve toprak ocaklarını, su ürünü üretim yerlerini ve kaynak sularını kiraya verme yetkisi kaldırılmaktadır.

Madde 27. - 3533 sayılı Kanun hükmüne göre taşınmazın mülkiyetine ilişkin uyuşmazlıklarda önce mülkiyet tespit davası açılarak hakeme başvurulmakta, hakem tescile karar veremediğinden, dava sonucunda lehine karar verilen taraf ayrıca yetkili mahkemelerde tapu iptal ve tescil davası açmak zorunda kalmaktadır. Bu ise uyuşmazlıkların çözümünün uzamasına ve mahkemelerin iş yükünün de artmasına neden olmaktadır.

29.6.1938 tarihli ve 3533 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinde yapılan değişiklik ile, taşınmaza ait olan uyuşmazlıklardan taşınmazın aynına ilişkin olanlar, Kanunun kapsamı dışına çıkarılmaktadır. Böylece taşınmazın mülkiyetine ilişkin davaların genel mahkemelerde açılacak tek bir dava ile sonuçlandırılması, taşınmazın mülkiyetine ilişkin yargı kararları arasında birlikteliğin sağlanması ve mahkemelerin iş yükünün azaltılması amaçlanmaktadır.

Madde 28. - 16.5.1987 tarihli ve 3360 sayılı Kanunla değişik 13 Mart 1913 tarihli İl Özel İdaresi Kanununun 78 inci maddesine eklenen bent ile genel bütçeye dahil dairelerde katma bütçeli idarelerin yürüttükleri hizmetler için gerekli cari ve yatırım nitelikli giderlerini karşılamak amacıyla, valilerin yetki ve sorumluluğunda olmak üzere il özel idarelerince katkı sağlanabilmesi imkânı getirilmekte, yatırım nitelikli katkı tutarlarının kullanılabilmesi için Devlet Planlama Teşkilâtı Müştarlığınca yılı yatırım programı ile ilişkilendirilmesi öngörülmektedir. Böylece, ödenek yetersizliği nedeniyle karşılanamayan bazı harcamaların il özel idarelerince yapılabilmesine ve hizmetin aksamadan yürütülmesine imkân sağlanmaktadır.

Madde 29. - 21.1.1998 tarihli ve 4325 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin birinci, dördüncü ve beşinci fıkralarına eklenen ibareler ile kalkınmada öncelikli yörelerde yatırım yapacak yatırımcılara Hazineye ait arazi ve arsalar yanında katma bütçeli kuruluşlara, belediyelere ve il özel idarelerine ait arazi ve arsaların da bedelsiz devredilebilmesi imkânı getirilmektedir. Ayrıca, devredilen arazi veya arsa üzerinde, teşvik belgesinde öngörülen yatırımın yarısından fazlasını tamamlayan yatırımcıların, değişik nedenlerle bu arazi veya arsayı satın almak istemeleri halinde, rayiç bedel üzerinden doğrudan satılabilmesine imkân sağlanmaktadır.

Madde 30. - 31.8.1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu ve Orman Arazilerinin Tahsisi Hakkında Yönetmelik, 12.3.1982 tarihli ve 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu ve Kamu Arazisinin Turizm Yatırımlarına Tahsisi Hakkında Yönetmelik, 9.8.1983 tarihli ve 2873 sayılı Millî Parklar Kanunu ve Millî Parklar Yönetmeliği, 8.9.1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ve Devlete Ait Taşınmaz Mal Satış, Trampa, Kiraya Verme, Mülkiyetin Gayri Aynî Hak Tesis, Ecrimisil ve Tahliye Yönetmeliği hükümleri uyarınca, Çevre ve Orman, Kültür ve Turizm ve Maliye bakanlıkları tarafından, Hazinesinin özel mülkiyetinde bulunan veya orman vasfıyla Hazine adına kayıtlı olan taşınmazlar üzerinde turizm yatırımı yapılmak amacıyla adlarına tahsis yapılan turizm yatırımcıları ve işletmecileri tarafından, Çevre ve Orman, Kültür ve Turizm ve Maliye bakanlıklarının iznini al-

madan, bu taşınmazlar üzerinde inşa ettikleri tesisleri kısmen veya tamamen üçüncü kişilere kiraya vermek, şirket hisselerini veya kesin izin, kesin tahsis veya irtifak haklarını kısmen veya tamamen devretmek, irtifak hakları üzerinde ipotek tesis ettirmek, borçlarını zamanında ödememek gibi nedenlerle kesin izin ve kesin tahsis taahhütnamelelerine veya irtifak hakkı sözleşmelerine aykırı davrandıkları gerekçesiyle bu yatırımcılardan lehlerine irtifak hakkı tesis edilenlerin bu haklarının iptali için davalar açılmış, dava açılmayanlar hakkında ise, adlarına yapılan bu tahsislerin iptali işlemi yapılması veya lehlerine tesis edilen irtifak haklarının iptali için dava açılma aşamasına gelinmiştir. Bu yatırımcıların irtifak haklarının iptali için dava açılması veya kesin tahsislerin iptali için işlem yapılması turizm sektörünü ve dolayısıyla da ülkemizde yatırım yapacak yabancı sermayeli yatırımcıları olumsuz etkilemiş, yatırımcılar ile Devlet arasında uzun sürecek hukukî ihtilafların meydana gelmesine neden olmuştur.

Bu durumda olan yatırımcılar hakkında tahsis işleminin iptal edilmesi veya irtifak haklarının iptali için açılan davaların Hazine lehine sonuçlanması halinde, bu taşınmazların üzerinde bulunan tesisler, süregelen hukukî ihtilaflardan sonra Hazineye veya Çevre ve Orman Bakanlığına intikal edecek, bu tesisler, yatırımcılara yeniden tahsis edilinceye kadar kapatılacak, eskiyecek, bakımsız kalacak ve bu sektörde çalışan bir çok kişi işini kaybedecektir.

Turizm sektörünün ve yatırımlarının ülkemiz ekonomisi açısından önemi, yarattığı istihdam ve katma değer, ülkemizin tanıtılmasına olan katkısı, yabancı sermayenin ülkemize gelmesini sağlaması gibi hususlar ile söz konusu aykırı davranışların esasa değil de şekle ilişkin olduğu dikkate alınarak, maddede belirtilen koşulların bu yatırımcılar ve işletmeciler tarafından yerine getirilmesi kaydıyla, haklarında açılan davalardan vazgeçilmesi ve dava açılmayanlar hakkında ise, dava açılmaması ve tahsislerinin devamı amaçlanmaktadır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasların ise, ilgili bakanlıkların görüşleri alınarak Kültür ve Turizm Bakanlığınca belirleneceği öngörülmüştür.

Madde 31. - Uygulamada, mera komisyonları Maliye Bakanlığından görüş almadan Hazine taşınmazlarını mera, yaylak ve kışlak olarak tespit etmektedirler. Bu durum Hazine taşınmazlarının yönetiminde kargaşaya ve sorunlara neden olmaktadır. Bu sorunların ortadan kaldırılması için 4342 sayılı Mera Kanununun 5 inci maddesinin (b) bendi yeniden düzenlenmektedir.

Madde 32. - 27.6.1984 tarihli ve 3030 sayılı Kanunun 18 inci maddesinde, 19.1.2002 tarihli ve 4736 sayılı Kanun ile yapılan değişiklikten önce, büyükşehir belediyelerinin genel bütçe vergi gelirlerinden aldıkları paylar Maliye Bakanlığınca hesaplanarak takip eden ayın sonuna kadar ilgili belediye hesaplarına aktarılmaktaydı. 4736 sayılı Kanun ile yapılan değişiklikten sonra büyük şehir belediyeleri için hesaplanan tutarın yüzde kırkının Maliye Bakanlığınca doğrudan ilgili belediyelerin hesaplarına aktarılması, yüzde altmışının da İller Bankasında bir havuzda toplanarak bu Bankaca büyük şehir belediyelerine nüfuslarına göre dağıtılması esası getirilmiştir. Bu uygulama, payların ilgili belediyelerin hesaplarına geçmesinde gecikmelere neden olmaktadır. Yapılan düzenleme ile payların Maliye Bakanlığınca hesaplanarak doğrudan büyük şehir belediyelerinin hesaplarına aktarılması suretiyle gecikmenin önlenmesi amaçlanmaktadır.

Madde 33. - Gümrüğe terk edilen, terk edilmiş sayılan, müsadere edilen eşyanın satışından elde edilen hasıllardan ayrılan % 10'luk döner sermaye geliri, ihtiyaçları ve özellikle de personel giderlerini karşılamaya yetmemektedir. Bu payın, ihtiyaçları karşılayacak şekilde % 50'ye çıkarılması yönünde düzenleme yapılmaktadır.

Madde 34. - Trafik para cezaları genellikle "ceza tutanağı" düzenlenmek suretiyle tahsil edilmektedir. Bu yöntem tahakkuk eden cezanın önemli bir kısmının ödenmemesi veya geç ödenmesi

gibi bir sonuç doğurmaktadır. Örneğin 2002 yılında tahakkuk eden toplam trafik para cezasının % 56'sı tahsil edilmiştir. Bu değişiklik ile tahsilat oranının artırılması ve trafik cezası ödeyenlere çağdaş bir ödeme aracı kullanmalarına imkân verilerek ödemede kolaylık sağlanması amaçlanmaktadır.

Madde 35. - a) Bu Tasarının 18 inci maddesi ile Tapu Kanununun 35 inci maddesi değiştirilerek yabancı uyruklu gerçek kişiler ile ticaret şirketlerine taşınmaz satışı yeniden düzenlendiğinden ve kamu yararı ile ülke güvenliği bakımından, maddenin uygulanmayacağı yerleri belirleme konusunda Bakanlar Kuruluna yetki verildiğinden, 442 sayılı Köy Kanununun 87 nci maddesinde yer alan sınırlamaların kaldırılması amacıyla bu madde yürürlükten kaldırılmaktadır.

b) Bu Tasarının 18 inci maddesi ile Tapu Kanununun 35 inci maddesi yeniden düzenlendiğinden ve 2644 sayılı Tapu Kanununun 36 ncı maddesinde yer alan hükümlere yapılan bu düzenlemede yer verildiğinden, 36 ncı madde yürürlükten kaldırılmaktadır.

c) Bu Tasarının 4 üncü maddesi ile getirilen hükümler nedeniyle, 775 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin uygulanmasına gerek duyulmayacağından, yürürlükten kaldırılmaktadır.

d) Bu Tasarının 21 ve 22 nci maddeleri ile su ürünü üretim yerlerinin kiralanması yetkisi Maliye Bakanlığından alınarak il özel idarelerine verildiğinden, bu konuda Maliye Bakanlığına yetki veren 1380 sayılı Kanunun geçici 3 üncü maddesi yürürlükten kaldırılmaktadır.

e) Tasarının 3 üncü maddesi ile 4706 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasına eklenen (g) bendinde 4070 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan hükümlere yer verildiğinden, söz konusu ikinci fıkra yürürlükten kaldırılmaktadır.

Tasarının 7 nci maddesi ile 4706 sayılı Kanuna eklenen ek maddede Hazineye ait taşınmaz mal satış, kiralama, sınırlı ayrı hak tesisi veya ön izin verilmesi işlemlerine ilişkin ihalelerde alınması gereken geçici teminat tutarı ile ilgili olarak yeni bir düzenleme yapıldığından, 4070 sayılı Kanunun 14 üncü maddesi yürürlükten kaldırılmaktadır.

Madde 36. - Yürürlük maddesidir.

Madde 37. - Yürütme maddesidir.

İçişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

İçişleri Komisyonu

Esas No. : 1/602

Karar No. : 37

29.5.2003

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bakanlar Kurulunca hazırlanarak, 16.5.2003 tarihinde Başkanlığınıza sunulan, "Çeşitli Kanunlarda ve Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı", Başkanlığınızca, 23.5.2003 tarihinde esas Komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna; tali komisyon olarak da Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji, Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm, Tarım Orman ve Köyişleri ve Çevre Komisyonu ile Komisyonumuza havale edilmiştir. Komisyonumuz, 28.5.2003 tarihli 13 üncü toplantısında, İçişleri, Adalet, Maliye, Çevre ve Orman, Sanayi ve Ticaret, Tarım ve Köyişleri, Bayındırlık ve İskân bakanlıkları temsilcilerinin de katılımıyla Tasarayı inceleyip görüşmüştür.

Tasarı ile özetle,

- Sanayi ve tarım bölgeleri ile toplu konut üretiminin desteklenmesi,
- Hazineye ait taşınmaz malların değerlendirilmesi,
- Yabancılara taşınmaz mal edinme olanağı tanınması,
- İl özel idarelerine kaynak yaratılması,
- Trafik cezalarının tahsilinde kolaylık sağlanması,

Öngörülmektedir.

Bu sayede Ülkemizdeki yatırım ortamı iyileştirilmekte, yabancı yatırımlar teşvik edilmekte ve yerel yönetimlerin mali yapıları güçlendirilmiş olmaktadır.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmeler sırasında, kamuoyunda da tartışılan iki ana noktada tartışma yaşanmıştır.

1. Doğal Sit Alanlarında Yapılaşma İzni

Tasarının getirdiği düzenlemelerden biri, birinci derece doğal sit alanlarında kalan taşınmaz mallar üzerinde % 6 oranında yapılaşmaya izin verilmesidir. Bu düzenlemenin aleyhinde olan üyelerimiz şu itirazları ileri sürmüşlerdir:

· Doğal sit alanlarının yapılaşmaya açılmasıyla birlikte, ülkemizdeki doğal sit alanlarını korumanın olanağı kalmayacaktır.

· Doğal sit alanları çok kısa süre içinde tükenecek ve böylece ülkemizin çok sayıda güzelliği ve zenginliği yok olacaktır.

· Bu durum turizmi de olumsuz etkileyecektir.

· Doğal sit alanlarının yapılaşmaya açılmasıyla, özel mülk sahiplerinin mağduriyeti de giderilemeyecektir.

· Çünkü özel mülk sahipleri mülklerinin sadece % 6'sını kullanabileceklerdir.

· Bunun yerine Devlet bu tür yerleri kamulaştırarak özel şahısların mağduriyetini gidermelidir.

· Kamulaştırdığı doğal sit alanlarını korumaya alarak heba olmasını önlemelidir.

· Bu tür bir sınırlı yapılaşma izni suiistimallere açıktır.

- Bu sınıra zamanla uyulmayacak ve doğal sit alanları tümüyle yapılaşmış olacaktır.
- Hassas nitelikteki doğal sit alanlarından bazıları, örneğin çeşitli kuşların yaşadığı belirli sular tarafı olduğumuz uluslararası antlaşmalarla korumaya alınmıştır.
- Bu alanlarda yapılaşmaya izin verilmesi uluslararası yükümlülüklerimizin ihlali anlamını taşır.
- Düzenleme kabul edilecekse bile bu tür yerler için % 6 çok yüksek oranlı bir yapılaşmadır; oranın çok daha aşağı çekilmesi gerekir.
- Düzenlemenin lehinde olan üyelerimiz ise şu cevabi açıklamaları yapmışlardır:
- Mevcut durumda doğal sit alanlarının korunmasına yönelik tedbirler işlememektedir.
- Koruma kurulları çeşitli nedenlerle subjektif davranabilmekte ve bu durum da doğal sit alanlarının tahribine yol açmaktadır.
- Ülkemizde doğal sit alanları üzerinde çok yaygın bir kaçak yapılaşma mevcuttur.
- Dolayısıyla bu tür yasaklayıcı tedbirlerle doğal sit alanlarının korunmadığı fiili gerçektir.
- Tasarıdaki düzenleme iki yönlü bir iyileştirme yapmaktadır.
- Birincisi, doğal sit alanlarına % 6 oranında yapılaşma izni vererek % 6'nın üzerindeki yapılaşmayı önlemiş olacaktır.
- Mülk sahipleri mülklerini bu biçimde değerlendirmiş olacaklarından, burada daha büyük kaçak yapılaşmaya gidilmeyecektir.
- İkinci olarak mülk sahiplerinin bu sayede, mülklerini kullanamamalarından kaynaklanan mağduriyetleri giderilmiş olacaktır.
- Doğal sit alanlarındaki taşınmazların kamulaştırılması, bu alanların tahribini önlemeyecek tam tersine artıracaktır.
- Bunun en iyi göstergesi hazine arazileri üzerinde yapılan gecekondulardır.
- Devletin kamulaştırılan doğal sit alanlarını koruyabilmesinin olanağı yoktur.
- Tam tersine devlet tarafından kamulaştırma yapılması halinde çok kısa sürede kaçak yapıların hızla yükseldiği görülecektir.
- Her şeyi devletten bekleme ve yasaklama zihniyetinden vazgeçip, vatandaşa güvenme ve yerelleşme zihniyetine geçilmelidir.
- Bu tür doğal sit alanları bu zihniyetle geçmişte korunamamıştır; bugün korunamamaktadır; gelecekte de korunamayacaktır.
- Dolayısıyla zihniyeti değiştirmekten başka yol yoktur.
- Bazı yerlerde park yapımı amacıyla kamulaştırılacağı bildirilen yerler kamulaştırılmadığı için ve buralar aynı zamanda özel mülk olduğu için dokunulamamaktadır.
- Ancak bu alanın hemen çevresi hazine arazisi olduğu için işgal edilerek yapılaşmaya açılmaktadır.
- Koruma altında olması gereken devlet arazileri kaçak yolla da olsa yapılaşırken kamulaştıracağı bildirilen mülkler arada yapılaşmamış olarak kalmaktadır.
- Bu demektir ki hazineye ait araziler kaçak yapılaşmaya daha uygundur.
- Bundan dolayı bu tür yerleri özel kişilerin mülkiyetinde bırakmak daha uygun olacaktır.
- Özel mülk sahiplerinin burada kaçak yapılar yapmasını önlemek için de onlara meşru bir yapı yapma izni verilmesi en uygun çözümdür.

- Doğal sit alanlarında getirilen % 6 sınırlaması, sadece tabana değil tavana da getirilen bir sınırlamadır.
- Dolayısıyla % 6 sınırının suiistimal edilmesi olanaklı değildir.
- Daha düşük oranlı bir yapılaşma da mülk sahiplerinin mağduriyetini gidermeyecektir.
- Dolayısıyla bu sınırlama makul bir sınırlamadır.
- Doğal sit alanlarından sularda yapılaşma zaten söz konusu değildir.
- Böyle olunca da uluslararası yükümlülüklerimizin ihlali söz konusu olamaz.
- Sonuç olarak % 6 sınırı bir taraftan talanı ve işgali önleyecektir, diğer taraftan bu alanlar ekonomiye kazandırılırken mülk sahiplerinin mağduriyeti giderilmiş olacaktır.

2. Gecekondu İmar Affı

Tasarıdaki düzenlemenin kaçak yapılaşmayı teşvik edeceği düşüncesinde olan üyelerimiz şu görüşleri ileri sürmüşlerdir.

- Ülkemizde çok yaygın bir gecekondulaşma mevcuttur.
- Tasarıyla bir gecekondu affı getirilmektedir.
- Gecekondu afları, gecekondulaşmayı hızlandırmaktadır.
- Gecekondulaşmayı önlemek gerekirken, af çıkararak gecekondulaşmayı teşvik etmek doğru değildir.

· Af çıkarmak gecekondulaşmayı önlemenin yolu değildir.

· Gecekondulaşmayı önlemek, konut talebi kadar konut üretiminde bulunmakla olanaklıdır.

· Dolayısıyla yeteri kadar konut üretiminin yolu bulunmalıdır.

· Bu tür aflardan hiçbir zaman beklenen gelir de sağlanamamaktadır.

Tasarıdaki düzenlemenin lehinde olan üyelerimiz şu açıklamaları yapmışlardır:

· Tasarıdaki düzenleme bir af olarak değerlendirilmemelidir; düzenleme ne bir imar affı ne de bir gecekondu affıdır.

· Fiili durumun gecekondulaşmayı önlemediği çok açıktır.

· Hazine arazilerinin vatandaşa devredilmesiyle hem bu arazilerin ekonomiye kazandırılması söz konusu olacak, hem de devlet gelir sağlamış olacaktır.

· Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmeler sırasında ayrıca çeşitli bakanlık temsilcileri bakanlıklarını ilgilendiren konular üzerinde görüş ve önerilerini aktarmışlardır. Bu görüş ve öneriler şöyle özetlenebilir:

· Tasarıdaki orman alanlarına ilişkin düzenlemeler, Orman Kanunundaki hükümlerle çelişkili bir durum yaratmaktadır. Orman Kanunuyla Orman Bakanlığına verilmiş olan bazı görev ve yetkiler Tasarıyla başka kurumlara verilmektedir. Bu tür yetki kargaşasının ortaya çıkmaması için Tasarının bu açıdan gözden geçirilmesi gerekir.

· Trafik para cezalarının kredi kartıyla tahsili yönünde yapılan düzenlemede, tahsilin usulü hakkında bir hüküm bulunmamaktadır. Bu konuda yönetmelikle düzenleme yapılması yönünde bir yetki verilmelidir.

· Emniyet Genel Müdürlüğüne tahsisli taşınmaz malların satışından elde edilecek gelirler, Emniyet Genel Müdürlüğüne ait inşaatlarda ve bu Genel Müdürlüğün çeşitli ihtiyaçlarını karşılamak üzere Genel Müdürlük bütçesine ödenek kaydedilmelidir.

· Taş ocakları gelirlerinin il özel idareleri ile belediyeler arasında paylaşılması yerine bu gelirler eskiden olduğu gibi il özel idarelerine bırakılmalıdır.

Komisyonumuzda, Tasarının, yerel yönetimleri güçlendiren ve yetkileri merkezi yönetimden alarak yerel yönetimlere aktaran bir anlayış içerdiği ve bu anlayışın takdir edilmesi gerektiği düşüncesi hâkim olmuştur. Bu çerçevede il özel idarelerini ve belediyeleri güçlendirmeye yönelik düzenlemeler son derece olumlu karşılanmıştır. Komisyonumuzda, yukarıdaki önerilerin yerelleşme ile çatışmayan bölümlerinin değerlendirilebileceği, ancak merkezi yönetimin yerelleşmeye direnci biçiminde sergilenen görüşlerinin dikkate alınmayacağı görüşü ortaya çıkmıştır. Komisyonumuz bu önerilerin yerelleşme anlayışı çerçevesinde değerlendirilmesini uygun görmüştür.

Tasarının tümü üzerinde yapılan bu görüşmelerden sonra, Tasarı ile gerekçesi benimsenmiş, ancak İçtüzüğümüzün 23 üncü maddesi uyarınca, Tasarının maddelerine geçilmeden, uygunluk görüşünün esas komisyona bildirilmesiyle yetinilmesi kararlaştırılmıştır. Ayrıca, Komisyon üyeleri tarafından maddeler üzerinde verilen önergelerin de, yukarıda belirtilen çerçevede değerlendirilmek üzere, raporla birlikte esas komisyona gönderilmesi kararlaştırılmıştır.

Raporumuz, Plan ve Bütçe Komisyonuna sunulmak üzere arz olunur.

Başkan <i>Tevfik Ziyaeddin Akbulut</i>	Başkanvekili <i>Ali Sezal</i>	Sözcü <i>Ümmet Kandoğan</i>
Tekirdağ	Kahramanmaraş	Denizli
Kâtip <i>Muharrem Tozçöken</i>	Üye <i>Ali Küçükaydın</i>	Üye Şevket Gürsoy
Eskişehir	Adana	Adıyaman (İmzada bulunamadı)
Üye <i>Reyhan Balandı</i>	Üye <i>Şevket Orhan</i>	Üye <i>Ali Yüksel Kavuştu</i>
Afyon	Bursa	Çorum
Üye <i>Mehmet Sait Armağan</i>	Üye Sıdika Aydoğan	Üye <i>Nusret Bayraktar</i>
Isparta	İstanbul (İmzada bulunamadı)	İstanbul
Üye <i>Serpil Yıldız</i>	Üye <i>Sinan Özkan</i>	Üye Mehmet Siyam Kesimoğlu
İzmir	Kastamonu	Kırklareli (İmzada bulunamadı)
Üye Mehmet Sefa Sirmen	Üye <i>Selami Uzun</i>	Üye <i>Abdullah Veli Seyda</i>
Kocaeli (İmzada bulunamadı)	Sivas	Şırnak
Üye Şevket Arz	Üye <i>Şükrü Önder</i>	Üye <i>Mehmet Erdemir</i>
Trabzon (İmzada bulunamadı)	Yalova	Yozgat

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve

2.6.2003

Turizm Komisyonu

Esas No. : 1/602

Karar No. : 34

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Başbakanlıkça 16.5.2003 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve 23.5.2003 tarihinde Başkanlıkça tali olarak Komisyonumuza havale edilen 1/602 esas numaralı "Çeşitli Kanunlarda ve Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararıname Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı", Komisyonumuzun 30.5.2003 tarihli 12 nci Birleşiminde Hükümeti temsilen Maliye, Bayındırlık ve İskân, İçişleri, Tarım ve Köyişleri, Çevre ve Orman, Kültür ve Turizm, Sanayi ve Ticaret Bakanlıkları, Denizcilik Müsteşarlığı, AB Genel Sekreterliği, Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü, Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı ile ilgili meslek teşekkülleri temsilcilerinin katılımlarıyla incelenip görüşülmüştür.

Tasarı ile yatırım ortamının iyileştirilmesi, yerli ve yabancı yatırımların teşvik edilmesi, yerel yönetimlerin mali yapılarının güçlendirilerek yeni kaynaklar sağlanması ve kişilerin mülkiyet haklarının kullanılmasına ilişkin mağduriyetlerinin giderilmesi amaçlanmaktadır.

Komisyonumuzda yapılan görüşmelerde; Tasarının alt komisyon oluşturularak incelenmesi, tümü üzerinde görüşme yapılması, komisyonu ilgilendiren belli maddelerin müzakere edilmesi yönündeki öneriler oylanarak, belirli maddelerin (3, 4, 5, 7, 18 ve 24 üncü maddeler) komisyonumuzda görüşülerek esas komisyona bildirilmesi kabul edilmiştir.

Tasarının çerçeve 3 üncü maddesi üzerinde yapılan görüşmelerde; belediyelerin kamu kurumu veya kuruluşu olup olmadığı müzakere edilerek; söz konusu madde ile 4706 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin sonuna eklenen fıkrada yer alan "kamu kurum ve kuruluşları" ibaresi yanında "belediyeler" ibaresinin de yer alıp almamasının esas komisyonca değerlendirilmesi gerektiğinin raporumuzda ifade edilmesi uygun görülmüştür.

Tasarının çerçeve 4 üncü maddesi;

4706 sayılı Kanunun 5 inci maddesini değiştiren metnin beşinci fıkrasının birinci cümlesi; yanlış anlamalara mahal vermemek ve daha açık bir anlatım sağlamak üzere "büyükşehirlerde büyükşehir belediyesinin, diğerlerinde ise" ibaresi metinden çıkartılarak, aynı fıkranın ikinci cümlesinde yer alan oranlar büyükşehir belediyeleri dışındaki belediyeler lehine değiştirilmek suretiyle yeniden düzenlenmiştir. Ayrıca köylerde bulunan Hazine taşınmazlarının satışlarından elde edilecek gelirin o ilde bulunan diğer köylere il özel idarelerince götürülecek hizmetler için katkıda bulunulabilmesi amacıyla aynı fıkrada yer alan "ilgili köy tüzel kişiliğine % 15 oranında pay verilir" ibaresinin "dörtte biri ilgili köy tüzel kişiliğine ödenmek ve kalanı diğer köylere götürülecek hizmetlerde kullanılmak üzere il özel idarelerine % 15 oranında pay verilir" şeklinde değiştirilmesinin uygun olacağıın esas komisyona bildirilmesi kabul edilmiştir.

Buna göre söz konusu beşinci fıkra;

"Belediye ve mücavir alan sınırları içindeki Hazineye ait taşınmazların satış bedellerinin tahsil edilen kısımdan yerinde muhafaza edilemeyen yapıların tasfiyesinde kullanılmak şartıyla % 10'u ilgili belediyenin 20.7.1966 tarihli ve 775 sayılı Kanun hükümlerine göre oluşturulan fon hesabına aktarılır. Kalan kısımdan ise ilgili belediyeye % 30, varsa büyükşehir belediyesine % 10 oranında pay verilir. Belediye mücavir alan sınırları dışındaki köylerde bulunan Hazine taşınmazlarının satış bedellerinin tahsil edilen kısımdan dörtte biri ilgili köy tüzel kişiliğine ödenmek ve kalanı diğer köylere götürülecek hizmetlerde kullanılmak üzere il özel idarelerine % 15 oranında pay verilir. Bu paylar tahsilini takip eden ayın yirmisinde ilgili idarelerin hesaplarına aktarılır. Belediyelere veya köy tüzel kişiliklerine yapılan satış ve devir gelirleri ile özel ödenek kaydedilen satış gelirlerinden pay verilmez."

Şeklini almıştır.

Yine çerçeve 4 üncü maddenin sekizinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "satın alınmayan" ibaresi "satın alınma beyanında bulunulmayan" şeklinde anlatımda açıklık sağlamak amacıyla değiştirilerek kabul edilmiştir.

Tasarının çerçeve 5 inci maddesi ile düzenlenen 4706 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrası kabul edilen önerge doğrultusunda;

Gerek özel kanunlarla ve gerekse uluslararası sözleşmelerle koruma altına alınan yerlerde yapılaşma izni verilmemesi,

Ayrıca, yapılaşmaya izin verilen birinci derece doğal sit alanlarında ise, parsel büyüklüğü açısından sınırlama getirilerek ve toplam inşaat alanı oranı % 6'dan % 3'e düşürülmek suretiyle, olası yoğun yapılaşmanın önüne geçilmesi suretiyle daha iyi korunması amacıyla;

"Özel kanunlardaki hükümler ile Devletin taraf olduğu uluslararası sözleşme hükümleri saklı kalmak üzere, birinci derece doğal sit alanı olarak tescil ve ilan edilen yerlerde bulunan ve yüzölçümü 10.000 metrekare ve üzerindeki parsellerde, koruma planı ve uygulama projeleri 21.7.1983 tarihli ve 2863 sayılı kanuna göre oluşturulan koruma kurullarınca onaylanmak ve toplam inşaat alanı parsel yüzölçümünün % 3'ünü geçmemek şartıyla yapılaşmaya izin verilir. Bu konunun uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye, Bayındırlık ve İskân, Kültür ve Turizm ve Çevre ve Orman Bakanlıklarınca müştereken çıkarılacak yönetmelikle belirlenir."

Şeklinde düzenlenmiştir.

Tasarının çerçeve 7 nci maddesi; 4706 sayılı Kanuna eklenen 7/B maddesinin son cümlesinde yer alan taşınmazlarla ilgili olarak;

Söz konusu maddede yer alan hazine adına tescil edilme şekli, kamu hizmetini yapacak idare adına tescil ve amacı dışında kullanım halinde ise Hazineye aynen geri iade edilmesini öngören önerinin oylanması sonucu değiştirilerek, kabul edilmiştir.

Bu değişiklik çerçevesinde 7/B maddesinin son cümlesi; "Bedelsiz ve müstakil parsel olarak kamu hizmetini yapacak idare adına resen tescil edilir. Bu husus tapuya şerh edilir. Amacı dışında kullanım halinde ise Hazineye aynen geri iade edilir."

Şeklinde düzenlenmiştir.

Tasarının çerçeve 18 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Tasarının çerçeve 24 üncü maddesi ile 167 sayılı Yer Altı Suları Kanununun 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrasına eklenen cümleye ilave olarak yapılan değişiklik çerçevesinde il özel idarelerince

kiraya verilen yer altı sularından elde edilen gelirin yer altı su kaynağının çıktığı yerdeki köy tüzel kişiliğine (% 15) ve ilgili belediyeye (% 25) bu gelirden pay verilmesinin esas komisyona bildirilmesi yönündeki öneri kabul edilmiştir.

Raporumuz, havalesi gereği Esas Komisyon olan Plan ve Bütçe Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Kâtip	Üye
<i>Adem Baştürk</i>	<i>Mehmet Sarı</i>	<i>Ayhan Zeynep Tekin</i>
Kayscri	Gaziantep	Adana
Üye	Üye	Üye
<i>Ahmet Yaşar</i>	<i>Feyzi Berdibek</i>	<i>Osman Aslan</i>
Aksaray	Bingöl	Diyarbakır
Üye	Üye	Üye
<i>Zülfü Demirbağ</i>	<i>Recep Koral</i>	<i>Mehmet Parlakyiğit</i>
Elazığ	İstanbul	Kahramanmaraş
		(5 inci maddeye muhalifim)
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Yıldırım</i>	<i>Niyazi Özcan</i>	<i>Recep Yıldırım</i>
Kastamonu	Kayscri	Sakarya
(5 inci maddeye muhalifim)		
	Üye	
	<i>Hasan Güyüldar</i>	
	Tunceli	

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu

3.6.2003

Esas No. : 1/602

Karar No. : 13

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Komisyonumuz; Çeşitli Kanunlarda ve Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının; 1, 5, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 31, 35, 36 ve 37 nci maddelerini Maliye, Tarım ve Köyişleri, Çevre ve Orman Bakanlıkları temsilcilerinin de katıldığı 2.6.2003 tarihli toplantısında İçtüzüğün 23/4 üncü maddesi gereğince görüşmüştür.

Kanun Tasarısının tümü üzerinde yapılan müzakerelerde, Hükümet temsilcileri;

- Hazineye ait taşınmazların satışlarının hızlandırılmasının ve kolaylaştırılmasının, atıl değer olarak duran bu değerlerin ekonomiye kazandırılmasının çok büyük yararlar sağlayacağını,

- Köy ve beldelerdeki tarım arazilerinin kullanıcılarına doğrudan taksitli olarak satışının faizsiz olarak uygulanmasının, ekonomik açıdan zor durumda olan belirli bir kesimin refah düzeyinin artmasına yol açacağını,

- Üzerinde kesin olarak inşaat yasağı bulunan taşınmazların, Hazine arazileri ile takas imkânı tanıyan bir belge verilerek koruma amaçlı imar planı yapılması zorunluluğu getirilmesinin, keza doğal sit alanında kalan taşınmaz maliklerinin mağduriyetlerinin giderilmesi amacıyla taşınmazlar için toplam yüzölçümünün % 6'sını geçmemek üzere inşaat izninin verilmesinin, sosyal adaletin oluşmasına büyük katkılar sağlayacağını,

- Hazineye ait taşınmazların ekonomiye kazandırılma sürecinde bir çok kuruluşun çeşitli nedenlerle yetkili kılındığını, bu durumun bu işlemlerin yapılmasında zaman kaybına neden olduğunu ve beklenen verimin alınmadığını,

- Su ürünü üretim alanları ile kaynak sulannın kiralama yetkisinin, Maliye Bakanlığından alınarak özel idarelere verilmesinin, özel idareleri ekonomik açıdan güçlendireceğini,

İfade etmişlerdir.

Komisyonumuz, yapılan açılımları uygun mütalaa ederek tasarının maddelerinin müzakeresine geçilmesini oy birliği ile kabul etmiştir.

Kanun Tasarısının maddelerinin müzakeresi sonucunda:

1 - Kanun Tasarısının: 5 inci maddesinin birinci fıkrası; 6831 sayılı Orman, 2872 sayılı Millî Parklar, 2960 sayılı Boğaziçi, 4533 sayılı Gelibolu Yarımadası Tarihî Millî Parkı, 3621 sayılı Kıyı kanunları ile 383 sayılı Kanun Hükmünde Kararname gibi, korunması hususunda özel hükümler bulunan alanların sınırları içerisindeki birinci derece doğal sit alanlarını korumak, ayrıca 28.12.1993 tarihli ve 3958 sayılı Kanunla onaylanması uygun görülen "Özellikle Su Kuşları Yaşama Ortamı Olarak Uluslararası Öneme Sahip Sulak Alanlar Hakkında Sözleşme" ile uyumu sağlamak, keza kullanarak koruma ilkesine işlerlik kazandırmak ve yoğun yapılaşmayı önlemek amacıyla "Özel kanunlardaki hükümler ile Devletin taraf olduğu uluslararası sözleşme hükümleri saklı kalmak üzere, birinci derece doğal sit alanı olarak tescil ve ilan edilen yerlerde bulunan ve yüzölçümü 10.000 metrekare ve üzerindeki parsellerde, koruma planı ve uygulama projeleri

21.7.1983 tarihli ve 2863 sayılı Kanuna göre oluşturulan koruma kurullarınca onaylanmak ve toplam inşaat alanı parsel yüzölçümünün % 3'ünü geçmemek şartıyla yapılaşmaya izin verilir. Bu konunun uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye, Bayındırlık ve İskân, Kültür ve Turizm ve Çevre ve Orman bakanlıklarınca müştereken çıkarılacak yönetmelikle belirlenir." şeklinde değiştirilerek kabul edilmiştir.

2 - Su ürünleri ve turizm potansiyel alanları ile ilgili 3-4 yılda sonuçlanan bürokratik işlemlerin süratle sonuçlandırılabilmesi amacı ile Kanun Tasarısının 22 nci maddesine son fıkra olarak "Daha önce ilgili kuruluşların görüşleri alındıktan sonra 1/25.000 çevre düzeni planlarına işlenmiş su ürünleri ve turizm potansiyel alanları ile ilgili işlemler ilgili bakanlıkça tek elden yürütülür." fıkrasının eklenmesi kabul edilmiştir.

3 - Mera Kanunu'nun uygulanması ile kayıtlı ve kadimden beri kullanılmakta olan meralarla birlikte, Devletin hüküm ve tasarrufunda veya Hazinesin mülkiyetinde bulunan arazilerden, etüt sonucu mera olarak değerlendirilebilecek alanların, tespit, tahdit ve ıslahlarının yapılarak, mera alanlarının artırılması ile birlikte hayvancılık sektörünün ihtiyacı olan kaliteli kaba yemin bol ve ucuz temin edilmesi sağlanmaktadır.

Mera Kanunu'nun 5 inci maddesinin (b) bendi gereği, Devletin hüküm tasarrufunda veya hazinenin mülkiyetinde bulunan arazilerin etüt sonucu mera olarak değerlendirilip değerlendirilemeyeceğinin belirlenmesi görevi, Mera Kanunu'nun yürürlüğe girdiği 28.2.1998 tarihinden itibaren, illerde oluşturulan Mera komisyonları ve bu komisyonlara bağlı olarak çalışan teknik ekiplere verilmiştir. 4342 sayılı Mera Kanunu'nun 6 ncı maddesi gereği kurulan, Mera komisyonları ve teknik ekiplerde Millî Emlak Müdürlüğünün bir temsilcisi görev almakta olup, Devletin hüküm ve tasarrufunda veya Hazinesin mülkiyetinde bulunan alanlarla ilgili olarak bilgi belge temin edilmesi ve söz konusu alanların yapılan etüt sonucu mera olarak değerlendirilip değerlendirilemeyeceğinin belirlenmesinde görev ve sorumluluğu bulunmaktadır. Bu nedenle Mera Kanunu'nun 5/b maddesi uygulamaları ile ilgili olarak, ayrıca Maliye Bakanlığının görüşünün alınması, zaman kaybı mükerrer uygulamaya neden olacaktır.

4342 sayılı Mera Kanunu'nun 5 inci maddesinin (b) bendinin uygulanması, son yıllarda uygulanan yanlış ekonomik politikalar sonucu dibe vuran ve toplumun büyük bir kesimini ilgilendiren ülkemiz hayvancılığı açısından çok büyük önem taşımakta olup, hazine arazilerinin satışını engelleyen bir işlevi bulunmamaktadır. Yukarıda sayılan bu nedenlerle azalan mera alanlarının ihtiyaca yetecek kadar artırılması, mera olarak değerlendirilmeyen alanlarda ise Maliye Bakanlığının rahatça tasarrufta bulunmasına imkân sağlamak amacıyla Kanun Tasarısının 31 inci maddesinin metinden çıkarılması kabul edilmiştir.

4 - Kanun Tasarısının 1, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 19, 20, 21, 22 ve 23 üncü maddeleri aynen, 35, 36 ve 37 nci maddeleri 31 inci maddenin metinden çıkarılması nedeniyle 34, 35 ve 36 ncı maddeler olarak kabul edilmiştir.

Raporumuz, gereği yapılmak üzere Yüce Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>İlyas Arslan</i>	<i>Vahit Kirişçi</i>	<i>Erdoğan Özegen</i>
Yozgat	Adana	Niğde
Üye	Üye	Üye
<i>Fikret Badazlı</i>	<i>Osman Özcan</i>	<i>Ahmet Ertürk</i>
Antalya	Antalya	Aydın
	(5 inci maddeye muhalifim)	
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Ali Suçin</i>	<i>Ramazan Kerim Özkan</i>	<i>Mehmet Mehdi Eker</i>
Batman	Burdur	Diyarbakır
	(5 inci maddeye muhalifim)	
Üye	Üye	Üye
<i>Selami Yiğit</i>	<i>Özkan Öksüz</i>	<i>Ömer İnan</i>
Kars	Konya	Mersin
(5 inci maddeye muhalifim)	(İmzada bulunamadı)	
Üye	Üye	Üye
<i>Fahrettin Üstün</i>	<i>Necatî Üzdil</i>	<i>Zülfikar İzol</i>
Muğla	Osmaniye	Şanlıurfa
(Bazı maddelere muhalifim)	(5 inci maddeye karşıyım)	
	Üye	Üye
	<i>Ahmet Kambur</i>	<i>Maliki Ejder Arvas</i>
	Tekirdağ	Van

Çevre Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Çevre Komisyonu

Esas No. : 1/602

Karar No. : 15

3.6.2003

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca 23.5.2003 tarihinde tali olarak Komisyonumuza havale edilen 1/602 esas numaralı "Çeşitli Kanunlarda ve Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı", Komisyonumuzun, 28.5.2003 tarihli 6 ncı ve 3.6.2003 tarihli 7 nci toplantısında, Maliye Bakanlığı, Çevre ve Orman Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Bayındırlık ve İskân Bakanlığı, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığı temsilcilerinin de katılımıyla görüşülmüştür.

Yatırım ortamının iyileştirilmesi, yerli ve yabancı yatırımların teşvik edilmesi, yerel yönetimlerin mali yapılarının güçlendirilerek yeni kaynaklar sağlanması ve kişilerin mülkiyet haklarının kullanılmasına ilişkin mağduriyetlerinin giderilmesini amaçlayan Tasarı, Komisyonumuz tarafından iki birleşimde ele alınmıştır.

1. İlk birleşimde Komisyonumuz Tasarıyı kendisini ilgilendiren yönleriyle görüşme kararı almıştır. Gerekçenin okunmasından sonra, Tasarının tümü üzerinde görüşmeler yapılmıştır. Tümü üzerindeki görüşmelerin tamamlanmasından sonra, Tasarının Komisyonumuzu ilgilendiren 3, 4, 5, 7, 9 ve 17 nci maddelerinin ele alınarak görüşülmesi kararlaştırılmıştır.

2. Tasarının 3 üncü maddesi üzerinde yapılan görüşmelerde, üyeler genel olarak son fıkra üzerinde görüş bildirmiş ve Hazineye ait taşınmazların satışı yapılan kişi ve kuruluşların, küçük sanayi sitesi, organize hayvancılık ve besi bölgesi, borsa yeri, serbest bölge ve toplu konut kurma gibi faaliyetlerde çevreye duyarlılık göstermelerini ve bu konuda bir hükmün maddeye eklenmesini istemişlerdir. Bu hususta verilen bir önerge kabul edilerek, 3 üncü maddenin son fıkrasının sonuna gelmek üzere aşağıdaki cümlenin eklenmesi kararlaştırılmıştır.

"Arazi satışı yapılan kişi ve kuruluşlar, faaliyetlerini çevreye zarar vermeyecek şekilde yürütürler. Aksi halde Çevre Kanunu hükümleri uygulanır"

3. Tasarının 7 ve 9 uncu maddeleri de 3 üncü maddeyle aynı mahiyette görüldüğünden, oylanarak aynen kabul edilmiştir.

4. Tasarının 5 inci maddesi üzerinde yapılan görüşmelerde, bazı üyeler, sit alanlarının hatalı olarak tespit edildiği, vatandaşların bu yüzden mağdur oldukları, sit alanlarının bir rant kavgası haline dönüştüğünü, bu sebeple sit alanlarının yeniden belirlenmesi gerektiğini söylemişler, bazı üyeler de sit alanlarında yapılaşmaya izin verilmemesi gerektiği yönünde görüş bildirmişlerdir. 5 inci madde üzerinde verilen önergenin kabulüyle 5'inci maddenin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Özel kanunlardaki hükümler ile Devletin taraf olduğu uluslararası sözleşme hükümleri saklı kalmak üzere, birinci derece doğal sit alanı olarak tescil ve ilan edilen yerlerde bulunan ve yüzölçümü 10.000 metrekare ve üzerindeki parsellerde, koruma planı ve uygulama projeleri 21.7.1983 tarihli ve 2863 sayılı Kanuna göre oluşturulan koruma kurullarınca onaylanmak ve toplam inşaat alanı parsel yüzölçümünün % 3'ünü geçmemek şartıyla yapılaşmaya izin verilir. Bu konunun uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye, Bayındırlık ve İskân, Kültür ve Turizm ve Çevre ve Orman Bakanlıklarınca müştereken çıkarılacak yönetmelikle belirlenir."

5. Tasarının 4 üncü maddesi ile 17 nci maddesi de Komisyonumuz tarafından aynen benimsenmiştir.

Raporumuz, havalesi gereği esas komisyon olan Plan ve Bütçe Komisyonuna sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Sözcü	Kâtip
<i>A. Münir Erkal</i>	<i>Zeynep Armağan Uslu</i>	<i>Fuat Geçen</i>
Malatya	İstanbul	Hatay
Üye	Üye	Üye
<i>Yüksel Coşkunyürek</i>	<i>Metin Yılmaz</i>	<i>Mehmet Alp</i>
Bolu	Bolu	Burdur
Üye	Üye	Üye
<i>Rasim Çakır</i>	<i>İbrahim Özdoğan</i>	<i>Nurettin Aktaş</i>
Edirne	Erzurum	Gaziantep
(4 ve 5 inci maddeye muhalifim)		
Üye	Üye	Üye
<i>Ali İbiş</i>	<i>Canan Arıtman</i>	<i>Hasan Bilir</i>
İstanbul	İzmir	Karabük
	(4 ve 5 inci maddeye muhalifim)	
Üye	Üye	Üye
<i>Halil Tiryaki</i>	<i>Veli Kaya</i>	<i>Muzaffer Baştopçu</i>
Kırıkkale	Kilis	Kocaeli
Üye	Üye	Üye
<i>Salih Gün</i>	Ali Cumhur Yaka	<i>Cahit Can</i>
Kocaeli	Muğla	Sinop
	(İmzada bulunamadı)	

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

Esas No. : 1/602

27.6.2003

Karar No. : 38

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığınca hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 16.5.2003 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 25.5.2003 tarihinde tali komisyon olarak Sanayi, Ticaret, Enerji ve Tabii Kaynaklar Komisyonu, İçişleri Komisyonu, Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu, Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ile Çevre Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen 1/602 esas numaralı "Çeşitli Kanunlarda ve Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı", Komisyonumuzun 5.6.2003 tarihinde yaptığı 47 nci birleşimde, Hükümeti temsilen Maliye Bakanı Kemal Unakıtan ile Devlet Bakanı Mehmet Ali Şahin ve Maliye Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Çevre ve Orman Bakanlığı, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Bayındırlık ve İskân Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı ile Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü temsilcilerinin de katılımlarıyla incelenip, görüşülmüştür.

Bilindiği gibi; Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmazlar ülke yüzölçümünün yaklaşık % 46'sını teşkil etmektedir. Hazinesinin özel mülkiyetinde bulunan ve bir kamu hizmeti için gerekli olmayan taşınmaz mallar, talep halinde, mevzuat dahilinde satılarak, kiralanarak veya kullananlardan ecrimisil tahsil edilmek suretiyle ekonomiye kazandırılmaktadır. Ancak, Hazineye ait taşınmazların ekonomiye kazandırılma sürecinde, mevzuatın çok çeşitli olmasının yanında, bir çok kamu kurum ve kuruluşunun yetkili kılınması bürokratik işlemleri artırdığından, satışların rasyonel bir sürede yapılmasında sorunlara neden olmaktadır. Bu nedenle, yatırım ortamının iyileştirilmesi, yabancı yatırımların teşvik edilmesi, yerel yönetimlerin mali yapılarının güçlendirilmesi, Hazine taşınmazlarının kullanımından kaynaklanan Devlet ile vatandaş arasındaki uyumsuzlukların çözüme kavuşturulması, Hazineye kaynak sağlanması ve kişilerin doğal sit alanlarında ve diğer Hazine taşınmazlarında bulunan mülkiyet haklarının kullanılmasına ilişkin mağduriyetlerinin giderilmesi amacıyla; atıl değer olarak duran Hazineye ait taşınmazların satışının hızlandırılarak ekonomiye kazandırılması için düzenleme yapılması gereği hâsıl olmuştur.

Tasarı ile;

- Hazineye ait taşınmazların daha kısa sürede satılarak ekonomiye kazandırılmasını temin etmek amacıyla ;
- Hazineye ait taşınmazların taksitli satışlarında Maliye Bakanlığına, taksite esas bedel, taksit süresi ve taksit sayısını belirleme yetkisi tanımak suretiyle taşınmazların satışının cazip hale getirilmesi,
- Belediyelere, Hazineye ait taşınmaz satış gelirlerinden pay verilmesi,
- Hazineye ait taşınmaz malların yönetim ve değerlendirilmesindeki bürokratik formalitelerin azaltılması,
- Hazineye ait tüm taşınmaz satışlarının Devlet İhale Kanununa göre yapılması,

- Mucavir alan kapsamında kalan hazineye ait taşınmazların ekonomiye kazandırılması sürecinde belediye ve mucavir alan sınırları içinde ve üzerinde yapılaşma olduğu tespit edilen alanların, öncelikle yapı sahipleri ile bunların kanunî veya akdî haleflerine satılmak yada genel hükümlere göre değerlendirmek üzere, ilgili belediyeye bedelsiz devredilmesi suretiyle belediyelere, öncelikle imar planları ve imar uygulaması yapılması şartı ile, gelir kazanma olanağının sağlanması,

- Ülke kalkınmasında önemli yer tutan organize sanayi bölgelerinin, küçük sanayi sitelerinin, organize hayvancılık ve besi bölgelerinin, endüstri ve teknoloji geliştirme bölgelerinin ve serbest bölgelerin kurulmasının teşvik edilmesi amacıyla, bu bölgelerdeki Hazine'ye ait taşınmazların harca esas değer üzerinden doğrudan ilgili gerçek veya tüzel kişilere devredilmesi imkânının getirilmesi,

- Yüz milyon ABD Doları karşılığı Türk Lirası tutarında yatırım yapacaklara Hazine'ye ait taşınmazların harca esas değer üzerinden doğrudan satış imkânı getirilmesi,

- Toplu Konut üretmek amacıyla Hazine arsa ve arazilerinin Arsa Ofisi Genel Müdürlüğü'ne veya Toplu Konut İdaresi Başkanlığı'na harca esas değer üzerinden doğrudan satılabilmesinin sağlanması,

- Köy veya beldelerdeki tarım arazilerinin kullanıcılarına doğrudan satışının kolaylaştırılması amacıyla;

- Hazineye ait tarım arazilerinin satış ihalelerine katılabilmek için aranan şartların basitleştirilmesi,

- Hak sahipliğinin başlangıcı olarak 31.12.2002 tarihi belirlenmesi suretiyle yararlanacaklara yeniden müracaat imkânının tanınması,

- Taksitli satışlarda faiz uygulanmaması,

- Hazineye ait tarım arazilerini kullananlara, bu arazilerin doğrudan satışıyla ilgili esas ve usullerin, hak sahiplerinin haklarını koruyacak şekilde yeniden belirlenmesi,

- Birinci derece doğal sit alanlarında plan ve projeleri ilgili Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'na onaylanması koşulu ile, yüzde altı oranında yapılaşmaya izin verilmesi,

- Tarım reformu alanında kalan ancak tarım yapılamayan dördüncü sınıftan yukarı arazilerin, yatırımların teşviki kapsamında kullanıma açılması,

- Yabancı gerçek kişiler ile ticaret şirketlerinin karşılıklı olmak ve öngörülen şartları yerine getirmeleri veya sağlamaları kaydıyla taşınmaz mal edinebilmelerinin sağlanması, bu konuda Bakanlar Kurulu'na, kamu yararı ve ülke güvenliği bakımından, satış yapılmayacak yerleri belirleme yetkisi verilmesi,

- Yerel yönetimlere yeni kaynaklar sağlanarak, bu idarelerin mali yönden güçlendirilmesi amacıyla; taş, çakıl, kum ve toprak ocaklarının kiralama yetkisinin Maliye Bakanlığında alınarak, belediye ve mucavir alan sınırları içinde belediyelere, dışında ise il özel idarelerine verilmesi,

- Su ürünü üretim alanları ile kaynak sularının kiralama ile kullanım esas ve usullerini belirleme yetkisi, Maliye Bakanlığında alınarak, il özel idarelerine verilmesi,

- Kamu kurum ve kuruluşları arasında taşınmazın aynına ilişkin uyumsuzlukların, hakem yerine genel hükümlere göre çözümlenmesi,

- Ödenek yetersizliği nedeniyle karşılanamayan bazı harcamaların il özel idarelerince yapılabilmesine ve hizmetin aksamadan yürütülmesine imkân sağlanması amacıyla; genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelerin yürüttükleri hizmetler için gerekli cari ve yatırım nitelikli

giderlerini karşılamak amacıyla, valilerin yetki ve sorumluluğunda olmak üzere il özel idarelerince katkı sağlanabilmesi,

- Kalkınmada öncelikli yörelerde yatırım yapacaklara, Hazine yanında katma bütçeli kuruluşlara, belediyelere ve il özel idarelerine ait arazi ve arsaların da mülkiyetinin bedelsiz devredilebilmesi ve yatırımın yarısından fazlasını tamamlayan yatırımcılardan talepte bulunanlara bu yerlerin doğrudan satılabilmesi,

- Turizm ve tersane yatırımcıları ile yaşanan ihtilafların çözümlenmesi,

- Mera komisyonlarınca Hazine taşınmazları yönünden yapılacak işlemlerde, Maliye Bakanlığının uygun görüşünün alınması,

- Genel bütçe vergi gelirleri tahsilatından büyükşehir belediyelerine aktarılan paylar ile ilgili olarak, belediyelerin mağduriyetlerinin giderilmesi,

- Gümrüğe terk edilen, terk edilmiş sayılan, müsadere edilen eşyanın satışından elde edilen hasıllardan ayrılan %10'luk döner sermaye gelirin %50'ye çıkarılması,

- Tahsilat oranının artırılması ve trafik cezası ödeyenlere çağdaş bir ödeme aracı kullanmalarına imkân verilerek ödemede kolaylık sağlanması amacıyla trafik para cezalarının kredi kartı ile de ödenebilmesi,

Amacıyla çeşitli kanunlarda düzenlemeler yapılmaktadır.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan müzakerelerde;

- Tasarı ile kapsamlı düzenlemeler yapıldığı, Hazineye ait taşınmazların değerlendirilmesi konusunda merkezi idareye ait bir çok yetkinin yerel yönetimlere bırakıldığı, bunun memnuniyetle karşılandığı, ancak uygulamada çıkması muhtemel suistimallerin önlenmesi amacıyla merkezi idarenin denetimle ilgili gerekli tedbirleri alması gerektiği,

- Maliye Bakanlığının sit alanlarının imara açan bir yaklaşım sergilemesinin doğru olmadığı, zira bu yetkinin 2863 sayılı Kanun gereği Kültür ve Turizm Bakanlığına ait olduğu,

- Doğal sit alanlarının yapılaşmaya açılmasıyla birlikte bu alanları koruma olanağının ortadan kalkabileceği, ülkemizin sahip olduğu pek çok doğal güzellik ile zenginliğin kaybolacağı gibi bu durumdan turizmin de olumsuz etkileneceği,

- Kapsamlı konularda düzenleme yapan Tasarının, daha uygulanabilir ve anlaşılabilir hale getirilmesi amacıyla konunun bir alt komisyonda görüşülmesinin daha uygun olacağı,

- Doğal sit alanlarında imar izni verilmesinin özel mülk sahiplerinin mağduriyetlerini gidermeyeceği, kapsamın dar olması nedeniyle mevcut sorunu tam olarak çözemeyeceği, bunun yerine sözkonusu alanların kamulaştırılmasının daha uygun olacağı, böylece yaşanan mağduriyetlerin daha aza indirilmesi yanında daha etkin bir korumanın da sağlanacağı,

- Doğal sit alanlarında öngörülen % 6 oranındaki yapılaşma izninin çok fazla olduğu, bunun aşağı çekilmesi gerektiği,

- Çevre konusunda hassasiyetin arttığı bir dönemde ulusal kanunlar yanında uluslararası sözleşmelerle de güvence altına alınan doğal sit alanlarının korunması konusunda ihlallere yol açabilecek sözkonusu Tasarının; sivil toplum örgütleri ile ilgili kurum ve kuruluş temsilcilerinin katılacağı bir alt komisyonda değerlendirilmesinin yararlı olacağı,

- Ülkemizde doğal sit alanlarına yönelik etkin bir korumanın bulunmadığı, bu alanlarda yaygın bir kaçak yapılaşmanın olduğu, sözkonusu Tasarı ile mevcut çarpık yapılaşma ortadan kaldırılarak bundan sonra ortaya çıkması muhtemel yanlış uygulamaların önüne geçilmesinin amaçlandığı,

- Gecekondulaşma ile ilgili olarak getirilen düzenlemelerin sorunları çözmekten uzak olduğu, kamu arazilerinin kullanımı yoluyla arsa üretilmesi yanında, ucuz konut kredisi sistemi oluşturulması gibi sorunun kökten çözülmesine yönelik tedbirlere ihtiyaç duyulduğu,

- Hazine arazilerinin vatandaşlara satılmasıyla bu arazilerin hem ekonomiye kazandırılacağı hem de devlete ek gelir sağlanmış olacağı,

- Mera alanlarının belirlenmesi konusunda Maliye Bakanlığı'na yetki verilmesinin doğru olmadığı, zira bu alanları belirleyecek kuruluşların belli olduğu, gerek duyulursa Maliye Bakanlığı'nın uygun görüşünün alınabileceği,

- İrtifak hakkı tesis edilen Hazineye ait taşınmazların mülkiyetinin devredilmesinin doğru olmayacağı, aksi halde toplumun en önemli varlıklarından olan turizm beldelerinin, çarpık yapılaşma yoluyla turistik cazibelerini kaybetmelerine yol açabileceği,

- Turizm amaçlı olarak Hazine arazileri üzerinde tesis edilen intifa hakkı kullanımından dolayı ortaya çıkan ihtilafların çözümlenmesiyle ilgili düzenlemelerin daha etkin sonuç doğurabilmesi için sözleşmelerin de değiştirilmesi gerektiği, bu yapılmadığı takdirde öngörülen düzenlemelerin bir af olacağı,

- Taş ocakları gelirlerinin il özel idareleri ile belediyeler arasında paylaşılması yerine, eskiden olduğu gibi il özel idarelerine bırakılmasının daha yerinde bir uygulama olacağı,

- Üzerinde toplu yapılaşma bulunan Hazine'ye ait taşınmazların belediyelere bedelsiz devredilmesiyle ilgili düzenlemelerin, çarpık kentleşmeyi önlemeye yönelik diğer tedbirlerle birlikte uygulanmadığı takdirde, bir gecekondu affi olarak değerlendirilebileceği,

- Serbest bölgelerin ticaret hacmine, ihracat kapasitesine ve istihdama belirgin ölçüde bir katkısının olmadığı, bu bölgelerin teşvikine yönelik düzenlemeye gerek bulunmadığı,

- Tersanelerin bulunduğu Hazine arazilerinden kaynaklanan sorunların çözümlenmesinin olumlu karşılandığı, böylece ihracat ve katma değer yaratma konusunda dinamik bir yapıya sahip tersane işletmecilerinin teşvik edilmesinin sağlanacağı,

- Orman vasfını kaybetmiş Hazine arazileri ile fiilen vatandaşlar tarafından kullanılan Hazine taşınmazlarıyla ilgili mülkiyet haklarının kullanılmasından kaynaklanan sorunların çözümlenmesine yönelik düzenlemelerin memnuniyetle karşılandığı,

- Tarım arazilerinin çiftçilere taksitli satışlarında faiz alınmamasının doğru bir yaklaşım olduğu, böylece çiftçilerimizin ödeme gücünün üstünde bir yüke maruz kalmasının engellenebileceği,

- Yabancılarla toprak satışı konusunda daha önce yapılan düzenlemelerin Anayasa Mahkemesi'nce iptal edildiği, bu durumun gözönünde bulundurulması gerektiği,

Şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakip Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda ise;

- Hazineye ait taşınmazların değerlendirilmesinde zaman içinde uygulamadan kaynaklanan sorunların giderilmesi, bu taşınmazların hızlı bir şekilde ekonomiye kazandırılması ve yerel yönetimlere yeni gelir kaynakları sağlanması amacıyla yirmi kanunda değişiklik yapılmasını öngören sözkonusu Tasarının hazırlandığı,

- Taşınmazları birinci derece doğal sit alanlarında kalan vatandaşların mülkiyet hakkı kullanılmasından kaynaklanan mağduriyetlerinin giderilmesi amacıyla bu alanlarda belli ölçüde yapılaşmaya izin verildiği, orman alanları, Milli parklar, Gelibolu Yarımadası Tarihi Milli Parkı, Boğaziçi Kıyı Kanunu gibi özel koruma kapsamında yer alan birinci derece doğal sit alanları ile ülkemizin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerle koruma altına alınması öngörülen alanların Tasarı kapsamı dışında bırakıldığı,

- Hazineye ait taşınmazların yönetim ve değerlendirilmesinde karşılaşılan aksaklıkların giderilmesi yanında, bürokratik formalitelerin azaltılmasına yönelik düzenlemelerin yapıldığı,

- Yatırımların teşvik edilmesi amacıyla, Hazineye ait taşınmazların harca esas değer üzerinden ve ihalesiz olarak ilgili gerçek veya tüzel kişilere devredilmesi imkânı getirildiği,

- Tarım reformu alanında kaldığı için yatırım yapılamayan Hazineye ait dördüncü sınıftan yukarı arazilerin, yatırımların teşviki amacıyla 4325 sayılı Kanuna göre yatırımcılara bedelsiz devri dahil, değerlendirilme imkânının sağlandığı,

- Tasarıda gecekondü affına yönelik bir düzenlemenin yer almadığı, halen belediyeler tarafından yürütülen arazi toplulaştırmasından kaynaklanan harca değer esas üzerinden alınan harç ödemeleriyle ilgili sorunların giderilmesine yönelik düzenlemelerin yapıldığı,

- Karşılıklı olmak ve belli koşullara uymak kaydıyla yabancı gerçek kişiler ile ticaret şirketlerinin, Türkiye'de taşınmaz edinebilmelerinin önünde engel teşkil eden mevzuattan kaynaklanan formalitelerin azaltılmasına yönelik düzenlemelerin yapıldığı,

- Köy veya beldelerdeki tarım arazilerinin kullanıcılarına doğrudan satışın kolaylaştırıldığı,

- Yerel yönetimlerin mali yapılarının güçlendirilmesi amacıyla taş, kum, çakıl ve toprak ocaklarının, su ürünleri üretim alanlarının, kaynak ve yeraltı sularının, kiralama yetkisinin Maliye Bakanlığı'ndan alınarak, yerel yönetimlere devredildiği,

- 2001 yılından bu yana uygulanan 4706 sayılı Kanun gereğince, üzerinde yapılaşma bulunan Hazineye ait taşınmazların belediyelere devri konusunda ortaya çıkan aksaklıkların giderilmesi amacıyla sözkonusu taşınmazların bedelsiz olarak belediyelere devredilerek hak sahiplerine satılabilmesine, bu alanlarda öncelikle imar planlarının yapılması şartıyla, imkân sağlandığı,

İfade edilmiştir.

Tasarı üzerinde yapılan müzakereler esnasında, Komisyonumuzda ortaya çıkan genel kanı neticesinde, Tasarının daha detaylı incelenip görüşülmesini temin etmek amacıyla bir alt komisyon kurulmasına karar verilmiştir.

Alt Komisyon 5.6.2003, 11.6.2003, 12.6.2003, 17.6.2003, 18.6.2003 ve 19.6.2003 tarihlerinde, Maliye Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Çevre ve Orman Bakanlığı, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Bayındırlık ve İskân Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Dış Ticaret Müsteşarlığı, Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, TMMOB ile Şehir Plancıları Odası ve Gemi İnşa Sanayicileri Birliği temsilcilerinin de katılımlarıyla yaptığı toplantılarda, konuyu Tasarı'nın geneli üzerinde yapılan müzakereler esnasında ifade edilen görüş ve değerlendirmeler ile ilgili sivil toplum kuruluşlarının görüşleri ile tali komisyonların rapor ve metinleri çerçevesinde ele alarak çalışmalarını bir rapor ve metin halinde Komisyonumuza sunmuştur.

Alt Komisyonunda yapılan çalışmalar sonucunda Tasarı'nın;

- Çerçeve 1 inci maddesi aynen,

- Çerçeve 2 inci maddesi ile değiştirilen 4706 sayılı Kanun'un 2 nci maddesi; Hazineye ait taşınmazlardan, tahsisli olanların ekonomiye kazandırılmasını temin etmek ve anlama açıklık kazandırılması amacıyla redaksiyona tâbi tutulması suretiyle,

- Çerçeve 3 üncü maddesi ile kısmen değiştirilen 4706 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesi;

- (c) bendine, Hazineye ait taşınmazların hisse oranı % 40'ı aşmamak şartı ile talepte bulunan hissedarlarına satışında; miktar sınırlamasının kaldırılarak sadece oran sınırlamasına geçilmesinin uygulamada tereddütlere yol açabileceği şeklindeki görüşten hareketle, "hisse miktarı uygulama imar planı sınırları içinde dörtyüz, dışında ise dörtbin metrekareyi aşmamak" şeklinde bir ifadenin eklenmesi,

- Maddeye eklenmesi öngörülen fıkranın;

- Uygulamada çıkması muhtemel tereddütlerin giderilmesi amacıyla teknik tanımlara açıklık getirilmesi,

- Hazineye ait taşınmazların, plan kararlarına uyulması kaydıyla doğrudan satışının yapılabilmesini temin etmek amacıyla gerekli ibarenin eklenmesi,

- Organize hayvancılık bölgesi kurulması amacıyla Hazineye ait taşınmazların, kooperatifler ile kamu kurum ve kuruluşları yanında, gerçek veya özel hukuk tüzel kişilere de doğrudan satışına imkân sağlayan bir düzenlenmenin yapılması,

- Uygulamada çıkması muhtemel hukuki problemlerin giderilmesi amacıyla endüstri bölgelerinin doğrudan satışıyla ilgili ibarenin metinden çıkarılması,

- Serbest bölgelerin bir imtiyaz sağlanarak kurulduğu, bu imtiyazdan kaynaklı olarak önemli oranda bir değer kazandığı, bu nedenle, kamu menfaati ve hakkaniyet açısından mevcut ve kurulacak serbest bölgelerin, gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerine, harca esas değer yerine, rayiç bedelden doğrudan satışına imkân sağlamaya yönelik bir düzenlemenin 4706 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesine yeni (h) bendi olarak eklenmesi, bu düzenleme nedeniyle serbest bölgelerle ilgili hükmün, serbest bölge olarak kullanılan yerlerin gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerine, harca esas değer üzerinden satışına imkân sağlayan kısmının sözkonusu fıkra kapsamında çıkarılması,

- Toplu konut üretmek amacıyla Arsa Ofisi Genel Müdürlüğü'ne harca esas değer üzerinden hazineye ait taşınmazların satışıyla ilgili düzenlemenin, 1164 sayılı Arsa Ofisi Kanununda yapılmasının daha doğru bir yaklaşım olacağı şeklindeki görüşten hareketle, "Arsa Ofisi Genel Müdürlüğü'ne veya" ibaresinin metinden çıkarılması,

- Yatırımların teşvik edilmesi ve istihdamın artırılması amacıyla Hazine'ye ait taşınmazların en az 25 milyon ABD Doları karşılığı Türk Lirası tutarında ve en az 100 kişi istihdam sağlayacak sınıai yatırım yapacaklara satılabilmesine imkân sağlanması,

Doğrultusunda yeniden düzenlenmesi suretiyle,

- Çerçeve 4 üncü maddesi ile değiştirilen 4706 sayılı Kanun'un 5 inci maddesi,

- 3 üncü fıkrasının; anlama açıklık kazandırılması amacıyla "Taksitle satışa esas bedel" ibaresinin, " Taksitlendirme dışında bırakılacak bedel" şeklinde değiştirilmesi, "içinde kalan taşınmazların" ibaresinin ise yanlış anlamaya sebep olmaması amacıyla metinden çıkarılması,

- 5 inci fıkrasının; uygulamada çıkması muhtemel tereddütlerin giderilmesi ve anlama açıklık kazandırılması amacıyla redaksiyona tabi tutulması, Hazine'ye ait taşınmazların satış bedellerinden % 10'luk fon kesintisi yapıldıktan sonra ilgili belediyelere ayrılan % 25'lik ve varsa büyükşehir

belediyesine ayrılan % 15'lik payların, ilçe belediyelerinin gelirlerinin artırılması amacıyla sırasıyla % 30 ve % 10 olarak değiştirilmesi, köylerde bulunan Hazine'ye ait taşınmazların satış bedellerinin tahsil edilen kısmından, il özel idarelerine ayrılan payın %15'den %25'e çıkarılması ve bu payın dörtte birinin ilgili köy tüzel kişiliğine, kalanının ise diğer köylere götürülecek hizmetlerde kullanılmak üzere il özel idarelerine bırakılması,

- 8 inci fıkrasının; birinci cümlesinde yer alan " satın alınmayan" ibaresinin, "satın alınma talebinde bulunulmayan" şeklinde değiştirilmesi,

doğrultusunda yeniden düzenlenmesi,

- 6 ve 7 nci fıkralarının Komisyonun değerlendirmesine bırakılması,

Suretiyle,

- Çerçeve 5 inci maddesi ile değiştirilen 4706 sayılı Kanun'un 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının; gerek özel kanunlarla gerekse uluslararası sözleşmelerle koruma altına alınan yerlerin madde kapsamı dışında bırakılması suretiyle buralarda yapılaşmaya izin verilmemesi, yapılaşmaya izin verilen birinci derece doğal sit alanlarında ise, olası yoğun yapılaşmanın önüne geçilmesi amacıyla, parsel büyüklüğü açısından sınırlama getirilerek toplam inşaat alanı oranının % 6'dan, % 3'e düşürülmesi doğrultusunda yeniden düzenlenmesi suretiyle,

- Çerçeve 6 ncı maddesi ile kısmen değiştirilen 4706 sayılı Kanun'un 7 nci maddesinin sonuna eklenmesi öngörülen;

- 5 inci fıkranın son cümlesinin; onaylanan ihale kararlarının kamuoyunun bilgilendirilmesi amacıyla internet aracılığıyla yayımlanması konusuna açıklık getirilmesini teminen yeniden düzenlenmesi,

- 6 ncı fıkranın; anlama açıklık kazandırılması, metinde terim birliğinin sağlanması ve tanımların literatüre uygun hale getirilmesi amacıyla redaksiyona tâbi tutulması,

Suretiyle,

- Çerçeve 7 nci maddesi ile 4706 sayılı Kanun'un 7 nci maddesinden sonra gelmek üzere eklenmesi öngörülen 7/A ve 7/B maddelerinin;

- Kanunların hazırlanmasında uygulanan esas ve usuller doğrultusunda ayrı çerçeve maddeler halinde düzenlenmesi ve müteakip çerçeve madde numaralarının teselsül ettirilmesi,

- 7/A maddesinin; redaksiyona tâbi tutulması,

- 7/B maddesine; konut yapılmak amacıyla yapı kooperatiflerine, kooperatif birliklerine veya bu birliklerin oluşturdukları üst birliklere rayiç bedel üzerinden satılacak Hazine'ye ait taşınmazlar üzerinde, imar planlarına uygun olarak konut yapılmasını sağlamaya yönelik bir ifadenin eklenmesi,

Suretiyle,

- Çerçeve 8 inci maddesi ile 4706 sayılı Kanun'a eklenmesi öngörülen;

- Geçici 4 üncü maddenin aynen kabul edilmesi,

- Geçici 5 inci maddenin; İstanbul ili Tuzla ilçesinde bulunan Hazine'ye ait taşınmazlardan tersane ve benzeri tesisler kurmak amacıyla tahsis edilen kamu arazilerinin üzerinde irtifak hakkı tesis edilmesi yanında kullanım izni verilen kamu arazilerinin de bulunması dikkate alınarak, madde ile öngörülen haklardan kullanım izni verilen kamu arazilerini kullanan tersane yatırımcılarının da yararlanmasına yönelik bir ifadenin eklenmesi,

- Çerçeve madde numarasının 9 olarak değiştirilmesi,

Suretiyle,

- Çerçeve 9 uncu maddesi; 10 uncu madde olarak aynen,
 - Çerçeve 10 uncu maddesi ile değiştirilen 4070 sayılı Kanun'un 3 üncü maddesinde yapılan değişikliğin yanlış uygulamalara ve tereddütlere yol açabileceği görüşünden hareketle metinden çıkarılması, ancak hak sahiplerinin tarım arazilerinin satışından yararlanabilmeleri için sözkonusu maddede yer alan "31.12.1993" tarihinin, "31.12.2002" olarak değiştirilmesi, bu doğrultuda madde çerçevesinin yeniden düzenlenmesi ve madde numarasının 11 olarak değiştirilmesi suretiyle,
 - Çerçeve 11 ve 12 inci maddeleri; 12 ve 13 üncü maddeler olarak aynen,
 - Çerçeve 13 üncü maddesi ile değiştirilen 4070 sayılı Kanun'un 7 nci maddesinin sonuna eklenmesi öngörülen fıkranın; dava aşamasında olan hak sahiplerinin davaya konu sorunlarının sulh yoluyla çözümlenmesi amacıyla fıkra kapsamında sağlanan haklardan yararlanabilmelerine imkân sağlayan bir ifadenin eklenmesi ve madde numarasının 14 olarak değiştirilmesi suretiyle,
 - Çerçeve 14, 15 ve 16 ncı maddeleri, 15, 16 ve 17 nci maddeler olarak aynen,
 - Çerçeve 17 nci maddesi ile değiştirilen 3083 sayılı Kanun'un 7 nci maddesinin ikinci fıkrasının; anlama açıklık kazandırılması amacıyla satışa konu olacak dördüncü sınıftan yukarıda olup bitkisel üretimde kullanılmayan arazilerin tespitine açıklık getirilmesi ve madde numarasının 18 olarak değiştirilmesi suretiyle,
 - Çerçeve 18 inci maddesi; 19 uncu madde olarak aynen,
 - Çerçeve 19 uncu maddesi ile değiştirilen 6664 sayılı Kanun'un 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yapılan değişikliğin, Komisyonumuz gündeminde bulunan 1/360 esas numaralı Maden Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı'nda; taş, çakıl, kum ve toprak ocaklarının da, maden kabul edilerek Maden Kanunu hükümlerine tâbi olmasına yönelik düzenlenmelerin bulunması dikkate alınarak metinden çıkarılması ve müteakip madde numaralarının teselsül ettirilmesi suretiyle,
 - Çerçeve 20 nci maddesi ile 6664 sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen geçici 2 nci maddenin de, Maden Kanunu'nda yapılacak kapsamlı düzenlemeler ile ilgili Tasarı dikkate alınarak metinden çıkarılması ve müteakip madde numaralarının teselsül ettirilmesi suretiyle,
 - Çerçeve 21 inci maddesi ile değiştirilen 2886 sayılı Kanun'un 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinin; baraj, dalyan, voli yerleri, göller, havuzlar, nehirler ve nehir ağızlarındaki av yerleri ile deniz ve iç sularda belirlenmiş yerlerdeki su ürünleri üretimi hakkının il özel idarelerinde, 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu'na göre kiraya verilmesini hükme bağlayan bir ifadenin eklenmesi, anlama acıklık kazandırılması ve gereksiz tekrarların önlenmesi amacıyla redaksiyona tâbi tutulması ve madde numarasının 20 olarak değiştirilmesi suretiyle,
 - Çerçeve 22 inci maddesi ile değiştirilen 1380 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesinin;
 - 1 inci fıkrasının; baraj, dalyan, voli yerleri, göller, havuzlar, nehirler ve nehir ağızlarındaki av yerleri ile deniz ve iç sularda belirlenmiş su ürünleri üretim hakkının kiralınmasında, görüşü alınacak bakanlıklar ile uygulanacak esasları tespit edecek bakanlığa ve bu kiralama gelirlerinin il özel idarelerine ait olduğuna açıklık getirilmesi,
 - 3 üncü fıkrasının; anlama açıklık kazandırılması ve uygulamada tereddütlere yol açılmaması amacıyla redaksiyona tâbi tutulması,
 - madde numarasının 21 olarak değiştirilmesi,
- Suretiyle,

- Çerçeve 23 üncü maddesi ile ; 1380 sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen geçici maddenin kanun tekniği açısından, bu Kanunun geçici maddesi olarak düzenlenmesi daha uygun olacağından, metinden çıkarılması ve müteakip madde numaralarının teselsül ettirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 24 üncü maddesi ile düzenlenen 167 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının sonuna eklenen cümlelerin; sonuna, köy veya belediye sınırları içinde bulunan yeraltı sularının veya kaynak sularının, il özel idarelerince kiraya verilmesinden elde edilen kira gelirlerinin, tahsil edilen kısmından, ilgili köy tüzel kişiliği ile belediyelere de pay verilmesini öngören bir cümlelerin eklenmesi, madde çerçevesinin redaksiyona tâbi tutulması ve madde numarasının 22 olarak değiştirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 25 inci maddesinin; bu Kanunun geçici maddesi olarak düzenlenmesinin daha uygun olacağı görüşünden hareketle metinden çıkarılması ve müteakip madde numaralarının teselsül ettirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 26 ncı maddesi ile değiştirilen 178 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 13 üncü maddesinin (b) bendinin, çerçeve 19 uncu madde ile 6664 sayılı Kanun'un 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yapılan düzenlemenin metinden çıkarılması dikkate alınarak, Maden Kanunu'nda gerekli düzenleme yapıncaya kadar, taş, kum, çakıl ve toprak ocaklarının kiraya verilmesi işlemlerinin yürütülmesi konusunda Maliye Bakanlığının yetkisini kullanmaya devam etmesini sağlayacak bir ifadenin eklenmesi ve madde numarasının 23 olarak değiştirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 27 ve 28 inci maddeleri, 24 ve 25 inci maddeler olarak aynen,

- 4325 sayılı Kanununun 8 inci maddesini kısmen değiştiren çerçeve 29 uncu maddesi, 26 ncı madde olarak aynen benimsenmesi suretiyle,

- Çerçeve 30 uncu maddesi ile 2634 sayılı Kanun'a eklenen geçici 7 nci maddesinin;

- Birinci fıkrasının başında yer alan "Kanunlar" ibaresinin, anlama açıklık getirilmesi amacıyla "Kanunları" şeklinde değiştirilmesi,

- İkinci fıkrasının; maddenin uygulanmasıyla ilgili usul ve esasların, Çevre ve Orman Bakanlığı ile Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın görüşü alınarak Maliye Bakanlığı'nca belirlenmesini sağlayacak şekilde yeniden düzenlenmesi,

- Bu düzenlemenin kanunların hazırlanmasında uygulanan esas ve usuller doğrultusunda Tasarıya geçici 2 nci madde olarak eklenmesi, müteakip madde numaralarının teselsül ettirilmesi,

Suretiyle,

- Çerçeve 31 inci maddesi, 27 nci madde olarak aynen,

- Çerçeve 32 nci maddesi ile değiştirilen 3030 sayılı Kanun'un 18 inci maddesinin son fıkrasının ikinci cümlesine; payların hesaplanma, mahsup ve dağıtım işlemlerinin tek elden Maliye Bakanlığı'nca yapılabilmesine imkân veren bir hükmün eklenmesi ve madde numarasının 28 olarak değiştirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 33 ve 34 üncü maddeleri, 29 ve 30 uncu maddeler olarak aynen,

- Çerçeve 30 olarak teselsül ettirilen 34 üncü maddeden sonra gelmek üzere;

- Arsa Ofisi Genel Müdürlüğünün mülkiyetinde olup, ihale suretiyle satılan, ancak yargı kararları ile satış işlemleri iptal edilerek eski durumlarına dönen, arsa ve arazilerin sahiplerine; Borçlar

Kanunu hükümleri dikkate alınarak, uğradıkları zararların telafi edilmesi amacıyla; ihale bedellerinin güncelleştirilmiş değerlerinin verilmesi veya emsali değerinde başka arsa veya arazi verilmesini hükme bağlayan bir düzenlemenin, 1164 sayılı Kanun'un 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin sonuna eklenmesini öngören metnin, yeni çerçeve 31 inci madde olarak Tasarıya eklenmesi,

- Devlet Su İşleri, Karayolları ve Köy Hizmetleri Genel Müdürlükleri'nin mülkiyetinde bulunan ve hizmet dışı kalmış veya ihtiyaç fazlası makine, teçhizat, demirbaş araç ve gereç ve malzemelerin belediyelere, il özel idarelerine, sulama birliklerine ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarına satışına veya kiralanmasına imkân sağlayan bir düzenlemenin, yeni 32 nci madde olarak metne eklenmesi,

- Ve bu düzenlemeler doğrultusunda, müteakip madde numaralarının teselsül ettirilmesi, Suretiyle,

- Çerçeve 35 inci maddesi, 33 üncü madde olarak aynen,

- Çerçeve 23 ve 25 inci maddeler ile ilgili Kanunlarına eklenmesi öngörülen geçici maddelerdeki düzenlemelerin; geçici 1 inci madde olarak metne eklenmesi suretiyle,

- Yürürlük ve yürütmeye ilişkin 36 ve 37 nci maddeleri, 34 ve 35 inci maddeler olarak aynen,

Kabul edilmiştir.

- Bu defa, Komisyonumuzun 24.06.2003 tarihinde, Hükümeti temsilen Maliye Bakanı Kemal Unakıtan ile Devlet Bakanı Mehmet Ali Şahin ve Maliye Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Çevre ve Orman Bakanlığı, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Bayındırlık ve İskân Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Denizcilik Müsteşarlığı, Vakıflar Genel Müdürlüğü, Arsa Ofisi Genel Müdürlüğü ile Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü temsilcilerinin katılımlarıyla yaptığı 52 nci birleşimde, Alt Komisyonca hazırlanan Metin üzerinden görüşmelere geçilmesine karar verilmiştir.

- Alt Komisyon metni üzerinde, Komisyon üyeleri tarafından yapılan görüş ve eleştirileri müteakip, Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek, maddeler üzerindeki görüşmelere geçilmiştir.

Alt Komisyon Metninin;

- Çerçeve 1, 2 ve 3 üncü maddeleri aynen,

- Çerçeve 4 üncü maddesi ile değiştirilen 4706 sayılı Kanun'un 5 nci maddesinin, 6 ncı fıkrasının ilk cümlesinin, belediye ve mücavir alan sınırları içinde olup, Maliye Bakanlığı'nca tespit edilecek alanlarda bulunan Hazine'ye ait taşınmazların tespitine açıklık getirilmesi doğrultusunda yeniden düzenlenmesi suretiyle,

- Çerçeve 5, 6, 7 ve 8 inci maddeleri aynen,

- Çerçeve 9 uncu maddesi ile 4706 sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen geçici 4 üncü maddenin; çerçeve 5 nci maddesi ile değiştirilen 4706 sayılı Kanun'un 6 ncı maddesinde, Kültür ve Turizm Bakanlığı'nca trampa programına alınmış taşınmazlarla ilgili hususların ayrıntılı bir şekilde belirlenmiş olduğundan metinden çıkarılması, bu maddenin yerine özellikle büyük kentlerde,

Vakıflar Genel Müdürlüğü ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına ait olup, üzerinde toplu yapılaşma alanları oluşan taşınmazların, Hazine'ye ait taşınmazlar ile trampa edilebilme imkânı getirilerek üzerinde yapılaşma bulunan alanların, Hazine tarafından kullanıcılarına satılarak ekonomiye kazandırılmasına yönelik bir metnin geçici 4 üncü madde olarak 4706 sayılı Kanuna eklenmesi ile ilgili düzenlemenin ilave edilmesi suretiyle,

- Çerçeve 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16 ve 17 nci maddeleri aynen,

- Çerçeve 18 inci maddesi ile değiştirilen 3083 sayılı Kanun'un 7 nci maddesinin ikinci fıkrasının; 3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlemesine Dair Tarım Reformu Kanunu kapsamında uygulama alanı olarak ilan edilen yerlerde, tarımsal niteliği düşük olan arazilerin, gerçek veya özel hukuk tüzel kişileri tarafından sanayi ve tarım yatırımlarında kullanılması amacıyla, satılmasını, üzerinde sınırlı ayni hak tesis edilmesini, kiralanmasını ve 4325 sayılı Kanun amaçlarında kullanılabilmesini sağlayacak şekilde yeniden düzenlenmesi suretiyle,

- Çerçeve 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25 ve 26 ncı maddeleri aynen,

- Çerçeve 27 nci maddesi ile 4342 sayılı Kanun'un 5 nci maddesinin (b) bendine, Devletin hüküm ve tasarrufu altında veya Hazine'nin özel mülkiyetinde bulunan arazilerin, mera komisyonlarının mera, yaylak ve kışlak olarak tespit edilmesinde Maliye Bakanlığı'nın uygun görüşünün alınmasıyla ilgili hükmün, sadece belediye ve mücavir alanlarla sınırlandırılmasını öngören bir ifadenin eklenmesi suretiyle,

- Çerçeve 27 nci maddesinden sonra gelmek üzere;

- Köylerde bulunan meralarda, köyün genel ihtiyaçları için gerek duyulması halinde, tahsis değişikliğinin yapılabilmesine imkân sağlayan bir hükmün, 4342 sayılı Kanun'un 14 üncü maddesinin birinci fıkrasına (e) bendi olarak eklenmesiyle ilgili düzenlemenin çerçeve 28 inci madde olarak metne eklenmesi,

- Köyün genel ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik tesislerin yapılması amacıyla, köylerde bulunan meraların tahsis değişikliğinin yapılması halinde Mera Kanunu'nda öngörülen ot bedelinin alınmamasına yönelik olarak 4342 sayılı Kanun'un 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinin yeniden düzenlenmesiyle ilgili metnin çerçeve 29 uncu madde olarak metne eklenmesi,

- Bu düzenlemeler doğrultusunda müteakip madde numaralarının teselsül ettirilmesi,

Suretiyle,

- Çerçeve 28, 29 ve 31 inci maddeleri, 30, 31 ve 33 üncü madde olarak aynen,

- Çerçeve 33 üncü madde olarak teselsül ettirilen 31 inci maddesinden sonra gelmek üzere;

- Uzun zaman ve yüksek maliyet gerektiren vakıf eserlerinin onarım ve restorasyon çalışmalarının gerçekleştirilmesi amacıyla, vakıf taşınmazlarının onarım veya inşa karşılığı kiralanmalarında, onarım ve inşa bedelleri göz önüne alınarak, kira süresinin, ilgili Bakan'ın onayı ile 29 yıla kadar tespit edilebilmesine imkân sağlayan bir düzenlemenin ek madde 1 olarak 5.6.1935 tarihli ve 2762 sayılı Vakıflar Kanunu'na eklenmesiyle ilgili metnin çerçeve 34 üncü madde olarak metne ilave edilmesi,

- Gerçek veya tüzel kişilerce kullanılan vakıf taşınmazlarıyla ilgili olarak gerek kira bedellerinin rayiç bedel seviyesine yükseltilmesine, gerekse bu taşınmazlardaki işgalin sona erdirilmesiyle ilgili uyuşmazlıkların çözümlenerek Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün alacaklarını ivedilikle tahsil etmesine yönelik bir düzenlemenin, 2762 sayılı Vakıflar Kanunu'na geçici 2 nci madde olarak eklenmesiyle ilgili düzenlemenin çerçeve 35 inci madde olarak metne eklenmesi,

- 2981 sayılı İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 sayılı İmar Kanunu'nun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanunun yürürlüğe girdiği 8.3.1984 tarihinde, sözkonusu Kanuna göre hak sahibi olmasına rağmen, mülkiyeti Hazine'ye ait olup da itirazlı veya malik hanelerinin boş olması nedeniyle, mağdur olan hak sahiplerinin mağduriyetlerinin giderilmesi amacıyla daha sonra Hazine adına tescili yapılan bahsekonu taşınmazların, 2981 sayılı Kanun hükümlerine göre değerlendirmek üzere, belediyelere bedelsiz devrini öngören bir düzenlemenin 2981 sayılı Kanuna geçici 5 inci madde olarak eklenmesiyle ilgili metninin çerçeve 36 ncı madde olarak metne eklenmesi,

Suretiyle,

- Çerçeve 32 inci maddesinin; Devlet Su İşleri, Karayolları ve Köy Hizmetleri Genel Müdürlüklerine ait hizmet dışı kalmış veya ihtiyaç fazlası iş makinesi, makine, teçhizat, demirbaş, araç, gereç ve malzemenin ihtiyacı olan kamu kurum ve kuruluşlarına satışına veya kiralanmasına olanak sağlayan düzenlemenin kapsamının genişletilmesi ve madde numarasının 37 olarak değiştirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 33 üncü maddesi, 38 inci madde olarak aynen,

- Geçici 1 inci maddesinin; Maliye Bakanlığı tarafından kiraya verilen su ürünü üretim yerleri ile kaynak ve yeraltı sularına ait bedellerin, sözleşmelerin sona ermesi yerine 31.12. 2003 tarihine kadar tahsil edilmesine imkân verecek şekilde redaksiyona tâbi tutulması suretiyle,

- Geçici 2 nci maddesi aynen,

- Geçici 2 nci maddeden sonra gelmek üzere; son yıllarda ülkemiz ekonomisinde yaşanan olumsuz gelişmeler nedeniyle, Hazine'nin mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında olan yerleri kiralayanlardan, kira bedellerini ödeyemeyerek temerrüde düşenlerin, öngörülen sürede başvurmaları şartı ile, tamamen ya da kısmen ödenmiş olan kira bedellerine, Devlet İstatistik Enstitüsü'nce her ay için belirlenen toptan eşya fiyat endeksinin aylık oranının uygulanması suretiyle bulunacak tutarın, dokuz eşit taksitle ödenmesi şartıyla sözleşmelerden kaynaklanan gecikme faizi ve cezai şartın tamamının tahsilinden vazgeçilmesine yönelik bir düzenlemenin geçici 3 üncü madde olarak metne eklenmesi suretiyle,

- Yürürlülüğe ilişkin 34 üncü maddesi; çerçeve 30 uncu maddesinin Kanun'un yayımını takip eden ayın başından itibaren yürürlüğe girmesini sağlayacak şekilde redaksiyona tâbi tutulması ve madde numarasının 39 olarak değiştirilmesi suretiyle,

- Yürütmeye ilişkin 35 inci maddesi, 40 ncı madde olarak aynen,

Kabul edilmiştir

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Sait Aşba</i>	<i>M. Altan Karapaşaoğlu</i>	<i>Sabahattin Yıldız</i>
Afyon	Bursa	Muş
Kâtip	Üye	Üye
<i>Mehmet Sekmen</i>	<i>Mahmut Göksu</i>	<i>Mehmet Melik Özmen</i>
İstanbul	Adıyaman	Ağrı
Üye	Üye	Üye
<i>Bülent Gedikli</i>	<i>Mehmet Zekai Özcan</i>	<i>Osman Kaptan</i>
Ankara	Ankara	Antalya
Üye	Üye	(Karşı oy yazımız ektedir)
<i>Mehmet Mesut Özakcan</i>	<i>Ali Osman Sali</i>	Üye
Aydın	Balıkesir	<i>Ali Kemal Deveciler</i>
(Karşı oy yazımız ektedir)	Üye	Balıkesir
Üye	Üye	(Karşı oy yazısı ektedir)
<i>Aziz Akgül</i>	<i>Ömer Abuşoğlu</i>	Üye
Diyarbakır	Gaziantep	<i>Nurettin Canikli</i>
Üye	Üye	Giresun
<i>Alaattin Büyükkaya</i>	<i>Birgen Keleş</i>	Üye
İstanbul	İstanbul	<i>Ali Kemal Kumkumoğlu</i>
Üye	(Karşı oy yazım ektedir)	İstanbul
<i>Ali Topuz</i>	Üye	(Karşı oy yazım ektedir)
İstanbul	<i>M. Mustafa Açıklım</i>	Üye
(Karşı oy yazısı ektedir)	İstanbul	<i>Kıvılcım Kemal Anadol</i>
Üye	Üye	İzmir
<i>Mehmet Ceylan</i>	<i>Y. Selahattin Beyribey</i>	(Karşı oy yazısı ektedir)
Karabük	Kars	Üye
Üye	Üye	<i>Taner Yıldız</i>
<i>Mustafa Ünaldı</i>	<i>Ali Er</i>	Kayseri
Konya	Mersin	Üye
Üye	Üye	<i>Gürol Ergin</i>
<i>Abdülkadir Kart</i>	<i>Musa Uzunkaya</i>	Muğla
Rize	Samsun	(Karşı oy yazısı ektedir)
Üye	Üye	Üye
<i>Faruk Nafiz Özak</i>	<i>Mehmet Akif Hamzaçebi</i>	<i>Enis Tütüncü</i>
Trabzon	Trabzon	Tekirdağ
(Karşı oy yazısı ektedir)	(Karşı oy yazısı ektedir)	(Karşı oy yazımız ektedir)
Üye	Üye	Üye
<i>Mustafa Zeydan</i>	<i>Mustafa Zeydan</i>	<i>Osman Coşkunoğlu</i>
Hakkâri	Hakkâri	Uşak
		(Karşı oy yazısı ektedir)

KARŞI OY YAZISI

Tasarıya ilişkin çoğunluk görüşüne aşağıda belirtilen hususlarda katılmıyoruz.

Kamu hizmetine tahsis edilmiş olan Hazine taşınmazlarının tahsislerinin kaldırılma usulü Maliye Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkındaki 178 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 13 üncü maddesinde belirtilmiştir. Buna göre Hazineye ait bir taşınmaz tahsis amacına uygun olarak kullanılmıyor ise tahsisi Maliye Bakanlığınca kaldırılabilir. Bunun için Bakanlar Kurulu kararına gerek yoktur. Tasarının 2 nci maddesine göre tahsisleri Bakanlar Kurulu Kararı ile kaldırılacak taşınmazlar tahsis amacına uygun olarak kullanılmadığı veya amaca aykırı kullanıldığı konusunda herhangi bir tespit bulunmayan ve ilgili kurumca da tahsislerinin kaldırılmasına uygun görüş verilmeyen Hazine taşınmazlarıdır. Kamu hizmetinin yürütüldüğü taşınmazların gelir elde etme uğruna tahsislerinin bu şekilde kaldırılmasını doğru bulmuyoruz. Bu yaklaşım kamu hizmetini aksatacaktır.

29.6.2001 tarih ve 4706 sayılı Kanunun 4/b maddesi 6831 sayılı Orman Kanunu, 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu ve 2873 sayılı Millî Parklar Kanunu uyarınca ormanlardan izin veya irtifak hakkın konu edilmiş yerler dışında çeşitli amaçlarla kişiler lehine tesis edilmiş olan irtifak haklarına konu Hazine taşınmazlarının hak lehdarlarına satışını düzenliyordu. Tasarının 3/b maddesinde yer alan maddenin yeni şekli kapsamda 2634 sayılı Kanun dışında bir değişiklik getirmeyip gereksiz tekrarları kaldırmaktadır. Ancak söz konusu irtifak haklarından Turizmi Teşvik Kanunu uyarınca orman dışındaki Hazine taşınmazlarında tesis edilmiş olanlara konu Hazine taşınmazlarının hak lehdarlarına satış konusu üzerinde iyi düşünülmesi gerekir. Düşünülmesi gereken husus kamu mülkiyetinin özel mülkiyete dönüşmesi değildir. Sorun burada değildir. Bu yerler doğal güzellik yönünden ülkemizin önemli varlıklarındandır. Sorun mülkiyet devrinden sonra bu yerlerin doğal güzelliğini kaybetmesine neden olabilecek imar planı düzenlemelerine yol açabilecek bir sürecin başlaması ihtimalidir. Böyle bir süreç bu varlıkları kaybetmemiz sonucunu yaratacaktır.

Tasarının 4 üncü maddesinin gecekondulaşma ile ilişkili düzenlemeleri gecekondulaşma sorununu çözmekte yetersiz olacaktır. Ayrıca madde kendi içinde de sorunlarla doludur.

Belediye ve mücavir alan sınırları içinde olup Bakanlıkça tespit edilecek alanlarda bulunan ve 31.12.2000 tarihinden önce üzerinde yapılanma olan Hazineye ait taşınmazlar madde kapsamına girmektedir. Bu şekilde Maliye Bakanlığına çok geniş bir yetki verilmektedir. Bu tür bir yetki hukuka aykırıdır. Yetkilerde sınırın açıkça belirlenmesi gerekir. Ayrıca 4706 sayılı Kanundaki “toplu yapılanma” ibaresinden “toplu” kelimesi çıkarılmak suretiyle üzerinde tek bir izinsiz yapı bile bulunan taşınmazlar madde kapsamına dahil edilmiştir.

Maddedeki diğer teknik sorunlar ve eksiklikler şunlardır :

- Belediyeye bedelsiz devredilen taşınmazların imar planı yapılmaksızın işgalcilerine satılması doğru bir yaklaşım değildir. Doğru olan öncelikle imar planı yapılması ve sonra mülkiyet sorununun çözülmesidir.

- 775 sayılı Gecekondulaşma Kanunu ile 2981 sayılı İmar Affına İlişkin Kanunda yer alan “yerinde korunamayan yapı” kavramı maddede yoktur. Bu da uygulama imar planı yapılmış yerlerde sorun yaratacaktır.

- Deprem tehlikesi nedeniyle yapı-denetim şirketlerinin yapılarının güçlendirilmesi konusunda görevlendirilmesi gerekir.

- Madde kapsamındaki taşınmazların satışından elde edilecek gelirlerin bir kısmının deprem tehlikesi altındaki yapıların güçlendirilmesinde kullanılması daha uygun olacaktır.

Madde bu şekilde gecekondulaşma yaşayan insanlarımızın sorunlarını çözemeyeceği gibi kentlerimizin gecekondulaşma bölgelerinin rehabilitasyonuna imkân vermemektedir. Yapılması gereken gecekondulaşma oturan insanımızın mülkiyet ve imar sorunlarını çözerken kentlerimizin modern bir

görünürme kavuşmasını ve bu arazilerin yapılaşma olmayan bölümlerinde oluşmuş olan kentsel rantların da Hazineye kazandırılmasını sağlamak olmalıdır.

Tasarının 5 inci maddesi ile 4706 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin değiştirilmesi öngörülmektedir. Maddenin Hükümet tasarısındaki şekline göre birinci derece doğal sit alanı ilân edilen arsa ve arazilerde, toplam inşaat alanı taşınmazın yüzölçümünün yüzde altısını geçmemek üzere koruma kurallarınca onaylanacak olan plan ve projelere göre yapılaşma izni verilecektir.

Alt komisyon çalışmaları sırasında yüzde altı oranı yüzde üçe indirilmiş ve 10 000 metrekare yüzölçümünün altında olan taşınmazlar ile tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmelere konu olan yerler madde kapsamı dışına çıkarılmıştır.

Kültür ve Turizm Bakanlığı temsilcisinin komisyonda verdiği bilgilere göre de Türkiye’de 5278 arkeolojik sit, 831 doğal sit, 188 kentsel sit, 125 tarihî sit ve 390’da karma sit bulunmaktadır. 831 doğal sit alanı içerisinde 472 adet birinci derece doğal sit alanı bulunmaktadır.

Sit alanlarında koruma amaçlı imar planı uygulanmaktadır. Konuyla ilgili 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununda yapılaşmayla ilgili herhangi bir hüküm bulunmamaktadır. Koruma amaçlı imar planları koruma kurullarının kararıyla şekillenmektedir. Mevcut uygulamaya göre de bu alanlarda yapılaşma günübirlik tesislere yönelik olarak son derece sınırlıdır.

Yine 2863 sayılı Yasaya göre sit alanlarında taşınmazı olan kişilerin mağduriyetlerinin giderilebilmesi amacıyla kamulaştırma öngörülmüştür. Ayrıca bu taşınmazların uygun özellik ve değerdeki Hazine taşınmazları ile trampa edilmesi de bir ikinci yol olarak benimsenmiştir. Ancak kamulaştırma bugüne kadar işletilmediğinden ve trampa olanağı da oldukça sınırlı sayıda kaldığından kişilerin mağduriyeti giderilmemiştir.

Düzenlemenin gerekçesinin birinci derece doğal sit alanlarında taşınmazları olan kişilerin mağduriyetinin giderilmesi olduğu anlaşılmaktadır.

Düzenlemeyi aşağıdaki nedenlerle doğru bulmuyoruz.

1. Birinci derece doğal sit alanlarındaki yerler özel mülkiyete konu olmakla birlikte doğal güzellikleri nedeniyle aynı zamanda bütün toplumun da ortak malıdır. Bu nedenle koruma altına alınmış ve yapılaşma çok sıkı şartlara bağlı kılınmıştır. Bu bir ihtiyaçtan doğmuştur. 2863 sayılı Kanunun kabul edildiği 1983 yılından yirmi yıl sonra bu ihtiyacın ortadan kalktığını ileri sürmek mümkün değildir. “Sürdürülebilir kalkınma” dediğimiz kavramın temelinde nitelikli bir kalkınma politikasının desteklenmesi için yeterli doğal kaynağın korunması ve gerektiğinde yenilenmesi vardır. Düzenleme konuya sadece mülkiyet açısından yaklaşıldığını konunun bu boyutuyla ele alınmadığını göstermektedir. Bu yaklaşım mağduriyeti giderme uğruna bütün topluma ait olan doğal güzelliklerimizin elimizden çıkmasına neden olacaktır.

2. Konuya sadece mağduriyetin giderilmesi açısından yaklaşıldığında da düzenlemenin kendi içinde tutarlı olmadığını görüyoruz. Sit alanı rakamlarına bakıldığında yapılaşmanın sınırlandığı doğal sit alanı dışındaki diğer sit alanlarında Hükümet tasarısının yaklaşımıyla ifade edecek olursak mağduriyetin devam ettiğini görüyoruz. Birinci derece doğal sit alanlarının sayısı yapılaşma yasağı olan arkeolojik sit alanlarının sayısının yüzde onundan bile azdır. Kaldı ki birinci derece doğal sit alanlarında yapılaşma izninin hiçbir anlam ifade etmeyeceği tarım arazileri de vardır. Amaç mağduriyeti gidermek ise birinci derece doğal sit alanı dışındaki taşınmazlar içinde bir çözümün getirilmiş olması gerekir. Çözüm adına getirilen düzenlemenin gerçekte bir çözüm olmadığı açıktır.

3. Sit alanlarına ilişkin inşaat alanı izninin yasalarla düzenlenmesi doğru değildir.

Tasarının 6 ncı maddesi kapsamındaki düzenlemelerden Hazineye ait taşınmazların ifraz, tevhit, tesvil ve tespit işlemlerinin imar mevzuatındaki kısıtlamalara tâbi olmaksızın yapılması yönündeki düzen-

lemeyi eşitlik ilkesine aykırı buluyoruz. Kişilerin mülkiyetindeki taşınmazlar imar mevzuatındaki kısıtlamalara tâbi iken Hazinesin özel mülkiyetindeki taşınmazlara ayrıcalık tanınmasını kanunların genelliği ilkesiyle bağdaştıramıyoruz. Böyle bir uygulama imar uygulamasını bozucu bir etki gösterecektir.

Tasarının çerçeve 9 uncu maddesi ile 4706 sayılı Kanuna eklenen geçici 4 üncü madde üzerinde toplu yapılaşma olan vakıf arazilerinin Hazineye ait taşınmazlarla trampa edilebileceğini öngörmektedir. Vakıflar Genel Müdürlüğünce korunamayıp işgale maruz kalmış olan arazilerin Hazineye ait taşınmazlarla trampa edilmesi doğru olmayıp işgale teşvik edici mahiyettedir. Bu iyi çalışmayan bir kurumun ödüllendirilmesi anlamına gelir. Düzenleme ayrıca vakıf hukuku yönünden tartışma yaratacak niteliktedir.

Tasarının çerçeve 18 inci maddesi ile 3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanununun 7 nci maddesi değiştirilmektedir. Hükümet tasarısında dördüncü sınıftan yukarıda olup bitkisel üretimde kullanılmadığı belirlenen arazi için düzenleme yapıldığı halde komisyonda kabul edilen şekilde arazi sınıflaması konusunda bir ayırım yapılmayıp tarımsal arazilerin tamamının satılması, sınırlı aynı hak tesis edilmesi ve kiralanması olanağı getirilmektedir. Madde, 3083 sayılı Kanunun temel kabulünü değiştirmekte ve verimli tarım arazilerinin hiçbir sınır getirilmeden tarım dışı amaçlarla kullanılmasının önü açılmaktadır. Amaç sanayi yatırımları için arazi temini ise bu daha sınırlı bir düzenleme ile de yapılabilirdi. Düzenleme tarımın teşviki konusunda bir geri adım niteliği taşımaktadır.

Tüzel kişiliğe sahip yabancı şirketlerin köy sınırları içerisindeki taşınmaz iktisabına ilişkin maddenin güvenlik açısından iyi değerlendirilmediği anlaşılmaktadır. Her ne kadar tasarıda güvenlik açısından Bakanlar Kurulunun istisna belirleme yetkisi var ise de farklı bir yöntem belirleyip karşılıklılık esası çerçevesinde izin verilecek yerlerin Bakanlar Kurulu Kararları ile belirlenmesi daha uygun olacaktır. Ayrıca sınırlı aynı haklar mülkiyet hakkı gibi olduğu için bu haklarda karşılıklılık ilkesinden vazgeçilmemesi gerekir.

Tasarının 27 nci maddesiyle Hazinesin taşınmazlarından mera, yaylak ve kışlak olarak yararlanılabileceği anlaşılan yerlerin ilgili komisyonlar tarafından bu şekilde kullanılmak üzere kararlaştırılmasından önce Maliye Bakanlığının uygun görüşünün alınması öngörülmektedir. Düzenlemenin gerekçesinin mera komisyonlarının çalışmalarına bir sınır getirilerek satışa sunulacak Hazine taşınmazlarının sayısının artırılması olduğu anlaşılmaktadır. Maddenin komisyonda uğradığı değişiklik ile Maliye Bakanlığının uygun görüşü belediye mücavir alanları içerisindeki taşınmazlarla sınırlı tutulmuş ise de bu uygulama da sorun yaratacak niteliktedir.

Büyükşehir Belediyelerinin vergi gelirlerinden aldıkları payın dağıtımına ilişkin olarak 2002 yılında yapılmış olan düzenleme bazı büyükşehir belediyelerini kaynak yönünden güçlendirmiş bazılarındaki ise düzenlemenin mahiyeti gereği aksi etkide bulunmuştur. 1999 yılında depremden zarar görmüş olan belediyelerin geçici bir süre ile bu uygulamadan olumsuz etkilenmesinin önüne geçilmesi gerekir. Tasarının 28 inci maddesindeki düzenleme bu açıdan yetersizdir.

<i>Ali Topuz</i>	<i>Osman Kaptan</i>	<i>M. Akif Hamzaçebi</i>
İstanbul	Antalya	Trabzon
<i>M. Mesut Özakcan</i>	<i>A. Kemal Deveciler</i>	<i>Osman Coşkunoğlu</i>
Aydın	Balıkesir	Uşak
<i>A. Kemal Kumkunoğlu</i>	<i>K. Kemal Anadol</i>	<i>Gürol Ergin</i>
İstanbul	İzmir	Muğla
	<i>Enis Tütüncü</i>	
	Tekirdağ	

KARŞI OY YAZISI

Plan ve Bütçe Komisyonunda tartışılan 1/602 Esas Sayılı Tasarının 2, 3, 4, 5, 6, 14, 15, 19, 27 nci maddelerine ve çeşitli kanunların maddelerini yürürlükten kaldıran 38 inci maddesine karşıyım.

Tasarı, sadece Hazineye ait taşınmazların satışlarının hızlandırılması ve kolaylaştırılmasını değil, en kısa sürede tümüyle elden çıkarılmasını da hedef almakta ve değiştirdiği maddeler yerine kamu yararını gözardı eden, gelecek kuşakların ihtiyaçlarını dikkate almayan, kuralsızlığı ve keyfiligi esas kılan bir düzen getirmektedir.

Tasarının 2 nci maddesi, Tasarının amacını “Hazineye ait taşınmazların daha kısa sürede ekonomiye kazandırılması” olarak tanımlayan 1 inci maddesinin samimiyetten ne kadar uzak olduğunu kanıtlar niteliktedir. Bir taşınmazın herhangi bir faaliyete tahsis edilmiş olması, ekonomiye kazandırılmış olduğunu göstermektedir. Üstelik, tahsis edilmiş olan taşınmazlar imar planı kapsamında ise, tahsisin ilgili kuruluşun izni olmadan Bakanlar Kurulu kararı ile kaldırılması ve taşınmazın gelir elde etmek için öncelikle satılması amaç maddesi ile bağdaşan bir durum değildir.

Tasarı, 2 nci maddesi ile 4706 Sayılı Yasanın 2 nci maddesinde öngörülen satış ve esas ve usullerini kaldırdığı gibi, 3 üncü maddesi ile de 4706 Sayılı Yasanın 4/1 inci maddesinde yer alan rayiç bedeli tespit etme yöntemini ortadan kaldırmakta; Hazine taşınmazlarının belirli kişi ve kurumlara, talep etmeleri veya bazı koşulları yerine getirmeleri durumunda harca esas değer üzerinden doğrudan satılabileceğini öngörmektedir.

Ayrıca, belediye sınırları ve mücavir alan içinde kalan Hazine taşınmazlarının nasıl ve hangi yöntemle satılacağı, belediyelere devredilme koşulları ve gelirin nasıl dağıtılacağı saptanırken değinilen ve Belediyelere devredilen Hazine taşınmazlarının imar planı yapılmadan da satılabileceğini öngören hüküm büyük sorunlara yol açabilecektir.

Tasarının doğal sit alanlarında % 3 yapılanma izni vermesi Anayasaya, yasalara ve uluslararası sözleşmelere aykırıdır.

Tasarının Hazineye ait taşınmazların ifraz, tevhit, tescil ve tespit işlemlerinde imar mevzuatındaki kısıtlamaların dikkate alınmayacağını belirten hükmü ise çok sakıncalı sonuçlar yaratabilecektir.

Hazineye ait tarım arazilerinin satılmasında 4070 sayılı Yasada yer alan sulu arazide 40, kuru arazide 100 dönümden fazla arazisi olmama koşulununun kaldırılması, Hazineye ait tarım arazilerinin satışında gözetilmesi gereken sosyal amacı gözardı etmektedir ve bu yönüyle de Anayasaya aykırıdır.

Tasarı getirdiği değişiklikle, yabancılara taşınmaz edinmede ve taşınmazlar üzerinde aynı hak tesisinde sınırsız olanak sağlamaktadır. Tasarının 19 uncu maddesinin 1 inci fıkrasında karşılıklılık ilkesine değinilmekte; ancak, diğer fıkralar söz konusu ilkeyi geçersiz kılmaktadır. Tasarı ile yasalarda var olan karşılıklılık ilkesi kalktığı gibi yabancılardan Türkiye'nin her yerinde taşınmaz edinmeleri mümkün hale gelmektedir. Çünkü tasarı, yabancı uyruklu gerçek kişiler ile yabancı ülkelerde bu ülkelerin kanunlarına göre kurulan tüzel kişiliğe sahip ticaret şirketleri lehine taşınmaz üzerinde sınırlı aynı hak tesis edilmesi halinde, karşılıklılık şartı aranmayacağını öngörmektedir. Sınırlı aynı hak tesis, yabancılara satılacak Hazine arazilerinde karşılıklılık ilkesini ortadan kaldırmaktadır. Tasarıda yer alan 30 hektar sınırının Bakanlar Kurulunun izni ile aşılabileceği de Tasarıda belirtilmektedir. Ayrıca, Tasarının 3 üncü maddesinin son bendinde yer alan hükme göre, Hazine arazileri üzerinde örneğin; Devlet Üretim Çiftliklerinde en az 25 milyon ABD doları yatırım yapan ve 100 kişi istihdam eden yabancılar, Türkiye'nin en önemli tarım alanlarını doğrudan satın alabileceklerdir. Bunun yanında, Tasarının çeşitli kanunların maddelerini yürürlükten kaldıran

38 inci maddesi ile 442 sayılı Köy Kanununun 87 nci maddesini yürürlükten kaldırması, yabancıların sadece karşılıklık ilkesi olmadan sınırsız taşınmaz edinmelerini değil; aynı zamanda, Türkiye'nin her yerinde toprak edinmelerini de mümkün hale getirmektedir. Oysa, yabancıların Türkiye'de taşınmaz edinmeleri konusunda daha önce çıkarılmış iki yasayı iptal eden Anayasa Mahkemesi ve Yargıtay kararları vardır. 19 uncu madde Anayasaya, Yasalara, Anayasa Mahkemesi ve Yargıtay kararlarına aykırıdır.

Mera olarak tahsis edilecek yerlerin Mera Komisyonu tarafından belirlenmesi yerine, Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine saptanması doğru değildir.

Tasarının çeşitli kanunların maddelerini yürürlükten kaldıran 38 inci maddesi ile 22.12.1934 tarihli ve 2644 sayılı Tapu Kanununun 35 ve 18.3.1924 tarihli ve 442 sayılı Köy Kanununun 87 nci maddelerini yürürlükten kaldırması çok sakıncalı ve ileride Türkiye'yi güç durumda bırakabilecek gelişmelerdir. Doğrudan Yabancı Yatırımlar Yasasında getirilen değişikliklerle birlikte düşünüldüğünde bu sakınca daha da artmaktadır.

Birgen Keleş
İstanbul

ALT KOMİSYON RAPORU
PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

Esas No. :1/602

23.6.2003

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca 25.5.2003 tarihinde Komisyonumuza havale edilen 1/602 esas numaralı "Çeşitli Kanunlarda ve Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı", Komisyonumuzun 05.06.2003 tarihinde Hükümeti temsilen Maliye Bakanı Kemal UNAKITAN ile Devlet Bakanı Mehmet Ali ŞAHİN ve Maliye Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Çevre ve Orman Bakanlığı, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Bayındırlık ve İskân Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Hazine Müsteşarlığı ile Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü temsilcilerinin katılımlarıyla yaptığı 47 nci birleşiminde yapılan görüşmelerde ortaya çıkan genel kanı neticesinde, konunun daha ayrıntılı bir şekilde incelenebilmesini teminen bir alt komisyon kurulmasına karar verilmiştir.

Alt Komisyonumuzun 05.06.2003, 11.06.2003, 12.06.2003, 17.06.2003, 18.06.2003 ve 19.06.2003 tarihlerinde, Maliye Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Çevre ve Orman Bakanlığı, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Bayındırlık ve İskân Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Dış Ticaret Müsteşarlığı, Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, TMMOB ile Şehir Plancıları Odası ve Gemi İnşa Sanayicileri Birliği temsilcilerinin de katılımlarıyla yaptığı toplantılarda, konuyu Tasarımın geneli üzerinde yapılan müzakereler esnasında ifade edilen görüş ve değerlendirmeler ile ilgili sivil toplum kuruluşlarının görüşleri ile tali komisyonların rapor ve metinleri çerçevesinde ele alarak çalışmalarını tamamlamıştır.

□ Alt Komisyonunda yapılan çalışmalar sonucunda Tasarımın;

- Çerçeve 1 inci maddesi aynen,

- Çerçeve 2 inci maddesi ile değiştirilen 4706 sayılı Kanun'un 2 nci maddesi; Hazineye ait taşınmazlardan, tahsisli olanların ekonomiye kazandırılmasını temin etmek ve anlama açıklık kazandırılması amacıyla redaksiyona tâbi tutulması suretiyle,

- Çerçeve 3 üncü maddesi ile kısmen değiştirilen 4706 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesi;

• (c) bendine, Hazineye ait taşınmazların hisse oranı % 40'ı aşmamak şartı ile talepte bulunan hissedarlarına satışında; miktar sınırlamasının kaldırılarak sadece oran sınırlamasına geçilmesinin uygulamada tereddütlere yol açabileceği şeklindeki görüşten hareketle, "hisse miktan uygulama imar planı sınırları içinde dörtyüz, dışında ise dörtbin metrekareyi aşmamak" şeklinde bir ifadenin eklenmesi,

• Maddeye eklenmesi öngörülen fıkranın;

- Uygulamada çıkması muhtemel tereddütlerin giderilmesi amacıyla teknik tanımlara açıklık getirilmesi,

- Hazineye ait taşınmazların, plan kararlarına uyulması kaydıyla doğrudan satışının yapılabilmesini temin etmek amacıyla gerekli ibarenin eklenmesi,

- Organize hayvancılık bölgesi kurulması amacıyla Hazineye ait taşınmazların, kooperatifler ile kamu kurum ve kuruluşları yanında, gerçek veya özel hukuk tüzel kişilere de doğrudan satışına imkan sağlayan bir düzenlenmenin yapılması,

- Uygulamada çıkması muhtemel hukuki problemlerin giderilmesi amacıyla endüstri bölgelerinin doğrudan satışıyla ilgili ibarenin metinden çıkarılması,

- Serbest bölgelerin bir imtiyaz sağlanarak kurulduğu, bu imtiyazdan kaynaklı olarak önemli oranda bir değer kazandığı, bu nedenle, kamu menfaati ve hakkaniyet açısından mevcut ve kurulacak serbest bölgelerin, gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerine, harca esas değer yerine, rayiç bedelden doğrudan satışına imkan sağlamaya yönelik bir düzenlemenin 4706 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesine yeni (h) bendi olarak eklenmesi, bu düzenleme nedeniyle serbest bölgelerle ilgili hükmün, serbest bölge olarak kullanılan yerlerin gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerine, harca esas değer üzerinden satışına imkan sağlayan kısmının sözkonusu fıkra kapsamından çıkarılması,

- Toplu konut üretmek amacıyla Arsa Ofisi Genel Müdürlüğü'ne harca esas değer üzerinden hazineye ait taşınmazların satışıyla ilgili düzenlemenin, 1164 sayılı Arsa Ofisi Kanununda yapılmasının daha doğru bir yaklaşım olacağı şeklindeki görüşten hareketle, "Arsa Ofisi Genel Müdürlüğü'ne veya" ibaresinin metinden çıkarılması,

- Yatırımların teşvik edilmesi ve istihdamın artırılması amacıyla Hazine'ye ait taşınmazların en az 25 milyon ABD Doları karşılığı Türk Lirası tutarında ve en az 100 kişi istihdam sağlayacak sınıı yatırım yapacaklara satılabilmesine imkan sağlanması,

doğrultusunda yeniden düzenlenmesi suretiyle,

- Çerçeve 4 üncü maddesi ile değiştirilen 4706 sayılı Kanun'un 5 inci maddesi,

• 3 üncü fıkrasının; anlama açıklık kazandırılması amacıyla "Taksitle satışa esas bedel" ibaresinin, "Taksitlendirme dışında bırakılacak bedel" şeklinde değiştirilmesi, "içinde kalan taşınmazların" ibaresinin ise yanlış anlamaya sebep olmaması amacıyla metinden çıkarılması,

• 5 inci fıkrasının; uygulamada çıkması muhtemel tereddütlerin giderilmesi ve anlama açıklık kazandırılması amacıyla redaksiyona tâbi tutulması, Hazine'ye ait taşınmazların satış bedellerinden % 10'luk fon kesintisi yapıldıktan sonra ilgili belediyelere ayrılan % 25'lik ve varsa büyükşehir belediyesine ayrılan %15'lik payların, ilçe belediyelerinin gelirlerinin artırılması amacıyla sırasıyla %30 ve %10 olarak değiştirilmesi, köylerde bulunan Hazine'ye ait taşınmazların satış bedellerinin tahsil edilen kısmından, il özel idarelerine ayrılan payın %15'den %25'e çıkarılması ve bu payın dörtte birinin ilgili köy tüzel kişiliğine, kalanının ise diğer köylere götürülecek hizmetlerde kullanılmak üzere il özel idarelerine bırakılması,

• 8 inci fıkrasının; birinci cümlesinde yer alan "satın alınmayan" ibaresinin, "satın alınma talebinde bulunulmayan" şeklinde değiştirilmesi,

doğrultusunda yeniden düzenlenmesi,

• Ve ayrıca; sözkonusu maddenin, 6 ncı ve 7 nci fıkralarının Komisyonun değerlendirmesine bırakılmasına karar verilmesi, suretiyle,

- Çerçeve 5 inci maddesi ile değiştirilen 4706 sayılı Kanun'un 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının; gerek özel kanunlarla gerekse uluslararası sözleşmelerle koruma altına alınan yerlerin maddede kapsamı dışında bırakılması suretiyle buralarda yapılaşmaya izin verilmemesi, yapılaşmaya izin verilen birinci derece doğal sit alanlarında ise, olası yoğun yapılaşmanın önüne geçilmesi amacıyla, parsel büyüklüğü açısından sınırlama getirilerek toplam inşaat alanı oranının % 6'dan, % 3'e düşürülmesi doğrultusunda yeniden düzenlenmesi suretiyle,

- Çerçeve 6 ncı maddesi ile kısmen değiştirilen 4706 sayılı Kanun'un 7 nci maddesinin sonuna eklenmesi öngörülen;

• 5 inci fıkranın son cümlesinin; onaylanan ihale kararlarının kamuoyunun bilgilendirilmesi amacıyla internet aracılığıyla yayımlanması konusuna açıklık getirilmesini teminen yeniden düzenlenmesi,

• 6 ncı fıkranın; anlama açıklık kazandırılması, metinde terim birliğinin sağlanması ve tanımların literatüre uygun hale getirilmesi amacıyla redaksiyona tâbi tutulması, suretiyle,

- Çerçeve 7 nci maddesi ile 4706 sayılı Kanun'un 7 nci maddesinden sonra gelmek üzere eklenmesi öngörülen 7/A ve 7/B maddelerinin;

• Kanunların hazırlanmasında uygulanan esas ve usuller doğrultusunda ayrı çerçeve maddeler halinde düzenlenmesi ve müteakip çerçeve madde numaralarının teselsül ettirilmesi,

• 7/A maddesinin; redaksiyona tâbi tutulması,

• 7/B maddesine; konut yapılmak amacıyla yapı kooperatiflerine, kooperatif birliklerine veya bu birliklerin oluşturdukları üst birliklere rayiç bedel üzerinden satılacak Hazine'ye ait taşınmazlar üzerinde, imar planlarına uygun olarak konut yapılmasını sağlamaya yönelik bir ifadenin eklenmesi,

suretiyle,

- Çerçeve 8 inci maddesi ile 4706 sayılı Kanun'a eklenmesi öngörülen;

• Geçici 4 üncü maddenin aynen kabul edilmesi,

• Geçici 5 inci maddenin; İstanbul ili Tuzla ilçesinde bulunan Hazine'ye ait taşınmazlardan tersane ve benzeri tesisler kurmak amacıyla tahsis edilen kamu arazilerinin üzerinde irtifak hakkı tesis edilmesi yanında kullanım izni verilen kamu arazilerinin de bulunması dikkate alınarak, madde ile öngörülen haklardan kullanım izni verilen kamu arazilerini kullanan tersane yatırımcılarının da yararlanmasıyla yönelik bir ifadenin eklenmesi,

• Çerçeve madde numarasının 9 olarak değiştirilmesi,

• Ve ayrıca, özellikle büyük kentlerde; il özel idareleri, belediyeler ve üniversiteler ile Vakıflar Genel Müdürlüğü'ne veya bu Genel Müdürlük'çe temsil ve idare edilen mazbut vakıflara ait olup, üzerinde toplu yapılaşma bulunan taşınmazların, Hazine'ye ait taşınmazlar ile trampa imkanı getirilerek mevcut sorunların çözümlenmesine yönelik bir metnin, 4706 sayılı Kanuna yeni bir geçici madde olarak eklenmesini öngören düzenlemenin, Komisyonumuzda görüşülerek karara bağlanması konusunda temennide bulunulmasına karar verilmesi,

suretiyle,

- Çerçeve 9 uncu maddesi; 10 uncu madde olarak aynen,

- Çerçeve 10 uncu maddesi ile değiştirilen 4070 sayılı Kanun'un 3 üncü maddesinde yapılan değişikliğin yanlış uygulamalara ve tereddütlere yol açabileceği görüşünden hareketle metinden çıkarılması, ancak hak sahiplerinin tarım arazilerinin satışından yararlanabilmeleri için söz konusu maddede yer alan "31.12.1993" tarihinin, "31.12.2002" olarak değiştirilmesi, bu doğrultuda madde çerçevesinin yeniden düzenlenmesi ve madde numarasının 11 olarak değiştirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 11 ve 12 inci maddeleri; 12 ve 13 üncü maddeler olarak aynen,

- Çerçeve 13 üncü maddesi ile değiştirilen 4070 sayılı Kanun'un 7 nci maddesinin sonuna eklenmesi öngörülen fıkranın; dava aşamasında olan hak sahiplerinin davaya konu sorunlarının sulh yoluyla çözümlenmesi amacıyla fıkra kapsamında sağlanan haklardan yararlanabilmelerine imkan sağlayan bir ifadenin eklenmesi ve madde numarasının 14 olarak değiştirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 14, 15 ve 16 ncı maddeleri, 15, 16 ve 17 nci maddeler olarak aynen,

- Çerçeve 17 nci maddesi ile değiştirilen 3083 sayılı Kanun'un 7 nci maddesinin ikinci fıkrasının; anlama açıklık kazandırılması amacıyla satışa konu olacak dördüncü sınıftan yukarıda olup bitkisel üretimde kullanılmayan arazilerin tespitine açıklık getirilmesi ve madde numarasının 18 olarak değiştirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 18 inci maddesi; 19 uncu madde olarak aynen,

- Çerçeve 19 uncu maddesi ile değiştirilen 6664 sayılı Kanun'un 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yapılan değişikliğin, Komisyonumuz gündeminde bulunan 1/360 esas numaralı Maden Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı'nda; taş, çakıl, kum ve toprak ocaklarının da, maden kabul edilerek Maden Kanunu hükümlerine tâbi olmasına yönelik düzenlemelerin bulunması dikkate alınarak metinden çıkarılması ve müteakip madde numaralarının teselsül ettirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 20 inci maddesi ile 6664 sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen geçici 2 nci maddenin de, Maden Kanunu'nda yapılacak kapsamlı düzenlemeler ile ilgili Tasarı dikkate alınarak metinden çıkarılması ve müteakip madde numaralarının teselsül ettirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 21 inci maddesi ile değiştirilen 2886 sayılı Kanun'un 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinin; baraj, dalyan, voli yerleri, göller, havuzlar, nehirler ve nehir ağızlarındaki av yerleri ile deniz ve iç sularda belirlenmiş yerlerdeki su ürünleri üretimi hakkının il özel idarelerince, 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu'na göre kiraya verilmesini hükme bağlayan bir ifadenin eklenmesi, anlama akıcılık kazandırılması ve gereksiz tekrarların önlenmesi amacıyla redaksiyona tâbi tutulması ve madde numarasının 20 olarak değiştirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 22 inci maddesi ile değiştirilen 1380 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesinin;

• 1 inci fıkrasının; baraj, dalyan, voli yerleri, göller, havuzlar, nehirler ve nehir ağızlarındaki av yerleri ile deniz ve iç sularda belirlenmiş su ürünleri üretim hakkının kiralanmasında, görüşü alınacak bakanlıklar ile uygulanacak esasları tespit edecek bakanlığa ve bu kiralama gelirlerinin il özel idarelerine ait olduğuna açıklık getirilmesi,

• 3 üncü fıkrasının; anlama açıklık kazandırılması ve uygulamada tereddütlere yol açılmaması amacıyla redaksiyona tâbi tutulması,

ve madde numarasının 21 olarak değiştirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 23 üncü maddesi ile; 1380 sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen geçici maddenin kanun tekniği açısından, bu Kanunun geçici maddesi olarak düzenlenmesi daha uygun olacağından, metinden çıkarılması ve müteakip madde numaralarının teselsül ettirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 24 üncü maddesi ile düzenlenen 167 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının sonuna eklenen cümlelerin; sonuna, köy veya belediye sınırları içinde bulunan yeraltı sularının veya kaynak sularının, il özel idarelerince kiraya verilmesinden elde edilen kira gelirlerinin, tahsil edilen kısmından, ilgili köy tüzel kişiliği ile belediyelere de pay verilmesini öngören bir cümlelerin eklenmesi, madde çerçevesinin redaksiyona tâbi tutulması ve madde numarasının 22 olarak değiştirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 25 inci maddesinin; bu Kanunun geçici maddesi olarak düzenlenmesinin daha uygun olacağı görüşünden hareketle metinden çıkarılması ve müteakip madde numaralarının teselsül ettirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 26 ncı maddesi ile değiştirilen 178 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 13 üncü maddesinin (b) bendinin, çerçeve 19 uncu madde ile 6664 sayılı Kanun'un 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yapılan düzenlemenin metinden çıkarılması dikkate alınarak, Maden Kanunu'nda gerekli düzenleme yapıncaya kadar, taş, kum, çakıl ve toprak ocaklarının kiraya verilmesi işlemlerinin yürütülmesi konusunda Maliye Bakanlığının yetkisini kullanmaya devam etmesini sağlayacak bir ifadenin eklenmesi ve madde numarasının 23 olarak değiştirilmesi suretiyle,

- Çerçeve 27 ve 28 inci maddeleri, 24 ve 25 inci maddeler olarak aynen,

- 4325 sayılı Kanun'unun 8 inci maddesini kısmen değiştiren çerçeve 29 uncu maddesi, 26 ncı madde olarak aynen benimsenmesi,

• Ayrıca, 4325 sayılı Kanun'un 8 inci maddesinin beşinci fıkrasında yer alan, yatırımcıların sözkonusu madde kapsamındaki şartlara uymamaları halinde, herhangi bir yargı kararı aranmaksızın, taşınmaz malın üzerindeki muhdesat ile birlikte Hazine adına kaydolunması şeklindeki düzenlemenin; hakkaniyete uygun olmadığı ve yaşanan krizler nedeniyle zor duruma düşen yatırımcıların, yarım kalmış yatırımlarını tamamlayabilmeleri amacıyla konunun, bu maddenin görüşülmesi sırasında Komisyonumuzda değerlendirilmesinde fayda mülhaza edildiğine karar verilmesi, suretiyle,

- Çerçeve 30 uncu maddesi ile 2634 sayılı Kanun'a eklenen geçici 7 inci maddesinin;

• Birinci fıkrasının başında yer alan "Kanunlar" ibaresinin, anlama açıklık getirilmesi amacıyla "Kanunları" şeklinde değiştirilmesi,

• İkinci fıkrasının; maddenin uygulanmasıyla ilgili usul ve esasların, Çevre ve Orman Bakanlığı ile Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın görüşü alınarak Maliye Bakanlığı'nca belirlenmesini sağlayacak şekilde yeniden düzenlenmesi,

• Bu düzenlemenin kanunların hazırlanmasında uygulanan esas ve usuller doğrultusunda Tasarıya geçici 2 nci madde olarak eklenmesi, mütcakip madde numaralarının teselsül ettirilmesi, suretiyle,

- 4342 sayılı Mera Kanunu'unun 5 inci maddesinin (b) bendini değiştiren çerçeve 31 inci maddesi, 27 nci madde olarak; Devletin hüküm ve tasarrufu altında veya Hazine'nin özel mülkiyetinde bulunan arazilerin, mera komisyonlarınca mera, yaylak ve kışlak olarak tespit edilmesinde Maliye Bakanlığı'nın uygun görüşünün aranmasıyla ilgili hükmün, sadece belediye ve mücavir alanlarla sınırlandırılması hususunun, Komisyonun değerlendirilmesine bırakılmasına karar verilmesi suretiyle,

- Ayrıca, 4342 sayılı Mera Kanunu'unun 14 üncü ve 30 uncu maddelerinde, köylerde bulunan meraların, köyün genel ihtiyaçları için gerek duyulması halinde tahsis değişikliğine gidildiği durumlarda, ot bedeli alınmamasına yönelik önergenin, ilgili Kurumlarca olgunlaştırılarak, Komisyonunda değerlendirilmesine karar verilmesi suretiyle,

- Çerçeve 32 nci maddesi ile değiştirilen 3030 sayılı Kanun'un 18 inci maddesinin son fıkrasının ikinci cümlesine; payların hesaplanma, mahsup ve dağıtım işlemlerinin tek elden Maliye Bakanlığı'nca yapılabilmesine imkan veren bir hükmün eklenmesi ve madde numarasının 28 olarak değiştirilmesi suretiyle,

- Ayrıca, 3030 sayılı Kanun'da belediye paylarının dağıtımıyla ilgili hususların, uygulamada ortaya çıkan aksaklıklar dikkate alınarak yeniden düzenlenmesinde yarar görüldüğü, bu nedenle konunun Komisyonumuzda değerlendirilmesine karar verilmesi suretiyle,

- Çerçeve 33 ve 34 üncü maddeleri, 29 ve 30 uncu maddeler olarak aynen,

- Çerçeve 30 olarak teselsül ettirilen 34 üncü maddeden sonra gelmek üzere;

• Arsa Ofisi Genel Müdürlüğü'nün mülkiyetinde olup, ihale suretiyle satılan, ancak yargı kararları ile satış işlemleri iptal edilerek eski durumlarına dönen, arsa ve arazilerin sahiplerine; Borçlar Kanunu hükümleri dikkate alınarak, uğradıkları zararların telafi edilmesi amacıyla; ihale bedellerinin güncelleştirilmiş değerlerinin verilmesi veya emsali değerde başka arsa veya arazi verilmesini hükme bağlayan bir düzenlemenin, 1164 sayılı Kanun'un 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin sonuna eklenmesini öngören metnin, yeni çerçeve 31 inci madde olarak Tasarıya eklenmesi,

• Devlet Su İşleri, Karayolları ve Köy Hizmetleri Genel Müdürlükleri'nin mülkiyetinde bulunan ve hizmet dışı kalmış veya ihtiyaç fazlası makine, teçhizat, demirbaş araç ve gereç ve mal-

zemelerin belediyelere, il özel idarelerine, sulama birliklerine ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarına satışına veya kiralanmasına imkan sağlayan bir düzenlemenin, yeni 32 nci madde olarak metne eklenmesi,

• Ve bu düzenlemeler doğrultusunda, müteakip madde numaralarının teselsül ettirilmesi, suretiyle,

- Çerçeve 35 inci maddesi, 33 üncü madde olarak aynen,

- Çerçeve 23 ve 25 inci maddeler ile ilgili Kanunlarına eklenmesi öngörülen geçici maddelerdeki düzenlemelerin; geçici 1 inci madde olarak metne eklenmesi suretiyle,

- Yürürlük ve yürütmeye ilişkin 36 ve 37 nci maddeleri, 34 ve 35 inci maddeler olarak aynen, kabul edilmiştir.

Raporumuz, Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığı'na saygı ile arz olunur.

Başkan	Üye	Üye
<i>M. Mustafa Açıklan</i>	<i>Mehmet Melik Özmen</i>	<i>Birgen Keleş</i>
İstanbul	Ağrı	İstanbul (Muhalefet şerhim ektedir)
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Ceylan</i>	<i>Y. Selahattin Beyribey</i>	<i>Kazım Türkmen</i>
Karabük	Kars	Ordu (Muhalefet şerhim ektedir)
Üye	Üye	
<i>Musa Uzunkaya</i>	<i>M. Akif Hamzaçebi</i>	
Samsun	Trabzon	
	(Karşı oy yazım ektedir)	

KARŞI OY YAZISI

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

Alt Komisyonunda incelenen Çeşitli Kanunlarda ve Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararıyla Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının, Alt Komisyon Metnindeki 2, 3, 4, 5, 6, 10, 14, 15, 19, 27 ve 33 üncü maddelerine karşıyım.

Tasarı sadece Hazineye ait taşınmazların satışlarının hızlandırılmasını ve kolaylaştırılmasını değil, en kısa sürede tümüyle elden çıkarılmasını hedef almakta ve değiştirdiği maddeler yerine kamu yararını gözdardı eden, gelecek kuşakların ihtiyaçlarını dikkate almayan, kuralsızlığı ve keyfiligi esas kılan bir düzen getirmektedir.

4706 sayılı Yasanın 2 nci maddesinde öngörülen satış esas ve usulleri ile aynı Yasanın 4/1 maddesinde yer alan rayiç bedeli tespit etme yöntemini ortadan kaldırmakta; Hazine taşınmazlarının belirli kişi ve kurumlara, talep etmeleri veya bazı koşulları yerine getirmeleri durumunda harca esas değer üzerinden doğrudan satılabileceğini öngörmektedir.

Ayrıca, belediye sınırları ve mücavir alan içinde kalan Hazine taşınmazlarının nasıl ve hangi yöntemle satılacağı, belediyelere devredilme koşulları ve gelirin nasıl dağıtılacağı saptanırken değinilen ve Belediyelere devredilen Hazine taşınmazlarının imar planı yapılmadan da satılabilmesini öngören hüküm büyük sorunlara yol açabilecektir.

Tasarının doğal sit alanlarında % 3 yapılanma izni vermesi Anayasaya, yasalara ve uluslararası sözleşmelere aykırıdır.

Tasarının Hazineye ait taşınmazların ifraz, tevhit, tescil ve tespit işlemlerinde imar mevzuatındaki kısıtlamaları dikkate alınmayacağını belirten hükmü ise çok sakıncalı sonuçlar yaratabilecektir.

Hazineye ait tarım arazilerinin satılmasında 4070 sayılı Yasada yer alan sulu arazide 40, kuru arazide 100 dönümden fazla arazisi olmama koşulunun kaldırılması Hazineye ait tarım arazilerinin satışında gözetilmesi gereken sosyal amacı gözardı etmektedir.

Tasarı getirdiği değişiklikle, yabancılara, taşınmaz edinmede ve taşınmazlar üzerinde aynı hak tesisinde sınırsız olanak sağlamaktadır. Yasalarda var olan karşılıklılık ilkesi kalktığı gibi yabancıların Türkiye'nin her yerinde taşınmaz edinmeleri mümkün hale gelmektedir. Bu durum, Anayasaya, Yasalara, Anayasa Mahkemesi ve Yargıtay kararlarına aykırıdır.

Mera olarak tahsis edilecek yerlerin Mera Komisyonu tarafından belirlenmesi yerine, Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine saptanması doğru değildir.

442 sayılı Köy Kanununun 87 nci maddesinin ve 2644 sayılı Tapu Kanununun 36 ncı maddesinin kaldırılması çok sakıncalı ve ileride Türkiye'yi çok güç durumda bırakabilecek gelişmelerdir. Doğrudan Yabancı Yatırımlar Yasasında getirilen değişikliklerle birlikte düşünüldüğünde bu sakınca daha da artmaktadır.

24.6.2003

Kazım Türkmen

Ordu

Birgen Keleş

İstanbul

KARŞI OY YAZISI

Tasarıya ilişkin çoğunluk görüşüne aşağıda belirtilen hususlarda katılmıyorum.

Madde 2

Kamu hizmetine tahsis edilmiş olan Hazine taşınmazlarının tahsislerinin kaldırılma usulü Maliye Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkındaki 178 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 13 üncü maddesinde belirtilmiştir. Buna göre Hazineye ait bir taşınmaz tahsis amacına uygun olarak kullanılmıyor ise tahsisi Maliye Bakanlığınca kaldırılabilir. Bunun için Bakanlar Kurulu kararına gerek yoktur. Tahsisleri Bakanlar Kurulu kararı ile kaldırılacak taşınmazlar tahsis amacına uygun olarak kullanıldığı veya amaca aykırı kullanıldığı konusunda herhangi bir tespit bulunmayan ve ilgili kurumca da tahsislerinin kaldırılmasına uygun görüş verilmeyen Hazine taşınmazlarıdır. Kamu hizmetinin yürütüldüğü taşınmazların gelir elde etme uğruna tahsislerinin bu şekilde kaldırılmasını doğru bulmuyorum.

Madde 3/b

29.6.2001 tarih ve 4706 sayılı Kanunun 4/b maddesi, 6831 sayılı Orman Kanunu, 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu ve 2873 sayılı Millî Parklar Kanunu uyarınca ormanlardan izin veya irtifak hakkı konu edilmiş yerler dışında çeşitli amaçlarla kişiler lehine tesis edilmiş olan irtifak haklarına

konu Hazine taşınmazlarının hak lehdarlarına satışını düzenliyordu. Maddenin yeni şekli kapsamda bir değişiklik getirmeyip gereksiz tekrarları kaldırmaktadır. Ancak söz konusu irtifak haklarından Turizmi Teşvik Kanunu uyarınca orman dışındaki Hazine taşınmazlarında tesis edilmiş olanlara konu Hazine taşınmazlarının hak lehdarlarına satışını konu üzerinde iyi düşünülmesi gerekir. Düşünülmesi gereken husus kamu mülkiyetinin özel mülkiyete dönüşmesi değildir. Sorun burada değildir. Bu yerler ülkemizin doğal güzellik yönünden en önde gelen yerlerindedir. Sorun mülkiyet devrinden sonra bu yerlerin doğal güzelliğini kaybetmesine neden olabilecek imar planı düzenlemelerine yol açabilecek bir sürecin başlaması ihtimalidir.

Madde 5

Tasarının 5 inci maddesi ile 4706 sayılı Kanununun 6 ncı maddesinin değiştirilmesi öngörülmektedir. Maddenin tasarındaki şekline göre birinci derece doğal sit alanı ilân edilen arsa ve arazilerde, toplam inşaat alanı taşınmazın yüzölçümünün yüzde altısını geçmemek üzere koruma kurallarınca onaylanacak plan ve projelere göre yapılaşma izni verilecektir.

Alt komisyon çalışmaları sırasında verilen bir önergeyle yüzde altı oranı yüzde üçe indirilmiş ve tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmelere konu olan yerler madde kapsamı dışına çıkarılmıştır.

Kültür ve Turizm Bakanlığı temsilcisinin komisyonda verdiği bilgilere göre Türkiye’de 5278 arkeolojik sit, 831 doğal sit, 188 kentsel sit, 125 tarihî sit ve 390’da karma sit bulunmaktadır. 831 doğal sit alanı içerisinde 472 adet birinci derece doğal sit alanı bulunmaktadır.

Sit alanlarında koruma amaçlı imar planı uygulanmaktadır. Konuyla ilgili 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununda yapılaşmayla ilgili herhangi bir hüküm bulunmamaktadır. Koruma amaçlı imar planları koruma kurullarının kararıyla şekillenmektedir. Mevcut uygulamaya göre de bu alanlarda yapılaşma gününbirlik tesislere yönelik olarak son derece sınırlıdır.

Yine 2863 sayılı Yasaya göre sit alanlarında taşınmazı olan kişilerin mağduriyetlerinin giderilebilmesi amacıyla kamulaştırma öngörülmüştür. Ayrıca bu taşınmazların uygun özellik ve değerdeki Hazine taşınmazları ile trampa edilmesi de bir ikinci yol olarak benimsenmiştir. Ancak kamulaştırma bugüne kadar işletilmediğinden ve trampa olanağı da oldukça sınırlı sayıda kaldığından kişilerin mağduriyeti giderilmemiştir.

Düzenlenmenin gerekçesinin birinci derece doğal sit alanlarında taşınmazları olan kişilerin mağduriyetinin giderilmesi olduğu anlaşılmaktadır.

Düzenlemeyi aşağıdaki nedenlerle doğru bulmuyorum.

1. Birinci derece doğal sit alanlarındaki yerler özel mülkiyete konu olmakla birlikte doğal güzellikleri nedeniyle aynı zamanda bütün toplumun da ortak malıdır. Bu nedenle koruma altına alınmış ve yapılaşma çok sıkı şartlara bağlı kılınmıştır. Bu bir ihtiyaçtan doğmuştur. 2863 sayılı Kanunun kabul edildiği 1983 yılından yirmi yıl sonra bu ihtiyacın ortadan kalktığını ileri sürmek mümkün değildir. “Sürdürülebilir kalkınma” dediğimiz kavramın temelinde nitelikli bir kalkınma politikasının desteklenmesi için yeterli doğal kaynağın korunması ve gerektiğinde yenilenmesi vardır. Düzenleme konuya sadece mülkiyet açısından yaklaşıldığını konunun bu boyutuyla ele alınmadığını göstermektedir. Bu yaklaşım mağduriyeti giderme uğruna bütün topluma ait olan doğal güzelliklerimizin elimizden çıkmasına neden olacaktır.

2. Konuya sadece mağduriyetin giderilmesi açısından yaklaşıldığında da düzenlenmenin kendi içinde tutarlı olmadığını görüyoruz. Sit alanı rakamlarına bakıldığında yapılaşmanın sınırlandırıldığı diğer sit alanlarında Hükümet tasarısının yaklaşımıyla ifade edecek olursak mağduriyetin devam ettiğini görüyoruz. Birinci derece doğal sit alanlarının sayısı yapılaşma yasağı olan arkeolojik sit alanlarının sayısının yüzde onundan bile azdır. Kaldı ki birinci derece doğal sit alanlarında yapılaşma

izninin hiçbir anlam ifade etmeyeceği tarım arazileri de vardır. Amaç mağduriyeti gidermek ise diğerleri için de bir çözümün getirilmiş olması gerekir. Çözüm adına getirilen düzenlemenin gerçekte bir çözüm olmadığı açıktır.

Madde 6

Madde kapsamındaki düzenlemelerden Hazineye ait taşınmazların ifraz, tevhit, tescil ve tespit işlemlerinin imar mevzuatındaki kısıtlamalara tâbi olmaksızın yapılması yönündeki düzenlemeyi eşitlik ilkesine aykırı buluyoruz. Kişilerin mülkiyetindeki taşınmazlar imar mevzuatındaki kısıtlamalara tâbi iken Hazinesinin özel mülkiyetindeki taşınmazlara ayrıcalık tanınmasını kanunların genelliği ilkesiyle bağdaştıramıyoruz. Böyle bir uygulama imar uygulamasını bozucu bir etki gösterecektir.

Madde 27

Tasarının bu maddesiyle Hazinesinin taşınmazlarından mera, yaylak ve kışlak olarak yararlanabileceği anlaşılan yerlerin ilgili komisyonlar tarafından bu şekilde kullanılmak üzere kararlaştırılmasından önce Maliye Bakanlığının uygun görüşünün alınması öngörülmektedir. Düzenlemenin gerekçesinin mera komisyonlarının çalışmalarına bir sınır getirilerek satışa sunulacak Hazine taşınmazlarının sayısının artırılması olduğu anlaşılmaktadır. Alt komisyon çalışmaları sırasında Maliye Bakanlığının uygun görüşü Belediye mücavir alanları içerisindeki taşınmazlarla sınırlı tutulmuş ise de bu uygulama da sorun yaratacak niteliktedir.

Madde 28

Büyükşehir Belediyelerinin vergi gelirlerinden aldıkları payın dağıtımına ilişkin olarak 2002 yılında yapılmış olan düzenleme bazı büyükşehir belediyelerini kaynak yönünden güçlendirmiş bazılarında ise düzenlemenin mahiyeti gereği aksi etkide bulunmuştur. 1999 yılında depremden zarar görmüş olan belediyelerin geçici bir süre ile bu uygulamadan olumsuz etkilenmesinin önüne geçilmesi gerekir.

Alt komisyonun tasarının ana komisyonda görüşülmesine karar verdiği hususlar hakkında bu aşamada bir görüş bildirmiyorum.

M. Akif Hamzaçebi
Trabzon

ALT KOMİSYONUN KABUL ETTİĞİ METİN
**ÇEŞİTLİ KANUNLARDA VE MALİYE BAKANLIĞININ TEŞKİLAT VE GÖREVLERİ
HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMEDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASI
HAKKINDA KANUN TASARISI**

MADDE 1. - 29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanununun 1 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Amaç

Madde 1. - Bu Kanunun amacı; Hazineye ait taşınmazların daha kısa sürede ekonomiye kazandırılmasıdır. Bu Kanunda geçen Bakanlık deyimi Maliye Bakanlığını ifade eder."

MADDE 2. - 4706 sayılı Kanununun 2 nci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bakanlar Kurulu kararı ile tahsisin kaldırılması ve satış

Madde 2. - Hazineye ait taşınmazlardan, tahsisli olanların ekonomiye kazandırılması amacıyla tahsislerinin kaldırılmasına, Bakanlığın teklifi üzerine, Bakanlar Kurulunca da karar verilebilir. Bu taşınmazların satışı öncelikle yapılır."

MADDE 3. - 4706 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının sonunda yer alan "Bu Kanun hükümlerine göre belirlenecek rayiç bedel üzerinden doğrudan satılabilir." cümlesi "Rayiç bedel üzerinden doğrudan satılabilir." şeklinde ve aynı fıkranın (b), (c) ve (f) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, bu fıkraya aşağıdaki (g) ve (h) bentleri ile ikinci fıkranın sonuna "(e) ve (f) bentlerine göre satılan yerlerin satış amacı dışında kullanılmayacağı hususunda tapu kütüğünün beyanlar hanesine şerh konulur." cümlesi ve maddenin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"b) Üzerinde çeşitli amaçlarla kişiler lehine sınırlı aynı hak tesis edilmiş ise, zemini ile üzerindeki bina ve tesislerin Hazineye geçmesi gereken kısmı, talep edilmesi halinde hak lehdarlarına,"

"c) Hisse oranı yüzde kırkı, hisse miktarı uygulama imar planı sınırları içinde dört yüz , dışarıda ise dört bin metrekareyi aşmamak kaydıyla talepte bulunan hissedarlarına,"

"d) Kuruluş amaçlarında kullanılmak ve ticari faaliyete konu edilmemek üzere; kanunla kurulmuş kurum ve kuruluşlar ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına,"

"g) Tapu kayıtlarında tapu fazlalıklarının Hazineye ait olduğuna ilişkin şerh bulunan taşınmazlardaki fazlalıklar, tapu malikine veya mirasçılara,"

"h) Serbest bölge olarak kullanılmak üzere, bu amaçla tahsis edilmiş taşınmazlar da dahil, gerçek veya özel hukuk tüzel kişilerin,"

"Hazineye ait taşınmazlar, plan kararlarına uyulmak kaydıyla; organize hayvancılık * yapacaklar ile kamu kurum ve kuruluşlarına, küçük sanayi sitesi yapılmak üzere bu amaçla kurulmuş kooperatifler ile kamu kurum ve kuruluşlarına, borsa * yapılmak üzere ticaret borsalarına, serbest bölge olarak kullanılmak üzere, bu amaçla tahsis edilmiş taşınmazlar da dahil, kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına, * teknoloji geliştirme bölgelerinde yönetici şirkete, üzerinde en az yirmibeş milyon ABD Doları karşılığı Türk Lirası tutarında ve en az 100 kişi istihdam sağlayacak sınıai yatırım yapacaklara, toplu konut üretmek amacıyla * Toplu Konut İdaresi Başkanlığına, 492 sayılı Harçlar Kanununun 63 üncü maddesinde yer alan harca esas değer üzerinden doğrudan satılabilir. Bu yerlerin amacı dışında kullanılmayacağına dair tapu kütüğüne şerh konulur."

(Alt Komisyonun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 4. - 4706 sayılı Kanunun 5 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 5. - Hazineye ait taşınmazların satış bedeli taksitle de ödenebilir. Taksitle ödeme halinde, satış bedelinin en az dörtte biri peşin, kalanı en fazla iki yılda ve taksitlerle kanuni faizi ile birlikte ödenir.

Taksitli satışlarda taksit tutarını ve kanuni faizlerini karşılayacak miktarda kesin ve süresiz banka teminat mektubu verilmesi veya satışı yapılan taşınmazın üzerinde 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu hükümleri uyarınca Hazine lehine kanuni ipotek tesis edilmesi halinde, taşınmaz alıcısı adına devredilir.

Taksitlendirme dışında bırakılacak bedel ile taksit süresi ve sayısını köy sınırları veya belediye ve mücavir alan sınırları * itibarıyla belirlemeye Bakanlık yetkilidir.

16/2/1995 tarihli ve 4070 sayılı Kanuna göre yapılan satışlarda bedelin taksitle ödenmesi halinde, taksitle ödenecek kısma faiz uygulanmaz.

Belediye ve mücavir alan sınırları içindeki Hazineye ait taşınmazların satış bedellerinin tahsil edilen kısımdan öncelikle yerinde muhafaza edilemeyen yapıların tasfiyesinde kullanılmak şartıyla % 10'u, * ilgili belediyelerin 20/7/1966 tarihli ve 775 sayılı Kanun hükümlerine göre oluşturulan fon hesabına aktarılır. Kalan kısımdan ise ilgili belediyeye % 30, varsa büyükşehir belediyesine % 10 oranında pay verilir. Belediye mücavir alan sınırları dışındaki köylerde bulunan Hazine taşınmazlarının satış bedellerinin tahsil edilen kısımdan, % 25 oranında; dörtte biri ilgili köy tüzel kişiliğine ödenmek ve kalanı diğer köylere götürülecek hizmetlerde kullanılmak üzere, il özel idarelerine pay verilir. Bu paylar tahsilini takip eden ayın yirmisine kadar ilgili idarelerin hesaplarına aktarılır. Belediyelere veya köy tüzel kişiliklerine yapılan satış ve devirlerden elde edilen gelirler ile özel ödenek kaydedilen satış gelirlerinden pay verilmez.

Belediye ve mücavir alan sınırları içinde olup, Bakanlıkça tespit edilecek alanlarda bulunan; 31/12/2000 tarihinden önce üzerinde yapılanma olan Hazineye ait taşınmazlar, öncelikle yapı sahipleri ile bunların kanuni veya akdi haleflerine satılmak ya da genel hükümlere göre değerlendirilmek üzere ilgili belediyelere bedelsiz olarak devredilir. Bu şekilde devredilen taşınmazlar, haczedilemez ve üzerinde üçüncü kişiler lehine herhangi bir sınırlı aynı hak tesis edilemez. Bu taşınmazlar belediyelerce öncelikle talepleri üzerine yapı sahipleri ile bunların kanuni veya akdi haleflerine, rayiç bedel üzerinden doğrudan satılır. Bu suretle yapılacak satışlarda satış bedeli, en az dörtte biri peşin ödenmek üzere üç yıla kadar taksitlendirilebilir. Taksit tutarlarına kanuni faiz oranının yarısı uygulanır. Taksitle satışa esas bedel ile taksit süresi ve sayısını belirlemeye belediyeler yetkilidir.

Bu taşınmazların öncelikle imar planları ve imar uygulaması yapılır. Belediyelerce imar planı ve/veya imar uygulaması yapılmadan kadastral parsel üzerinden yapılan satışlarda, düzenleme ortaklık paylarına ilave olarak, satışı yapılan arazinin düzenlemeden önceki yüzölçümünün % 20'sinin, satış bedelinden aynı oranda düşülmek kaydıyla eğitim ve sağlık tesisleri ile diğer resmi tesis alanları için ayrılabilmesine ve bu amaçla ayrılan alanların bedelsiz ve müstakil parsel şeklinde Hazine adına resen tescil edileceğine dair tapu kütüğüne şerh konulur.

Yapılacak yazılı tebligat tarihinden itibaren altı ay içinde satın alınma talebinde bulunulmayan veya üzerinde yapılanma olmayan ve bu madde kapsamında devredilen taşınmazlar genel hükümlere göre belediyece satılabilir. Devir tarihinden itibaren üç yıl içinde belediyece satılmayan taşınmazlar, belediyelerin muvafakatine ve hükme gerek olmaksızın Hazine adına resen tescil edilir.

Belediyece satılan taşınmazların satış bedelleri, alıcıları tarafından Bakanlıkça belirlenecek saymanlık hesabına yatırılır. Bu bedeller hiçbir şekilde haczedilemez. Tahsil edilen bedellerden beşinci fıkraya göre pay ayrılır.

(Alt Komisyonun Kabul Ettiği Metin)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra Hazineye ait taşınmazlar üzerinde yapılan her türlü yapı ve tesisler, başka bir işleme gerek kalmaksızın Hazineye intikal eder. Yapı ve tesisleri yapanlar herhangi bir hak ve tazminat talep edemezler."

MADDE 5. - 4706 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 6. - Özel kanunlardaki hükümler ile Devletin taraf olduğu uluslararası sözleşme hükümleri saklı kalmak üzere, birinci derece doğal sit alanı olarak tescil ve ilan edilen yerlerde bulunan ve yüzölçümü on bin metrekare ve üzerindeki parsellerde, koruma planı ve uygulama projeleri 21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kanuna göre oluşturulan koruma kurullarınca onaylanmak ve toplam inşaat alanı parsel yüzölçümünün % 3'ünü geçmemek şartıyla yapılaşmaya izin verilir. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye, Bayındırlık ve İskân, Kültür ve Turizm ve Çevre ve Orman Bakanlıklarınca müştereken çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

2863 sayılı Kanun uyarınca, sit alanı ilan edilmiş ve koruma amaçlı imar planında kesin inşaat yasağı getirilmiş arsa ve arazilerin, Hazineye ait taşınmazlarla değiştirilmesi işlemlerinde, taşınmaz maliklerinin kabul etmesi halinde Hazineye ait taşınmazların satış işlemlerinde ödeme aracı olarak kabul edilmek üzere, taşınmazın bedelini gösteren bir belge verilir.

Belgenin işleme tabi tutulacağı tarihteki bedeli, belgede yazılı bedele kıymet takdir tarihinden itibaren kanuni faiz uygulanmak suretiyle tespit edilir."

MADDE 6. - 4706 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, ikinci fıkrasında yer alan "5 inci maddenin dördüncü fıkrasında" ibaresi "5 inci maddenin altıncı fıkrasında" şeklinde değiştirilmiş ve maddenin sonuna aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"Hazineye ait taşınmazların değerlendirilmesi ile ilgili işlemlerde Bakanlık tarafından istenilen bilgi ve belgeler, kamu kurum ve kuruluşlarınca öncelikle gönderilir ve görüş yazıları en geç iki ay içinde cevaplandırılır. Bu süre içinde cevap verilmediği takdirde olumlu görüş verilmiş sayılır. İfraz, tevhit, tescil ve tespit işlemleri imar mevzuatındaki kısıtlamalara tabi olmaksızın ve herhangi bir ücret, bedel ve gider karşılığı talep edilmeksizin ilgili kuruluşlarca talebi izleyen iki ay içinde yerine getirilir."

"İhale komisyonları, gerektiğinde basın ve yayın organlarının satış işlemlerini izlemesi de dahil olmak üzere, ihalenin rekabet ve açıklık ilkelerine uygun şekilde yapılmasını sağlayan her türlü tedbiri alır. Onaylanan ihale kararları, kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla internet aracılığı ile ayrıca yayınlanır.

Hazineye ait taşınmazların satışında, kiraya verilmesinde veya sınırlı ayni hak tesisinde; 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kanuna tabi olmaksızın, 28/7/1981 tarihli ve 2499 sayılı Kanuna tabi ekspertiz şirketlerine değer tespit ettirilebilir. Ayrıca, ilan, reklam veya pazarlama gibi konularda hizmet satın alınabilir."

MADDE 7. - 4706 sayılı Kanuna 7 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 7/A maddesi eklenmiştir.

"MADDE 7/A. - Hazinesinin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerlerin kiralanması, satışı, sınırlı ayni hak tesisi veya ön izin verilmesi ihalelerinde tahmini bedelin % 3'ünden az olmamak üzere % 30'una kadar geçici teminat alınabilir."

MADDE 8. - 4706 sayılı Kanuna 7/A maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 7/B maddesi eklenmiştir.

"MADDE 7/B. - Hazineye ait taşınmazlar, imar planlarına uygun olarak konut yapılmak amacıyla rayiç bedel üzerinden konut yapı kooperatiflerine, kooperatif birliklerine veya bu birlik-

(Alt Komisyonun Kabul Ettiği Metin)

lerin oluşturduğu üst birliklere, bunlar arasında yapılacak ihale ile satılabilir. Bunların ihaleye katılabilmeleri için, ihale konusu taşınmazın tahmini bedelinin dörtte birini bir bankada adlarına açılan hesapta bloke etmeleri şarttır. Bu taşınmazların satış amacı dışında kullanılmayacağına, amacı dışında kullanıldığının tespiti halinde, satılan taşınmazın satış bedelinin faizsiz iade edilerek Hazineye geri alınacağına dair tapu kütüğüne şerh konulur. Bu maddeye göre satılan taşınmazlarla ilgili olarak yapılacak imar uygulaması sonucunda kamu hizmet alanlarına ayrılan yerler, bedelsiz ve müstakil parsel olarak Hazine adına resen tescil edilir."

MADDE 9. - 4706 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 4. - Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar Kültür ve Turizm Bakanlığınca trampa programına alınmış taşınmazlar için belge düzenlenmesinde, taşınmazların koruma amaçlı imar planı içinde yer almış olması şartı aranmaz.

GEÇİCİ MADDE 5. - 22/9/1969 tarihli ve 6/12421 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca, Gemi Yapım Sanayi Bölgesi olarak tespit edilen İstanbul İli, Tuzla İlçesinde bulunan Hazinesinin özel mülkiyetindeki taşınmazlar ile Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerler üzerinde, bu karar uyarınca, tersane ve benzeri tesisler kurmak amacıyla, adlarına kamu arazisi tahsis edilerek lehlerine irtifak hakkı tesis edilen veya kullanma izni verilen ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce, ilgili bakanlıkların iznine tabi işlemleri izinsiz olarak gerçekleştiren veya sözleşmelerine aykırı davranan yatırımcılar hakkında açılan davalardan; tahsise konu taşınmazın emlak vergisi aşgari metrekare vergi değerleri esas alınarak hesaplanan değer yüzde biri ile dava masraflarını defaten ödemeleri, sözleşmeden doğan mali yükümlülüklerini yerine getirmeleri, yatırımcıların açtıkları davalardan vazgeçmeleri ve ilgili bakanlıklar ile yeniden sözleşme yapmaları kaydıyla vazgeçilir, bu şartların yerine getirilmesi kaydıyla, dava açılması gerekenler için ise dava açılmaz ve tahsisleri devam eder.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, ilgili bakanlıkların görüşü alınarak Maliye Bakanlığınca belirlenir."

MADDE 10. - 12/4/2000 tarihli ve 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanununun 4 üncü maddesinin yedinci fıkrasında yer alan "2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasında belirtilen Komisyonca günün rayicine göre takdir edilecek bedelleri" ifadesi "492 sayılı Harçlar Kanununun 63 üncü maddesinde yer alan harca esas değerleri" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 11. - 16/2/1995 tarihli ve 4070 sayılı Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinde yer alan "31/12/1993" ibaresi, "31/12/2002" olarak değiştirilmiştir.

MADDE 12. - 4070 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde yer alan "31/12/1993" ibaresi "31/12/2002" olarak değiştirilmiştir.

MADDE 13. - 4070 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Hazineye ait tarım arazilerindeki Hazine hissesi, talepte bulunan hissedarlara takdir edilecek bedel üzerinden doğrudan satılabilir."

MADDE 14. - 4070 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddenin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Hazineye ait tarım arazileri, 31/12/2002 tarihinden önce 5 yıl süreyle fiilen tarımsal amaçla kullanılması ve bu hususun Hazineye belirlenmiş olması şartıyla, kullananlara doğrudan satılabilir."

"Hazineye ait taşınmazlardan, mülga 28/6/1966 tarihli ve 766 sayılı Kanunun 37 nci maddesi gereğince üzerine şerh konulmuş ve 21/6/1987 tarihli ve 3402 sayılı Kanunun 46 ncı maddesine göre ilgililerince talep ve dava edilmemiş olanlar ile davaları devam edenlerden davadan vazgeçenlere, birinci fıkradaki şartlar aranmaksızın tapuda adına şerh bulunanlara veya bunların yasal mirasçılarının doğrudan satılabilir."

(Alt Komisyonun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 15. - 4070 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"31/12/2002 tarihinden önce Hazineye ait tarım arazilerini kullananlardan, doğrudan satış hakkından yararlanamamış olanlar veya bunların kanuni mirasçıları; taşınmazı fiilen kullanmaları ve bu hususun Hazinece belirlenmiş olması şartıyla, satışa çıkarılacak bu arazileri öncelikli alım hakkına sahiptir."

MADDE 16. - 4070 sayılı Kanunun 10 uncu maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Amaç dışı kullanım

Madde 10. - Bu Kanuna göre satılan tarım arazileri 10 yıl süre ile tarım dışı amaçlarla kullanılamaz, bu husus tapu kütüğünün beyanlar hanesine yazılır. Bu süre sonunda tarım dışı amaçla kullanım Tarım ve Köyişleri Bakanlığından alınacak izne tabidir."

MADDE 17. - 4070 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 2.- Bu Kanunun 5, 6, 7 ve 8 inci maddelerine göre taşınmaz satın almak isteyenlere bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıllık başvuru süresi tanınır. Bu süreyi Bakanlar Kurulu bir defaya mahsus olmak üzere bir yıla kadar uzatabilir. Bu sürenin geçmesi ile her türlü talep hakkı düşer ve söz konusu taşınmazlar genel hükümlere göre satılır.

Mûlga 28/6/1966 tarihli ve 766 sayılı Kanunun 37 nci maddesi gereğince konulan şerhler, bu taşınmazların Kanunun 7 nci maddesinin üçüncü fıkrasına göre satın alınmaması halinde, tapu idarelerince resen kaldırılır."

MADDE 18. - 22/11/1984 tarihli ve 3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlemesine Dair Tarım Reformu Kanununun 7 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Tarım reformu uygulamaları sonucu, bu amaçla kullanılmayacak durumdaki arazi ile uygulayıcı kuruluş tarafından yapılacak arazi sınıflaması sonucu, *dördüncü sınıftan yukarıda olup bitkisel üretimde kullanılmadığı belirlenen arazi; satılmak, sınırlı aynı hak tesis edilmek, kiralanmak veya 21/1/1998 tarihli ve 4325 sayılı Kanun amaçlarında kullanılmak üzere Hazinesinin tasarrufuna bırakılabilir."

MADDE 19. - 22/12/1934 tarihli ve 2644 sayılı Tapu Kanununun 35 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 35. - Karşılıklı olmak ve kanuni sınırlamalara uyulmak kaydıyla, yabancı uyruklu gerçek kişiler ile yabancı ülkelerde bu ülkelerin kanunlarına göre kurulan tüzel kişiliğe sahip ticaret şirketleri, Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde taşınmaz edinebilirler. Karşılıklılık ilkesinin uygulanmasında, yabancı devletin taşınmaz ediniminde kendi vatandaşlarına veya yabancı ülkelerde bu ülkelerin kanunlarına göre kurulan tüzel kişiliğe sahip ticaret şirketlerine tanıdığı hakların, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına veya ticaret şirketlerine de tanınması esastır.

Türkiye Cumhuriyeti ile arasında karşılıklılık olmayan devlet vatandaşlarının kanuni miras yoluyla edindikleri taşınmazlar ile kanuni kısıtlamalara tabi alanlardaki taşınmazlar, intikal işlemleri yapılarak tasfiye edilir ve bedele çevrilir.

Yabancı uyruklu gerçek kişiler ile yabancı ülkelerde bu ülkelerin kanunlarına göre kurulan tüzel kişiliğe sahip ticaret şirketlerinin otuz hektardan fazla taşınmaz edinebilmesi Bakanlar Kurulunun iznine tabidir. Kanuni miras yoluyla intikal eden taşınmazlar için bu hüküm uygulanmaz. Yabancı uyruklu gerçek kişilerin, kanuni miras dışında ölüme bağlı tasarruflar yoluyla otuz hektardan fazla taşınmaz edinebilmesi de Bakanlar Kurulunun iznine bağlıdır. İzin verilmez ise, fazla miktar tasfiye edilerek bedele çevrilir.

(Alt Komisyonun Kabul Ettiği Metin)

Yabancı uyruklu gerçek kişiler ile yabancı ülkelerde bu ülkelerin kanunlarına göre kurulan tüzel kişiliğe sahip ticaret şirketleri lehine, taşınmaz üzerinde sınırlı aynı hak tesis edilmesi halinde karşılıklılık şartı aranmaz.

Kamu yararı ve ülke güvenliği bakımından, bu maddenin uygulanmayacağı yerleri belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir."

MADDE 20. - 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 51 inci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"h) Hazinesinin veya Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerlerdeki baraj, dalyan, voli yerleri, göller, havuzlar, nehirler ve nehir ağzlarındaki av yerleri ile deniz ve iç sularda belirlenmiş yerlerdeki su ürünleri üretim hakkının, * 22/3/1971 tarihli ve 1380 sayılı Su Ürünleri Kanununa göre il özel idarelerince kiraya verilmesi,"

MADDE 21.- 22/3/1971 tarihli ve 1380 sayılı Su Ürünleri Kanununun 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 4. - Hazinesinin veya Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerlerdeki baraj, dalyan, voli yerleri, göller, havuzlar, nehirler ve nehir ağzlarındaki av yerleri ile deniz ve iç sularda belirlenmiş yerlerdeki su ürünleri üretim hakkı; öncelikle o yerde kurulan, üyeleri 5 yıldan az olmamak üzere üretim bölgesinde ikamet eden, münhasıran su ürünü üretim ve pazarlaması ile iştigal eden kooperatif, kooperatif birliği veya köy birliklerine başta Çevre ve Orman Bakanlığı ile Kültür ve Turizm Bakanlığı olmak üzere ilgili bakanlıkların görüşü alınarak Tarım ve Köyişleri Bakanlığınca tespit edilecek esaslar dahilinde, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu esaslarına göre, gelirleri kendilerine ait olmak üzere il özel idarelerince kiraya verilir.

Bu yerleri kiralayan kooperatif, kooperatif birliği veya köy birlikleri bu haklarını başkalarına devredemezler.

Kooperatif, kooperatif birliği veya köy birlikleri tarafından kiralanmadığı takdirde bu üretim yerleri, ilgili bakanlıkların görüşü alınarak, diğer talep sahiplerine 2886 sayılı Kanuna göre kiraya verilir.

Kira şartnamelerinin teknik şartları ve süreleri, su ürünü üretim yerlerinin özellikleri dikkate alınarak ilgili bakanlıklarca tespit olunur."

MADDE 22. - 16/12/1960 tarihli ve 167 sayılı Yeraltı Suları Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının sonuna aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

"Bu miktarı aşan sular ile sulama, kullanma ve işlenerek veya doğal haliyle içme suyu olarak satılmak üzere çıkarılan yeraltı suları, Hazinesinin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerlerdeki kaynak suları, 2886 sayılı Kanun hükümlerine uyularak il özel idarelerince kiraya verilir. Tahsil edilen kira gelirinden; yer altı veya kaynak suyunun çıktığı yer köy sınırları içinde ise o yerdeki köy tüzel kişiliğine % 15, belediye sınırları içinde ise ilgili belediyeye % 25 oranında pay verilir."

MADDE 23. - 13/12/1983 tarihli ve 178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Karamamenin 13 üncü maddesinin (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"b) Hazinesinin özel mülkiyetindeki taşınmazların satışı, kiralanması, trampası ve üzerinde sınırlı aynı hak tesisi, Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiralanması ve bu yerler için gerekli görülen hallerde kullanma izni verilmesi işlemleriyle ormanlar ve Devletin hüküm ve tasarrufu

(Alt Komisyonun Kabul Ettiği Metin)

altındaki diğer yerler ile devletin özel mülkiyetindeki yerlerde bulunan taş, kum, çakıl ve toprak ocaklarının kiraya verilmesi işlemlerini yapmak,"

MADDE 24. - 29/6/1938 tarihli ve 3533 sayılı Umumi, Mülhak ve Hususi Bütçelerle İdare Edilen Daireler ve Belediyelerle Sermayesinin Tamamı Devlete veya Belediye veya Hususi İdarelere Ait Daire ve Müesseseler Arasındaki İhtilafların Tahkim Yoluyla Halli Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinde yer alan "uyuşmazlık gayrimenkule ilişkinse o gayrimenkulün bulunduğu yerin" ibaresi "taşınmaza ilişkin uyuşmazlıklarda, taşınmazın aynına yönelik olanlar hariç olmak üzere o taşınmazın bulunduğu yerin" olarak değiştirilmiştir.

MADDE 25. - 16/5/1987 tarihli ve 3360 sayılı Kanunla değişik 13 Mart 1913 tarihli İl Özel İdaresi Kanununun 78 inci maddesine aşağıdaki (16) numaralı bent eklenmiştir.

"16- Genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelerin yürüttükleri hizmetler için gerekli cari ve yatırım nitelikli giderlerini karşılamak amacıyla, valilerin yetki ve sorumluluğunda olmak üzere il özel idarelerince katkı sağlanabilir. Sağlanacak olan bu katkıların tahsis ve kullanım esasları valilik ve ilgili kuruluşlarca yapılacak protokolle belirlenir. Bu protokollerin bir örneği bilgi amacıyla Maliye Bakanlığına gönderilir.

Yatırım nitelikli katkı tutarlarının kullanılabilmesi için Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığınca yılı yatırım programı ile ilişkilendirilmesi zorunludur."

MADDE 26. - 21/1/1998 tarihli ve 4325 sayılı Olağanüstü Hal Bölgesinde ve Kalkınmada Öncelikli Yörelere İstihdam Yaratılması ve Yatırımların Teşvik Edilmesi ile 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Hazineye" ibaresinden sonra gelmek üzere "katma bütçeli kuruluşlara, belediyelere veya il özel idarelerine" ibaresi, dördüncü fıkrasında yer alan "Hazinece" ibaresinden sonra gelmek üzere "katma bütçeli kuruluşlarca, belediyelerce veya il özel idarelerince" ibaresi, beşinci fıkrasında yer alan "Hazine" ibaresinden sonra gelmek üzere "katma bütçeli kuruluşlar, belediyeler veya il özel idareleri" ibaresi ile dördüncü fıkrasının sonuna "Devredilen arazi veya arsa üzerindeki toplam yatırımın yarısından fazlasının tamamlanmış olması ve yatırımcının talep etmesi halinde, devredilen arazi veya arsanın rayiç bedeli tahsil edilerek tapu kayıtlarındaki şerh terkin edilir." cümlesi eklenmiştir.

MADDE 27. - 25/2/1998 tarihli ve 4342 sayılı Mera Kanununun 5 inci maddesinin (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"b) Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine, Devletin hüküm ve tasarrufu altında veya Hazinesinin özel mülkiyetinde bulunan arazilerden etüt sonucu mera, yaylak ve kışlak olarak yararlanılabileceği anlaşılan yerler,"

MADDE 28. - 27/6/1984 tarihli ve 3030 sayılı Büyük Şehir Belediyelerinin Yönetimi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun 18 inci maddesinin son fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bu payın % 40'ı doğrudan ilgili belediye hesabına yatırılır, kalan % 60'ı ise büyükşehir belediyelerine nüfuslarına göre dağıtılır. Hesaplama ve dağıtım işlemleri Maliye Bakanlığınca yapılır."

MADDE 29. - 16/5/1984 tarihli ve 3007 sayılı Gümrük Mevzuatına Göre Tasfiye Edilecek Eşya Hakkında Döner Sermaye Kanununun 7 nci maddesinde yer alan "% 10'u" ibaresi "% 50'si" olarak değiştirilmiştir.

(Alt Komisyonun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 30.- 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 114 üncü maddesinin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Trafik para cezaları kredi kartı ile de ödenebilir. Kredi kartı ile yapılan tahsilatın saymanlık hesaplarına aktarılma süresi ile uygulamaya ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığınca belirlenir."

MADDE 31.- 29/4/1969 tarihli ve 1164 sayılı Kanunun 2 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Genel Müdürlük mülkiyetinde olup, ihale suretiyle satılan, ancak yapılan satış işlemleri yargı kararları ile iptal edilerek kamu malına dönüştürülen, satışa konu arazi ve arsaların maliklerine; ihale bedellerinin güncelleştirilmiş değeri veya emsali değerdeki, Genel Müdürlük mülkiyetinde bulunan ya da Genel Müdürlükçe imkân dahilinde sağlanacak en yakın arazi ve arsalarından vermeye,"

MADDE 32.- Devlet Su İşleri, Karayolları ve Köy Hizmetleri Genel Müdürlüklerinin mülkiyetinde bulunan, hizmet dışı kaldığından kullanılmayan veya ihtiyaç fazlası olan iş makinesi, makine ve teçhizat, demirbaş, araç, gereç ve malzemeleri belediyelere, il özel idarelerine, sulama birliklerine ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarına karşılıklı anlaşma suretiyle satmaya, kiralamaya, satış ve kira bedellerini taksitlendirmeye ilgili kurumlar yetkilidir.

MADDE 33. - a) 18/3/1924 tarihli ve 442 sayılı Köy Kanununun 87 nci maddesi,

b) 22/12/1934 tarihli ve 2644 sayılı Tapu Kanununun 36 ncı maddesi,

c) 20/7/1966 tarihli ve 775 sayılı Gecekondu Kanununun 3 üncü maddesi,

d) 22/3/1971 tarihli ve 1380 sayılı Su Ürünleri Kanununun geçici 3 üncü maddesi,

e) 16/2/1995 tarihli ve 4070 sayılı Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanunun 6 ncı maddesinin ikinci fıkrası ile 14 üncü maddesi,

yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1. - Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce Maliye Bakanlığı tarafından kiraya verilen su ürünü üretim yerleri ile kaynak ve yer altı sularına ait bedeller, sözleşmelerin sona ermesine kadar Maliye Bakanlığınca tahsil edilmeye devam olunur.

GEÇİCİ MADDE 2. - Kanunları uyarınca turizm yatırımı yapılmak amacıyla adlarına kamu arazisi tahsis edilen ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce, ilgili bakanlıkların iznine tabi işlemleri izinsiz olarak gerçekleştiren veya sözleşmelerine aykırı davranan yatırımcılar ve işletmeciler hakkında açılan davalardan; cari yıl proje maliyet bedelinin % 3 ile dava masraflarını defaten ödemeleri, sözleşmeden doğan mali yükümlülüklerini yerine getirmeleri ve ilgili bakanlıklar ile yeniden sözleşme yapmaları kaydıyla vazgeçilir, bu şartların yerine getirilmesi kaydıyla, dava açılması gerekenler için ise dava açılmaz ve tahsisleri devam eder.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, Çevre ve Orman Bakanlığı ile Kültür ve Turizm Bakanlığının görüşü alınmak kaydıyla Maliye Bakanlığınca belirlenir."

Yürürlük

MADDE 34. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 35. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

ÇEŞİTLİ KANUNLARDA VE MALİYE BAKANLIĞININ TEŞKİLAT VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMEDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1. - 29.6.2001 tarihli ve 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 1 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Amaç

Madde 1. - Bu Kanunun amacı; Hazineye ait taşınmazların daha kısa sürede ekonomiye kazandırılmasıdır. Bu Kanunda geçen Bakanlık deyimi Maliye Bakanlığını ifade eder.”

MADDE 2. - 4706 sayılı Kanunun 2 nci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bakanlar Kurulu kararı ile satış

Madde 2. - Bakanlığın teklifi ve Bakanlar Kurulu kararı ile satış kapsamına alınan Hazineye ait taşınmazlardan, tahsisli olanların tahsisi kalkmış sayılır ve bu taşınmazların satışı öncelikle yapılır.”

MADDE 3. - 4706 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının sonunda yer alan “Bu Kanun hükümlerine göre belirlenecek rayiç bedel üzerinden doğrudan satılabilir.” cümlesi “Rayiç bedel üzerinden doğrudan satılabilir.” şeklinde ve aynı fıkranın (b), (c) ve (f) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, bu fıkraya aşağıdaki (g) bendi ile ikinci fıkranın sonuna “(e) ve (f) bentlerine göre satılan yerlerin satış amacı dışında kullanılmayacağı hususunda tapu kütüğünün beyanlar hanesine şerh konulur.” cümlesi ve maddenin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“b) Üzerinde çeşitli amaçlarla kişiler lehine sınırlı aynı hak tesis edilmiş ise, zemini ile üzerindeki bina ve tesislerin Hazineye geçmesi gereken kısmı, talep edilmesi halinde hak lehdarlarına,

c) Hisse oranı yüzde kırkı aşmamak kaydıyla talepte bulunan hissedarlarına,”

“f) Kuruluş amaçlarında kullanılmak ve ticarî faaliyete konu edilmemek üzere; kanunla kurulmuş kurum ve kuruluşlar ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına,

g) Tapu kayıtlarında tapu fazlalıklarının Hazineye ait olduğuna ilişkin şerh bulunan taşınmazlardaki fazlalıklar, tapu malikine veya mirasçılara,”

“Hazineye ait taşınmazlar, küçük sanayi sitesi, organize hayvancılık ve besi bölgesi yapılmak üzere bu amaçla kurulmuş kooperatifler ile kamu kurumu ve kuruluşlarına; borsa yeri yapılmak üzere ticaret borsalarına; serbest bölge olarak kullanılmak üzere kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile gerçek veya özel hukuk tüzel kişilerine; endüstri bölgelerinde yatırım yapmasına izin verilen yerli ve yabancı gerçek ve tüzel kişilere; teknoloji geliştirme bölgelerinde yönetici şirkete; üzerinde en az yüz milyon ABD Doları karşılığı Türk Lirası tutarında yatırım yapacaklara; toplu konut üretmek amacıyla Arsa Ofisi Genel Müdürlüğüne veya Toplu Konut İdaresi Başkanlığına, 492 sayılı Harçlar Kanununun 63 üncü maddesinde yer alan harca esas değer üzerinden doğrudan satılabilir. Bu yerlerin amacı dışında kullanılmayacağına dair tapu kütüğüne şerh konulur.”

MADDE 4. - 4706 sayılı Kanunun 5 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 5. - Hazineye ait taşınmazların satış bedeli taksitle de ödenebilir. Taksitle ödeme halinde, satış bedelinin en az dörtte biri peşin, kalanı en fazla iki yılda ve taksitlerle kanunî faizi ile birlikte ödenir.

Taksitli satışlarda taksit tutarını ve kanunî faizlerini karşılayacak miktarda kesin ve süresiz banka teminat mektubu verilmesi veya satışı yapılan taşınmazın üzerinde 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu hükümleri uyarınca Hazine lehine kanunî ipotek tesis edilmesi halinde, taşınmaz alıcısı adına devredilir.

Taksitle satışa esas bedel ile taksit süresi ve sayısını köy sınırları veya belediye ve mücavir alan sınırları içinde kalan taşınmazlar itibarıyla belirlemeye Bakanlık yetkilidir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

16.2.1995 tarihli ve 4070 sayılı Kanuna göre yapılan satışlarda bedelin taksitle ödenmesi halinde, taksitle ödenecek kısma faiz uygulanmaz.

Belediye ve mücavir alan sınırları içindeki Hazineye ait taşınmazların satış bedellerinin tahsil edilen kısmından yerinde muhafaza edilemeyen yapıların tasfiyesinde kullanılmak şartıyla % 10'u, büyükşehirlerde büyükşehir belediyesinin, diğerlerinde ise ilgili belediyelerin 20.7.1966 tarihli ve 775 sayılı Kanun hükümlerine göre oluşturulan fon hesabına aktarılır. Kalan kısmından ise ilgili belediyeye % 25, varsa büyükşehir belediyesine % 15 oranında pay verilir. Belediye mücavir alan sınırları dışındaki köylerde bulunan Hazine taşınmazlarının satış bedellerinin tahsil edilen kısmından ilgili köy tüzel kişiliğine % 15 oranında pay verilir. Bu paylar tahsilini takip eden ayın yirmisinde ilgili idarelerin hesaplarına aktarılır. Belediyelere veya köy tüzel kişiliklerine yapılan satış ve devir gelirleri ile özel ödenek kaydedilen satış gelirlerinden pay verilmez.

Belediye ve mücavir alan sınırları içinde olup, Bakanlıkça tespit edilecek alanlarda bulunan; 31.12.2000 tarihinden önce üzerinde yapılanma olan Hazineye ait taşınmazlar, öncelikle yapı sahipleri ile bunların kanunî veya akdî haleflerine satılmak ya da genel hükümlere göre değerlendirilmek üzere ilgili belediyelere bedelsiz olarak devredilir. Bu şekilde devredilen taşınmazlar, haczedilemez ve üzerinde üçüncü kişiler lehine herhangi bir sınırlı aynî hak tesis edilemez. Bu taşınmazlar belediyelere öncelikle talepleri üzerine yapı sahipleri ile bunların kanunî veya akdî haleflerine, rayiç bedel üzerinden doğrudan satılır. Bu suretle yapılacak satışlarda satış bedeli, en az dörtte biri peşin ödenmek üzere üç yıla kadar taksitlendirilebilir. Taksit tutarlarına kanunî faiz oranının yarısı uygulanır. Taksitle satışa esas bedel ile taksit süresi ve sayısını belirlemeye belediyeler yetkilidir.

Bu taşınmazların öncelikle imar planları ve imar uygulaması yapılır. Belediyelere imar planı ve/veya imar uygulaması yapılmadan kadastral parsel üzerinden yapılan satışlarda, düzenleme ortaklık paylarına ilave olarak, satışı yapılan arazinin düzenlemeden önceki yüzölçümünün % 20'sinin, satış bedelinden aynı oranda düşülmek kaydıyla eğitim ve sağlık tesisleri ile diğer resmî tesis alanları için ayrılabilceğine ve bu amaçla ayrılan alanların bedelsiz ve müstakil parsel şeklindeki Hazine adına resen tescil edileceğine dair tapu kütüğüne şerh konulur.

Yapılacak yazılı tebligat tarihinden itibaren altı ay içinde satın alınmayan veya üzerinde yapılanma olmayan ve bu madde kapsamında devredilen taşınmazlar genel hükümlere göre belediyece satılabilir. Devir tarihinden itibaren üç yıl içinde belediyece satılmayan taşınmazlar, belediyelerin muvafakatine ve hükme gerek olmaksızın Hazine adına resen tescil edilir.

Belediyece satılan taşınmazların satış bedelleri, alıcıları tarafından Bakanlıkça belirlenecek saymanlık hesabına yatırılır. Bu bedeller hiçbir şekilde haczedilemez. Tahsil edilen bedellerden beşinci fıkraya göre pay ayrılır.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra Hazineye ait taşınmazlar üzerinde yapılan her türlü yapı ve tesisler, başka bir işleme gerek kalmaksızın Hazineye intikal eder. Yapı ve tesisleri yapanlar herhangi bir hak ve tazminat talep edemezler.”

MADDE 5. - 4706 sayılı Kanununun 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 6. - Birinci derece doğal sit alanı tescil ve ilan edilen yerlerde bulunan arsa ve arazilerde, toplam inşaat alanı taşınmazın yüzölçümünün yüzde altısını geçmemek, koruma planı ve uygulama projeleri 21.7.1983 tarihli ve 2863 sayılı Kanuna göre oluşturulan koruma kurullarınca onaylanmak kaydıyla yapılaşmaya izin verilir.

2863 sayılı Kanun uyarınca, sit alanı ilan edilmiş ve koruma amaçlı imar planında kesin inşaat yasağı getirilmiş arsa ve arazilerin, Hazineye ait taşınmazlarla değiştirilmesi işlemlerinde, taşınmaz maliklerinin kabul etmesi halinde Hazineye ait taşınmazların satış işlemlerinde ödeme aracı olarak kabul edilmek üzere, taşınmazın bedelini gösteren bir belge verilir.

Belgenin işleme tâbi tutulacağı tarihteki bedeli, belgede yazılı bedele kıymet takdir tarihinden itibaren kanunî faiz uygulanmak suretiyle tespit edilir.”

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 6. - 4706 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, ikinci fıkrasında yer alan “5 inci maddenin dördüncü fıkrasında” ibaresi “5 inci maddenin altıncı fıkrasında” şeklinde değiştirilmiş ve maddenin sonuna aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Hazineye ait taşınmazların değerlendirilmesi ile ilgili işlemlerde Bakanlık tarafından istenilen bilgi ve belgeler, kamu kurum ve kuruluşlarınca öncelikle gönderilir ve görüş yazıları en geç iki ay içinde cevaplandırılır. Bu süre içinde cevap verilmediği takdirde olumlu görüş verilmiş sayılır. İfraz, tevhit, tescil ve tespit işlemleri imar mevzuatındaki kısıtlamalara tâbi olmaksızın ve herhangi bir ücret, bedel ve gider karşılığı talep edilmeksizin ilgili kuruluşlarca talebi izleyen iki ay içinde yerine getirilir.”

“İhale komisyonları, gerektiğinde basın ve yayın organlarının satış işlemlerini izlemesi de dahil olmak üzere, ihalenin rekabet ve açıklık ilkelerine uygun şekilde yapılmasını sağlayan her türlü tedbiri alır. Onaylanan ihale kararları internet aracılığı ile ayrıca yayınlanabilir.

Hazineye ait taşınmaz satışında, kiraya verilmesinde veya sınırlı ayni hak tesisinde; 4.1.2002 tarihli ve 4734 sayılı Kanuna tâbi olmaksızın, 28.7.1981 tarihli ve 2499 sayılı Kanuna tâbi ekspertiz şirketlerine değer tespit ettirilebilir. Ayrıca, ilan, reklam, pazarlama veya müşteri bulma gibi konularda hizmet satın alınabilir.”

MADDE 7. - 4706 sayılı Kanuna 7 nci maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddeler eklenmiştir.

“MADDE 7/A - Hazinesinin özel mülkiyetinde ve Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerlerin kiralanması, satışı, sınırlı ayni hak tesisi veya ön izin verilmesi ihalelerinde tahmini bedelin % 3’ünden az olmamak üzere % 30’una kadar geçici teminat alınabilir.

MADDE 7/B - Hazineye ait taşınmazlar; konut yapmak amacıyla rayiç bedel üzerinden konut yapı kooperatiflerine, kooperatif birliklerine veya bu birliklerin oluşturduğu üst birliklere, bunlar arasında yapılacak ihale ile satılabilir. Bunların ihaleye katılabilmeleri için, ihale konusu taşınmazın tahmini bedelinin dörtte birini bir bankada adlarına açılan hesapta bloke etmeleri şarttır. Bu taşınmazların satış amacı dışında kullanılamayacağına, amacı dışında kullanıldığının tespiti halinde, satılan taşınmazın satış bedelinin faizsiz iade edilerek Hazinece geri alınacağına dair tapu kütüğüne şerh konulur. Bu maddeye göre satılan taşınmazlarla ilgili olarak yapılacak imar uygulaması sonucunda kamu hizmet alanlarına ayrılan yerler, bedelsiz ve müstakil parsel olarak Hazine adına resen tescil edilir.”

MADDE 8. - 4706 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 4. - Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar Kültür ve Turizm Bakanlığınca trampa programına alınmış taşınmazlar için belge düzenlenmesinde, taşınmazların koruma amaçlı imar planı içinde yer alması şartı aranmaz.

GEÇİCİ MADDE 5. - 22.9.1969 tarihli ve 6/12421 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca, Gemi Yapım Sanayi Bölgesi olarak tespit edilen İstanbul İli, Tuzla İlçesinde bulunan Hazinesinin özel mülkiyetindeki taşınmazlar ile Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerler üzerinde, bu karar uyarınca, tersane ve benzeri tesisler kurmak amacıyla, adlarına kamu arazisi tahsis edilerek lehlerine irtifak hakkı tesis edilen ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce, ilgili bakanlıkların iznine tâbi işlemleri izinsiz olarak gerçekleştiren veya sözleşmelerine aykırı davranan yatırımcılar hakkında açılan davalardan; tahsise konu taşınmazın emlak vergisi asgarî metrekare vergi değerleri esas alınarak hesaplanan değer yüzde biri ile dava masraflarını defaten ödemeleri, sözleşmeden doğan malî yükümlülüklerini yerine getirmeleri, yatırımcıların açtıkları davalardan vazgeçmeleri ve ilgili bakanlıklar ile yeniden sözleşme yapmaları kaydıyla vazgeçilir, bu şartların yerine getirilmesi kaydıyla, dava açılması gerekenler için ise dava açılmaz ve tahsisleri devam eder.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, ilgili bakanlıkların görüşü alınarak Maliye Bakanlığınca belirlenir.”

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 9. - 12.4.2000 tarihli ve 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanununun 4 üncü maddesinin yedinci fıkrasında yer alan “2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasında belirtilen Komisyonca günün rayicine göre takdir edilecek bedelleri” ifadesi “492 sayılı Harçlar Kanununun 63 üncü maddesinde yer alan harca esas değerleri” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 10. - 16.2.1995 tarihli ve 4070 sayılı Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanunun 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 3. - Tarım arazilerinin satışı ile ilgili ihalelere, taşınmazın bulunduğu köy veya belde nüfusuna kayıtlı veya o köyde ya da beldede oturmakta olan veya 31.12.2002 tarihinden önce o köyde bir taşınmazı malik veya zilyed olarak tasarruf eden gerçek kişiler katılabilir.”

MADDE 11. - 4070 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde yer alan “31.12.1993” ibaresi “31.12.2002” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 12. - 4070 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Hazineye ait tarım arazilerindeki Hazine hissesi, talepte bulunan hissedarlara takdir edilecek bedel üzerinden doğrudan satılabilir.”

MADDE 13. - 4070 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddenin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Hazineye ait tarım arazileri, 31.12.2002 tarihinden önce 5 yıl süreyle fiilen tarımsal amaçla kullanılması ve bu hususun Hazinece belirlenmiş olması şartıyla, kullananlara doğrudan satılabilir.”

“Hazineye ait taşınmazlardan, mülga 28.6.1966 tarihli ve 766 sayılı Kanunun 37 nci maddesi gereğince üzerine şerh konulmuş ve 21.6.1987 tarihli ve 3402 sayılı Kanunun 46 ncı maddesine göre ilgililerince talep ve dava edilmemiş olanlar, birinci fıkradaki şartlar aranmaksızın tapuda adına şerh bulunanlara veya bunların yasal mirasçılarına doğrudan satılabilir.”

MADDE 14. - 4070 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“31.12.2002 tarihinden önce Hazineye ait tarım arazilerini kullananlardan, doğrudan satış hakkından yararlanamamış olanlar veya bunların kanunî mirasçıları; taşınmazı fiilen kullanmaları ve bu hususun Hazinece belirlenmiş olması şartıyla, satışa çıkarılacak bu arazileri öncelikli alım hakkına sahiptir.”

MADDE 15. - 4070 sayılı Kanunun 10 uncu maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Amaç dışı kullanım

Madde 10. - Bu Kanuna göre satılan tarım arazileri 10 yıl süre ile tarım dışı amaçlarla kullanılamaz, bu husus tapu kütüğünün beyanlar hanesine yazılır. Bu süre sonunda tarım dışı amaçla kullanım Tarım ve Köyişleri Bakanlığından alınacak izne tâbidir.”

MADDE 16. - 4070 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 2. - Bu Kanunun 5, 6, 7 ve 8 inci maddelerine göre taşınmaz satın almak isteyenlere bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıllık başvuru süresi tanınır. Bu süreyi Bakanlar Kurulu bir defaya mahsus olmak üzere bir yıla kadar uzatabilir. Bu sürenin geçmesi ile her türlü talep hakkı düşer ve söz konusu taşınmazlar genel hükümlere göre satılır.

Mülga 28.6.1966 tarihli ve 766 sayılı Kanunun 37 nci maddesi gereğince konulan şerhler, bu taşınmazların Kanunun 7 nci maddesinin üçüncü fıkrasına göre satın alınmaması halinde, tapu idarelerinde resen kaldırılır.”

MADDE 17. - 22.11.1984 tarihli ve 3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlemesine Dair Tarım Reformu Kanununun 7 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Tarım reformu uygulamaları sonucu, bu amaçla kullanılmayacak durumdaki arazi ile uygulayıcı kuruluş tarafından yapılacak arazi sınıflaması sonucu belirlenen ve dördüncü sınıftan

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

yukarıda olup bitkisel üretimde kullanılmayan arazi; satılmak, sınırlı aynı hak tesis edilmek, kiralınmak veya 21.1.1998 tarihli ve 4325 sayılı Kanun amaçlarında kullanılmak üzere Hazinesinin tasarrufuna bırakılabilir.”

MADDE 18. - 22.12.1934 tarihli ve 2644 sayılı Tapu Kanununun 35 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 35. - Karşılıklı olmak ve kanunî sınırlamalara uyulmak kaydıyla, yabancı uyruklu gerçek kişiler ile yabancı ülkelerde bu ülkelerin kanunlarına göre kurulan tüzel kişiliğe sahip ticaret şirketleri; Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde taşınmaz edinebilirler. Karşılıklılık ilkesinin uygulanmasında, yabancı devletin taşınmaz ediniminde kendi vatandaşlarına veya yabancı ülkelerde bu ülkelerin kanunlarına göre kurulan tüzel kişiliğe sahip ticaret şirketlerine tanıdığı hakların, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına veya ticaret şirketlerine de tanınması esastır.

Türkiye Cumhuriyeti ile arasında karşılıklılık olmayan devlet vatandaşlarının kanunî miras yoluyla edindikleri taşınmazlar ile kanunî kısıtlamalara tâbi alanlardaki taşınmazlar, intikal işlemleri yapılarak tasfiye edilir ve bedele çevrilir.

Yabancı uyruklu gerçek kişiler ile yabancı ülkelerde bu ülkelerin kanunlarına göre kurulan tüzel kişiliğe sahip ticaret şirketlerinin otuz hektardan fazla taşınmaz edinebilmesi Bakanlar Kurulunun iznine tâbidir. Kanunî miras yoluyla intikal eden taşınmazlar için bu hüküm uygulanmaz. Yabancı uyruklu gerçek kişilerin; kanunî miras dışında ölüme bağlı tasarruflar yoluyla otuz hektardan fazla taşınmaz edinebilmesi de Bakanlar Kurulunun iznine bağlıdır. İzin verilmez ise, fazla miktar tasfiye edilerek bedele çevrilir.

Yabancı uyruklu gerçek kişiler ile yabancı ülkelerde bu ülkelerin kanunlarına göre kurulan tüzel kişiliğe sahip ticaret şirketleri lehine, taşınmaz üzerinde sınırlı aynı hak tesis edilmesi halinde karşılıklılık şartı aranmaz.

Kamu yararı ve ülke güvenliği bakımından, bu maddenin uygulanmayacağı yerleri belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.”

MADDE 19. - 15.2.1956 tarihli ve 6664 sayılı Taş Ocakları Muameleatının Tedviri ve Varidatının Tahsilinin Vilayet Hususî İdare-lerine Ait Olduğu Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Orman sınırları içinde bulunanlar da dahil olmak üzere, Hazinesinin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerlerde Maliye Bakanlığında önceden izin alınmak kaydıyla açılacak taş, çakıl, kum ve toprak ocakları Taşocakları Nizamnamesine uyularak belediye ve mücavir alan sınırları içinde ilgili belediyelerce, dışında ise il özel idarelerince ihale edilir.”

MADDE 20. - 6664 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 2. - Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Maliye Bakanlığı tarafından kiraya verilen taş, çakıl, kum ve toprak ocaklarına ait bedeller sözleşmenin sona ermesine kadar Maliye Bakanlığınca tahsil edilir.”

MADDE 21. - 8.9.1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 51 inci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“h) Hazinesinin veya Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerlerdeki baraj, dalyan, voli yerleri, göller, havuzlar, nehirler ve nehir ağızlarındaki av yerleri ile deniz ve iç sularda belirlenmiş yerlerdeki su ürünleri istihsal hakkının, ilgili bakanlıkların görüşü alınarak Tarım ve Köyişleri Bakanlığınca tespit edilecek esaslar dahilinde, o yerde kurulan üyeleri 5 yıldan az olmamak üzere istihsal bölgesinde ikamet eden münhasıran su ürünü istihsal ve pazarlaması ile iştigal eden kooperatif birliği, kooperatif veya köy birliklerine il özel idarelerince kiralınması,”

MADDE 22. - 22.3.1971 tarihli ve 1380 sayılı Su Ürünleri Kanununun 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

“Madde 4. - Hazinesin veya Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün mülkiyetinde veya Devlet hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerlerdeki, baraj, dalyan, voli yerleri, göller, havuzlar, nehirler ve nehir ağızlarındaki av yerleri ile deniz ve iç sularda belirlenmiş yerlerdeki su ürünleri üretim hakkı; öncelikle o yerde kurulan, üyeleri 5 yıldan az olmamak üzere üretim bölgesinde ikamet eden, münhasıran su ürünü üretim ve pazarlaması ile iştigal eden kooperatif, kooperatif birliği veya köy birliklerine ilgili bakanlıkların görüşü alınarak tespit edilecek esaslar dahilinde, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu esaslarına göre il özel idarelerince kiraya verilir.

Bu yerleri kiralayan kooperatif, kooperatif birliği veya köy birlikleri bu haklarını başkalarına devredemezler.

Kooperatif, kooperatif birliği veya köy birliklerince kiralanmaması halinde bu üretim yerleri, ilgili bakanlıkların görüşü alınarak, diğer talep sahiplerine 2886 sayılı Kanuna göre kiraya verilir.

Kira şartnamelerinin teknik şartları ve süreleri, su ürünü üretim yerlerinin özellikleri dikkate alınarak ilgili bakanlıklarca tespit olunur.”

MADDE 23. - 1380 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 4. - Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Maliye Bakanlığı tarafından kiraya verilen su ürünü üretim yerlerine ait bedeller, sözleşmenin sona ermesine kadar Maliye Bakanlığınca tahsil edilir.”

MADDE 24. - 16.12.1960 tarihli ve 167 sayılı Yeraltı Suları Hakkında Kanununun 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrasına “Bu miktarı aşan sular ile sulama, kullanma ve işlenerek veya doğal haliyle içme suyu olarak satılmak üzere çıkarılan yeraltı suları, Hazinesin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerlerdeki kaynak suları, 2886 sayılı Kanun hükümlerine uyularak il özel idarelerince kiraya verilir.” cümlesi eklenmiştir.

MADDE 25. - 167 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 2. - Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Maliye Bakanlığı tarafından kiraya verilen kaynak suları ile yeraltı sularına ait bedeller, sözleşmenin sona ermesine kadar Maliye Bakanlığınca tahsil edilir.”

MADDE 26. - 13.12.1983 tarihli ve 178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnemenin 13 üncü maddesinin (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“b) Hazinesin özel mülkiyetindeki taşınmazların satışı, kiralanması, trampası ve üzerinde sınırlı aynı hak tesisi, Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiralanması ve bu yerler için gerekli görülen hallerde kullanma izni verilmesi işlemlerini yapmak,”

MADDE 27. - 29.6.1938 tarihli ve 3533 sayılı Umumi, Mülhak ve Hususi Bütçelerle İdare Edilen Daireler ve Belediyelerle Sermayesinin Tamamı Devlete veya Belediye veya Hususi İdarelere Ait Daire ve Müesseseler Arasındaki İhtilafların Tahkim Yoluyla Halli Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinde yer alan “uyuşmazlık gayrimenkule ilişkinse o gayrimenkulün bulunduğu yerin” ibaresi “taşınmaza ilişkin uyuşmazlıklarda, taşınmazın aynına yönelik olanlar hariç olmak üzere o taşınmazın bulunduğu yerin” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 28. - 16.5.1987 tarihli ve 3360 sayılı Kanunla değişik 13 Mart 1913 tarihli İl Özel İdareleri Kanununun 78 inci maddesine aşağıdaki (16) numaralı bent eklenmiştir.

“16. - Genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelerin yürüttükleri hizmetler için gerekli cari ve yatırım nitelikli giderlerini karşılamak amacıyla, valilerin yetki ve sorumluluğunda olmak üzere il özel idarelerince katkı sağlanabilir. Sağlanacak olan bu katkıların tahsis ve kullanım esasları valilik ve ilgili kuruluşlarca yapılacak protokolle belirlenir. Bu protokollerin bir örneği bilgi amacıyla Maliye Bakanlığına gönderilir.

Yatırım nitelikli katkı tutarlarının kullanılabilmesi için Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığınca yılı yatırım programı ile ilişkilendirilmesi zorunludur.”

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 29. - 21.1.1998 tarihli ve 4325 sayılı Olağanüstü Hal Bölgesinde ve Kalkınmada Öncelikli Yörelere İstihdam Yaratılması ve Yatırımların Teşvik Edilmesi ile 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Hazineye" ibaresinden sonra gelmek üzere "katma bütçeli kuruluşlara, belediyelere veya il özel idarelerine" ibaresi, dördüncü fıkrasında yer alan "Hazinece" ibaresinden sonra gelmek üzere "katma bütçeli kuruluşlarca, belediyelerce veya il özel idarelerince" ibaresi, beşinci fıkrasında yer alan "Hazine" ibaresinden sonra gelmek üzere "katma bütçeli kuruluşlar, belediyeler veya il özel idareleri" ibaresi ile dördüncü fıkrasının sonuna "Devredilen arazi veya arsa üzerindeki toplam yatırımın yarısından fazlasının tamamlanmış olması ve yatırımcının talep etmesi halinde, devredilen arazi veya arsanın rayiç bedeli tahsil edilerek tapu kayıtlarındaki şerh terkin edilir." cümlesi eklenmiştir.

MADDE 30. - 12.3.1982 tarihli ve 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 7. - Kanunlar uyarınca turizm yatırımı yapılmak amacıyla adlarına kamu arazisi tahsis edilen ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce, ilgili bakanlıkların iznine tâbi işlemleri izinsiz olarak gerçekleştiren veya sözleşmelerine aykırı davranan yatırımcılar ve işletmeciler hakkında açılan davalardan; cari yıl proje maliyet bedelinin yüzde üçü ile dava masraflarını defaten ödemeleri, sözleşmeden doğan mali yükümlülüklerini yerine getirmeleri ve ilgili bakanlıklar ile yeniden sözleşme yapmaları kaydıyla vazgeçilir, bu şartların yerine getirilmesi kaydıyla, dava açılması gerekenler için ise dava açılmaz ve tahsisleri devam eder.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, ilgili bakanlıkların görüşü alınmak suretiyle Kültür ve Turizm Bakanlığınca belirlenir."

MADDE 31. - 25.2.1998 tarihli ve 4342 sayılı Mera Kanununun 5 inci maddesinin (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"b) Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine, Devletin hüküm ve tasarrufu altında veya Hazinesinin özel mülkiyetinde bulunan arazilerden etüt sonucu mera, yaylak ve kışlak olarak yararlanılabileceği anlaşılan yerler,"

MADDE 32. - 27.6.1984 tarihli ve 3030 sayılı Büyükşehir Belediyelerinin Yönetimi Hakkında Kanun Hükmünde Karamamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun 18 inci maddesinin son fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bu payın % 40'ı doğrudan ilgili belediye hesabına yatırılır, kalan % 60'ı ise büyükşehir belediyelerine nüfuslarına göre dağıtılır."

MADDE 33. - 16.5.1984 tarihli ve 3007 sayılı Gümrük Mevzuatına Göre Tasfiye Edilecek Eşya Hakkında Döner Sermaye Kanununun 7 nci maddesinde yer alan "% 10'u" ibaresi "% 50'si" olarak değiştirilmiştir.

MADDE 34. - 13.10.1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 114 üncü maddesinin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Trafik para cezaları kredi kartı ile de ödenebilir. Kredi kartı ile yapılan tahsilatın saymanlık hesaplarına aktarılma süresi ile uygulamaya ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığınca belirlenir."

MADDE 35. - a) 18.3.1924 tarihli ve 442 sayılı Köy Kanununun 87 nci maddesi,
b) 22.12.1934 tarihli ve 2644 sayılı Tapu Kanununun 36 ncı maddesi,
c) 20.7.1966 tarihli ve 775 sayılı Gecekondu Kanununun 3 üncü maddesi,
d) 22.3.1971 tarihli ve 1380 sayılı Su Ürünleri Kanununun geçici 3 üncü maddesi,
e) 16.2.1995 tarihli ve 4070 sayılı Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanunun 6 ncı maddesinin ikinci fıkrası ile 14 üncü maddesi,
Yürürlükten kaldırılmıştır.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 36. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 37. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.

A. Gül

Devlet Bakanı

B. Atalay

Adalet Bakanı V.

B. Atalay

Maliye Bakanı

K. Unakıtan

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

M. Başesgioğlu

Kültür Bakanı

E. Mumcu

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

A. Şener

Devlet Bakanı

A. Babacan

Millî Savunma Bakanı

M. V. Gönül

Millî Eğitim Bakanı

H. Çelik

Ulaştırma Bakanı

B. Yıldırım

Sanayi ve Ticaret Bakanı

A. Coşkun

Turizm Bakanı

G. Akşit

Çevre Bakanı

K. Tüzmen

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

M. A. Şahin

Devlet Bakanı

M. Aydın

İçişleri Bakanı

A. Aksu

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Z. Ergezen

Tarım ve Köyişleri Bakanı

S. Güçlü

En. ve Tab. Kay. Bakanı

M. H. Güler

Orman Bakanı

O. Pepe

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
**ÇEŞİTLİ KANUNLARDA VE MALİYE BAKANLIĞININ TEŞKİLAT VE GÖREVLERİ
HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMEDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASI
HAKKINDA KANUN TASARISI**

MADDE 1. - 29.6.2001 tarihli ve 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 1 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Amaç

Madde 1. - Bu Kanunun amacı; Hazineye ait taşınmazların daha kısa sürede ekonomiye kazandırılmasıdır. Bu Kanunda geçen Bakanlık deyimini Maliye Bakanlığını ifade eder."

MADDE 2. - 4706 sayılı Kanunun 2 nci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bakanlar Kurulu kararı ile tahsisin kaldırılması ve satış

Madde 2. - Hazineye ait taşınmazlardan, tahsisli olanların ekonomiye kazandırılması amacıyla tahsislerinin kaldırılmasına, Bakanlığın teklifi üzerine, Bakanlar Kurulunca da karar verilebilir. Bu taşınmazların satışı öncelikle yapılır."

MADDE 3. - 4706 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının sonunda yer alan "Bu Kanun hükümlerine göre belirlenecek rayiç bedel üzerinden doğrudan satılabilir." cümlesi "Rayiç bedel üzerinden doğrudan satılabilir." şeklinde ve aynı fıkranın (b), (c) ve (f) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, bu fıkraya aşağıdaki (g) ve (h) bentleri ile ikinci fıkranın sonuna "(e) ve (f) bentlerine göre satılan yerlerin satış amacı dışında kullanılmayacağı hususunda tapu kütüğünün beyanlar hanesine şerh konulur." cümlesi ve maddenin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"b) Üzerinde çeşitli amaçlarla kişiler lehine sınırlı aynı hak tesis edilmiş ise, zemini ile üzerindeki bina ve tesislerin Hazineye geçmesi gereken kısmı, talep edilmesi halinde hak lehdarlarına,

c) Hisse oranı yüzde kırkı, hisse miktarı uygulama imar planı sınırları içinde dört yüz, dışında ise dört bin metrekareyi aşmamak kaydıyla talepte bulunan hissedarlarına,"

"f) Kuruluş amaçlarında kullanılmak ve ticari faaliyete konu edilmemek üzere; kanunla kurulmuş kurum ve kuruluşlar ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına,"

"g) Tapu kayıtlarında tapu fazlalıklarının Hazineye ait olduğuna ilişkin şerh bulunan taşınmazlardaki fazlalıklar, tapu malikine veya mirasçılara,"

"h) Serbest bölge olarak kullanılmak üzere, bu amaçla tahsis edilmiş taşınmazlar da dahil, gerçek veya özel hukuk tüzel kişilerine,"

"Hazineye ait taşınmazlar, plan kararlarına uyulmak kaydıyla; organize hayvancılık yapacaklar ile kamu kurum ve kuruluşlarına, küçük sanayi sitesi yapılmak üzere bu amaçla kurulmuş kooperatifler ile kamu kurum ve kuruluşlarına, borsa yapılmak üzere ticaret borsalarına, serbest bölge olarak kullanılmak üzere, bu amaçla tahsis edilmiş taşınmazlar da dahil, kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına, teknoloji geliştirme bölgelerinde yönetici şirkete, üzerinde en az yirmibeş milyon ABD Doları karşılığı Türk Lirası tutarında ve en az 100 kişi istihdam sağlayacak sınai yatırım yapacaklara, toplu konut üretmek amacıyla Toplu Konut İdaresi Başkanlığına, 492 sayılı Harçlar Kanununun 63 üncü maddesinde yer alan harca esas değer üzerinden doğrudan satılabilir. Bu yerlerin amacı dışında kullanılmayacağına dair tapu kütüğüne şerh konulur."

MADDE 4. - 4706 sayılı Kanunun 5 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 5. - Hazineye ait taşınmazların satış bedeli taksitle de ödenebilir. Taksitle ödeme halinde, satış bedelinin en az dörtte biri peşin, kalanı en fazla iki yılda ve taksitlerle kanunî faizi ile birlikte ödenir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Taksitli satışlarda taksit tutarını ve kanunî faizlerini karşılayacak miktarda kesin ve süresiz banka teminat mektubu verilmesi veya satışı yapılan taşınmazın üzerinde 4721 sayılı Türk Medenî Kanunu hükümleri uyarınca Hazine lehine kanunî ipotek tesis edilmesi halinde, taşınmaz alıcısı adına devredilir.

Taksitlendirme dışında bırakılacak bedel ile taksit süresi ve sayısını köy sınırları veya belediye ve mücavir alan sınırları itibarıyla belirlemeye Bakanlık yetkilidir.

16.2.1995 tarihli ve 4070 sayılı Kanuna göre yapılan satışlarda bedelin taksitle ödenmesi halinde, taksitle ödenecek kısma faiz uygulanmaz.

Belediye ve mücavir alan sınırları içindeki Hazineye ait taşınmazların satış bedellerinin tahsil edilen kısmından öncelikle yerinde muhafaza edilemeyen yapıların tasfiyesinde kullanılmak şartıyla % 10'u, ilgili belediyelerin 20.7.1966 tarihli ve 775 sayılı Kanun hükümlerine göre oluşturulan fon hesabına aktarılır. Kalan kısmından ise ilgili belediyeye % 30, varsa büyükşehir belediyesine % 10 oranında pay verilir. Belediye mücavir alan sınırları dışındaki köylerde bulunan Hazine taşınmazlarının satış bedellerinin tahsil edilen kısmından, %25 oranında; dörtte biri ilgili köy tüzel kişiliğine ödenmek ve kalanı diğer köylere götürülecek hizmetlerde kullanılmak üzere, il özel idarelerine pay verilir. Bu paylar tahsilini takip eden ayın yirmisine kadar ilgili idarelerin hesaplarına aktarılır. Belediyelere veya köy tüzel kişiliklerine yapılan satış ve devirlerden elde edilen gelirler ile özel ödenek kaydedilen satış gelirlerinden pay verilmiz.

Belediye ve mücavir alan sınırları içinde olup Bakanlıkça tespit edilecek alanlarda bulunan, Hazineye ait taşınmazlardan, 31.12.2000 tarihinden önce üzerinde yapılanma olanlar, öncelikle yapı sahipleri ile bunların kanunî veya akdi haleflerine satılmak ya da genel hükümlere göre değerlendirilmek üzere ilgili belediyelere bedelsiz olarak devredilir. Bu şekilde devredilen taşınmazlar, haczedilemez ve üzerinde üçüncü kişiler lehine herhangi bir sınırlı aynı hak tesis edilemez. Bu taşınmazlar belediyelerce öncelikle talepleri üzerine yapı sahipleri ile bunların kanunî veya akdi haleflerine, rayiç bedel üzerinden doğrudan satılır. Bu suretle yapılacak satışlarda satış bedeli, en az dörtte biri peşin ödenmek üzere üç yıla kadar taksitlendirilebilir. Taksit tutarlarına kanunî faiz oranının yarısı uygulanır. Taksitle satışa esas bedel ile taksit süresi ve sayısını belirlemeye belediyeler yetkilidir.

Bu taşınmazların öncelikle imar planları ve imar uygulaması yapılır. Belediyelerce imar planı ve/veya imar uygulaması yapılmadan kadastral parsel üzerinden yapılan satışlarda, düzenleme ortaklık paylarına ilave olarak, satışı yapılan arazinin düzenlemeden önceki yüzölçümünün % 20'sinin, satış bedelinden aynı oranda düşülmek kaydıyla eğitim ve sağlık tesisleri ile diğer resmî tesis alanları için ayrılacağına ve bu amaçla ayrılan alanların bedelsiz ve müstakil parsel şeklinde Hazine adına resen tescil edileceğine dair tapu kütüğüne şerh konulur.

Yapılacak yazılı tebligat tarihinden itibaren altı ay içinde satın alınma talebinde bulunulmayan veya üzerinde yapılanma olmayan ve bu madde kapsamında devredilen taşınmazlar genel hükümlere göre belediyece satılabilir. Devir tarihinden itibaren üç yıl içinde belediyece satılmayan taşınmazlar, belediyelerin muvafakatine ve hükme gerek olmaksızın Hazine adına resen tescil edilir.

Belediyece satılan taşınmazların satış bedelleri, alıcıları tarafından Bakanlıkça belirlenecek saymanlık hesabına yatırılır. Bu bedeller hiçbir şekilde haczedilemez. Tahsil edilen bedellerden beşinci fıkraya göre pay ayrılır.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra Hazineye ait taşınmazlar üzerinde yapılan her türlü yapı ve tesisler, başka bir işleme gerek kalmaksızın Hazineye intikal eder. Yapı ve tesisleri yapanlar herhangi bir hak ve tazminat talep edemezler."

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 5. - 4706 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 6. - Özel kanunlardaki hükümler ile Devletin taraf olduğu uluslararası sözleşme hükümleri saklı kalmak üzere, birinci derece doğal sit alanı olarak tescil ve ilan edilen yerlerde bulunan ve yüzölçümü on bin metrekare ve üzerindeki parsellerde, koruma planı ve uygulama projeleri 21.7.1983 tarihli ve 2863 sayılı Kanuna göre oluşturulan koruma kurullarınca onaylanmak ve toplam inşaat alanı parsel yüzölçümünün % 3'ünü geçmemek şartıyla yapılaşmaya izin verilir. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye, Bayındırlık ve İskân, Kültür ve Turizm ve Çevre ve Orman Bakanlıklarınca müştereken çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

2863 sayılı Kanun uyarınca, sit alanı ilan edilmiş ve koruma amaçlı imar planında kesin inşaat yasağı getirilmiş arsa ve arazilerin, Hazineye ait taşınmazlarla değiştirilmesi işlemlerinde, taşınmaz maliklerinin kabul etmesi halinde Hazineye ait taşınmazların satış işlemlerinde ödeme aracı olarak kabul edilmek üzere, taşınmazın bedelini gösteren bir belge verilir.

Belgenin işleme tâbi tutulacağı tarihteki bedeli, belgede yazılı bedele kıymet takdir tarihinden itibaren kanunî faiz uygulanmak suretiyle tespit edilir."

MADDE 6. - 4706 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, ikinci fıkrasında yer alan "5 inci maddenin dördüncü fıkrasında" ibaresi "5 inci maddenin altıncı fıkrasında" şeklinde değiştirilmiş ve maddenin sonuna aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"Hazineye ait taşınmazların değerlendirilmesi ile ilgili işlemlerde Bakanlık tarafından istenilen bilgi ve belgeler, kamu kurum ve kuruluşlarınca öncelikle gönderilir ve görüş yazıları en geç iki ay içinde cevaplandırılır. Bu süre içinde cevap verilmediği takdirde olumlu görüş verilmiş sayılır. İfraz, tevhit, tescil ve tespit işlemleri imar mevzuatındaki kısıtlamalara tâbi olmaksızın ve herhangi bir ücret, bedel ve gider karşılığı talep edilmeksizin ilgili kuruluşlarca talebi izleyen iki ay içinde yerine getirilir."

"İhale komisyonları, gerektiğinde basın ve yayın organlarının satış işlemlerini izlemesi de dahil olmak üzere, ihalenin rekabet ve açıklık ilkelerine uygun şekilde yapılmasını sağlayan her türlü tedbiri alır. Onaylanan ihale kararları, kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla internet aracılığı ile ayrıca yayınlanır.

Hazineye ait taşınmazların satışında, kiraya verilmesinde veya sınırlı aynî hak tesisinde; 4.1.2002 tarihli ve 4734 sayılı Kanuna tâbi olmaksızın, 28.7.1981 tarihli ve 2499 sayılı Kanuna tâbi ekspertiz şirketlerine değer tespit ettirilebilir. Ayrıca, ilan, reklam veya pazarlama gibi konularda hizmet satın alınabilir."

MADDE 7. - 4706 sayılı Kanuna 7 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 7/A maddesi eklenmiştir.

"MADDE 7/A. - Hazinesinin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerlerin kiralanması, satışı, sınırlı aynî hak tesisi veya ön izin verilmesi ihalelerinde tahmini bedelin % 3'ünden az olmamak üzere % 30'una kadar geçici teminat alınabilir."

MADDE 8. - 4706 sayılı Kanuna 7/A maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 7/B maddesi eklenmiştir.

"MADDE 7/B. - Hazineye ait taşınmazlar; imar planlarına uygun olarak konut yapılmak amacıyla rayiç bedel üzerinden konut yapı kooperatiflerine, kooperatif birliklerine veya bu birliklerin oluşturduğu üst birliklere, bunlar arasında yapılacak ihale ile satılabilir. Bunların ihaleye katılabilmeleri için, ihale konusu taşınmazın tahmini bedelinin dörtte birini bir bankada adlarına açılan hesapta bloke etmeleri şarttır. Bu taşınmazların satış amacı dışında kullanılamayacağına, amacı dışında kul-

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

lanıldığıının tespiti halinde, satılan taşınmazın satış bedelinin faizsiz iade edilerek Hazinece geri alınacağına dair tapu kütüğüne şerh konulur. Bu maddeye göre satılan taşınmazlarla ilgili olarak yapılacak imar uygulaması sonucunda kamu hizmet alanlarına ayrılan yerler, bedelsiz ve müstakil parsel olarak Hazine adına resen tescil edilir."

MADDE 9. - 4706 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 4.- Vakıflar Genel Müdürlüğüne veya mazbut vakıflar ile kamu kurum ve kuruluşlarına ait, üzerinde toplu yapılaşma bulunan taşınmazlar, Hazineye ait taşınmazlar ile trampa edilebilir. Trampaya ilişkin usul ve esaslar taşınmaz maliki veya idare ve temsil eden kamu kurum ve kuruluşunun bağlı, ilgili veya ilişkili olduğu Bakanlık ile Maliye Bakanlığı arasında müştereken belirlenir.

GEÇİCİ MADDE 5. - 22.9.1969 tarihli ve 6/12421 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca, Gemi Yapım Sanayi Bölgesi olarak tespit edilen İstanbul İli, Tuzla İlçesinde bulunan Hazinesinin özel mülkiyetindeki taşınmazlar ile Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerler üzerinde, bu karar uyarınca, tersane ve benzeri tesisler kurmak amacıyla, adlarına kamu arazisi tahsis edilerek lehlerine irtifak hakkı tesis edilen veya kullanma izni verilen ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce, ilgili bakanlıkların iznine tâbi işlemleri izinsiz olarak gerçekleştiren veya sözleşmelerine aykırı davranan yatırımcılar hakkında açılan davalardan; tahsise konu taşınmazın emlak vergisi asgari metrekare vergi değerleri esas alınarak hesaplanan değer in yüzde biri ile dava masraflarını defaten ödemeleri, sözleşmeden doğan mali yükümlülüklerini yerine getirmeleri, yatırımcıların açtıkları davalardan vazgeçmeleri ve ilgili bakanlıklar ile yeniden sözleşme yapmaları kaydıyla vazgeçilir, bu şartların yerine getirilmesi kaydıyla, dava açılması gerekenler için ise dava açılmaz ve tahsisleri devam eder.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, ilgili bakanlıkların görüşü alınarak Maliye Bakanlığınca belirlenir."

MADDE 10. - 12.4.2000 tarihli ve 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanununun 4 üncü maddesinin yedinci fıkrasında yer alan "2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasında belirtilen Komisyonca günün rayicine göre takdir edilecek bedelleri" ifadesi "492 sayılı Harçlar Kanununun 63 üncü maddesinde yer alan harca esas değerleri " şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 11. - 16.2.1995 tarihli ve 4070 sayılı Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinde yer alan "31.12.1993" ibaresi, "31.12.2002" olarak değiştirilmiştir.

MADDE 12. - 4070 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde yer alan "31.12.1993" ibaresi "31.12.2002" olarak değiştirilmiştir.

MADDE 13. - 4070 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Hazineye ait tarım arazilerindeki Hazine hissesi, talepte bulunan hissedarlara takdir edilecek bedel üzerinden doğrudan satılabilir."

MADDE 14. - 4070 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddenin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Hazineye ait tarım arazileri, 31.12.2002 tarihinden önce 5 yıl süreyle fiilen tarımsal amaçla kullanılması ve bu hususun Hazinece belirlenmiş olması şartıyla, kullanıcılara doğrudan satılabilir."

"Hazineye ait taşınmazlardan, mülga 28.6.1966 tarihli ve 766 sayılı Kanunun 37 nci maddesi gereğince üzerine şerh konulmuş ve 21.6.1987 tarihli ve 3402 sayılı Kanunun 46 ncı maddesine göre ilgililerince talep ve dava edilmemiş olanlar ile davaları devam edenlerden davadan vazgeçenlere, birinci fıkradaki şartlar aranmaksızın tapuda adına şerh bulunanlara veya bunların yasal mirasçularına doğrudan satılabilir."

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 15. - 4070 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"31.12.2002 tarihinden önce Hazineye ait tarım arazilerini kullananlardan, doğrudan satış hakkından yararlanamamış olanlar veya bunların kanunî mirasçıları; taşınmaz fiilen kullanmaları ve bu hususun Hazinece belirlenmiş olması şartıyla, satışa çıkarılacak bu arazileri öncelikli alım hakkına sahiptir."

MADDE 16. - 4070 sayılı Kanunun 10 uncu maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Amaç dışı kullanım

Madde 10. - Bu Kanuna göre satılan tarım arazileri 10 yıl süre ile tarım dışı amaçlarla kullanılamaz, bu husus tapu kütüğünün beyanlar hanesine yazılır. Bu süre sonunda tarım dışı amaçla kullanım Tarım ve Köyişleri Bakanlığından alınacak izne tâbidir."

MADDE 17. - 4070 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 2. - Bu Kanunun 5, 6, 7 ve 8 inci maddelerine göre taşınmaz satın almak isteyenlere bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıllık başvuru süresi tanınır. Bu süreyi Bakanlar Kurulu bir defaya mahsus olmak üzere bir yıla kadar uzatabilir. Bu sürenin geçmesi ile her türlü talep hakkı düşer ve söz konusu taşınmazlar genel hükümlere göre satılır.

Mülga 28.6.1966 tarihli ve 766 sayılı Kanunun 37 nci maddesi gereğince konulan şerhler, bu taşınmazların Kanunun 7 nci maddesinin üçüncü fıkrasına göre satın alınmaması halinde, tapu idarelerince resen kaldırılır."

MADDE 18. - 22.11.1984 tarihli ve 3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanununun 7 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bu arazi, bu Kanunun amaçları gözetilerek, uygulayıcı kuruluşça uygun görüldüğü takdirde; satılmak, sınırlı aynı hak tesis edilmek, kiralanmak, 21.1.1998 tarihli ve 4325 sayılı Kanun amaçlarında kullanılmak veya kendilerine özel kanunlarla verilen görev ve yetki içinde kullanmaları şartı ile kamu kuruluşlarına tahsis edilmek üzere, Hazinesinin tasarrufuna bırakılabilir."

MADDE 19. - 22.12.1934 tarihli ve 2644 sayılı Tapu Kanununun 35 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 35. - Karşılıklı olmak ve kanunî sınırlamalara uyulmak kaydıyla, yabancı uyruklu gerçek kişiler ile yabancı ülkelerde bu ülkelerin kanunlarına göre kurulan tüzel kişiliğe sahip ticaret şirketleri, Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde taşınmaz edinebilirler. Karşılıklılık ilkesinin uygulanmasında, yabancı devletin taşınmaz ediniminde kendi vatandaşlarına veya yabancı ülkelerde bu ülkelerin kanunlarına göre kurulan tüzel kişiliğe sahip ticaret şirketlerine tanıdığı hakların, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına veya ticaret şirketlerine de tanınması esastır.

Türkiye Cumhuriyeti ile arasında karşılıklılık olmayan devlet vatandaşlarının kanunî miras yoluyla edindikleri taşınmazlar ile kanunî kısıtlamalara tâbi alanlardaki taşınmazlar, intikal işlemleri yapılarak tasfiye edilir ve bedele çevrilir.

Yabancı uyruklu gerçek kişiler ile yabancı ülkelerde bu ülkelerin kanunlarına göre kurulan tüzel kişiliğe sahip ticaret şirketlerinin otuz hektardan fazla taşınmaz edinebilmesi Bakanlar Kurulunun iznine tâbidir. Kanunî miras yoluyla intikal eden taşınmazlar için bu hüküm uygulanmaz. Yabancı uyruklu gerçek kişilerin, kanunî miras dışında ölüme bağlı tasarruflar yoluyla otuz hektardan fazla taşınmaz edinebilmesi de Bakanlar Kurulunun iznine bağlıdır. İzin verilmez ise, fazla miktar tasfiye edilerek bedele çevrilir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Yabancı uyruklu gerçek kişiler ile yabancı ülkelerde bu ülkelerin kanunlarına göre kurulan tüzel kişiliğe sahip ticaret şirketleri lehine, taşınmaz üzerinde sınırlı aynı hak tesis edilmesi halinde karşılıklılık şartı aranmaz.

Kamu yararı ve ülke güvenliği bakımından, bu maddenin uygulanmayacağı yerleri belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir."

MADDE 20. - 8.9.1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 51 inci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"h) Hazinesinin veya Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerlerdeki baraj, dalyan, voli yerleri, göller, havuzlar, nehirler ve nehir ağızlarındaki av yerleri ile deniz ve iç sularda belirlenmiş yerlerdeki su ürünleri üretim hakkının, 22.3.1971 tarihli ve 1380 sayılı Su Ürünleri Kanununa göre il özel idarelerince kiraya verilmesi,"

MADDE 21. - 22.3.1971 tarihli ve 1380 sayılı Su Ürünleri Kanununun 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 4. - Hazinesinin veya Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerlerdeki baraj, dalyan, göller, havuzlar, nehirler ve nehir ağızlarındaki av yerleri ile deniz ve iç sularda belirlenmiş yerlerdeki su ürünleri üretim hakkı; öncelikle o yerde kurulan, üyeleri 5 yıldan az olmamak üzere üretim bölgesinde ikamet eden, münhasıran su ürünü üretim ve pazarlaması ile iştigal eden kooperatif, kooperatif birliği veya köy birliklerine başta Çevre ve Orman Bakanlığı ile Kültür ve Turizm Bakanlığı olmak üzere ilgili bakanlıkların görüşü alınarak Tarım ve Köy İşleri Bakanlığınca tespit edilecek esaslar dahilinde, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu esaslarına göre, gelirleri kendilerine ait olmak üzere il özel idarelerince kiraya verilir.

Bu yerleri kiralayan kooperatif, kooperatif birliği veya köy birlikleri bu haklarını başkalarına devredemezler.

Kooperatif, kooperatif birliği veya köy birlikleri tarafından kiralananmadığı takdirde bu üretim yerleri, ilgili bakanlıkların görüşü alınarak, diğer talep sahiplerine 2886 sayılı Kanuna göre kiraya verilir.

Kira şartnamelerinin teknik şartları ve süreleri, su ürünü üretim yerlerinin özellikleri dikkate alınarak ilgili bakanlıklarca tespit olunur."

MADDE 22. - 16.12.1960 tarihli ve 167 sayılı Yeraltı Suları Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının sonuna aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

"Bu miktarı aşan sular ile sulama, kullanma ve işlenerek veya doğal haliyle içme suyu olarak satılmak üzere çıkarılan yeraltı suları, Hazinesinin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerlerdeki kaynak suları, 2886 sayılı Kanun hükümlerine uyularak il özel idarelerince kiraya verilir. Tahsil edilen kira gelirinden; yer altı veya kaynak suyunun çıktığı yer köy sınırları içinde ise o yerdeki köy tüzel kişiliğine %15, belediye sınırları içinde ise ilgili belediyeye %25 oranında pay verilir."

MADDE 23. - 13.12.1983 tarihli ve 178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 13 üncü maddesinin (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"b) Hazinesinin özel mülkiyetindeki taşınmazların satışı, kiralınması, trampası ve üzerinde sınırlı aynı hak tesisi, Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiralınması ve bu yerler için gerekli görülen hallerde kullanma izni verilmesi işlemleriyle ormanlar ve Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki diğer yerler ile devletin özel mülkiyetindeki yerlerde bulunan taş, kum, çakıl ve toprak ocaklarının kiraya verilmesi işlemlerini yapmaks,"

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 24. - 29.6.1938 tarihli ve 3533 sayılı Umumi, Mülhak ve Hususi Bütçelerle İdare Edilen Daireler ve Belediyelerle Sermayesinin Tamamı Devlete veya Belediye veya Hususi İdarelere Ait Daire ve Müesseseler Arasındaki İhtilafların Tahkim Yoluyla Halli Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinde yer alan "uyumsuzluk gayrimenkule ilişkinse o gayrimenkulün bulunduğu yerin" ibaresi "taşınmaza ilişkin uyumsuzluklarda, taşınmazın ayınına yönelik olanlar hariç olmak üzere o taşınmazın bulunduğu yerin" olarak değiştirilmiştir.

MADDE 25. - 16.5.1987 tarihli ve 3360 sayılı Kanunla değişik 13 Mart 1913 tarihli İl Özel İdaresi Kanununun 78 inci maddesine aşağıdaki (16) numaralı bent eklenmiştir.

"16- Genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelerin yürüttükleri hizmetler için gerekli cari ve yatırım nitelikli giderlerini karşılamak amacıyla, valilerin yetki ve sorumluluğunda olmak üzere il özel idarelerince katkı sağlanabilir. Sağlanacak olan bu katkıların tahsis ve kullanım esasları valilik ve ilgili kuruluşlarca yapılacak protokolle belirlenir. Bu protokollerin bir örneği bilgi amacıyla Maliye Bakanlığına gönderilir.

Yatırım nitelikli katkı tutarlarının kullanılabilmesi için Devlet Planlama Teşkilâtı Müsteşarlığınca yılı yatırım programı ile ilişkilendirilmesi zorunludur."

MADDE 26. - 21.1.1998 tarihli ve 4325 sayılı Olağanüstü Hal Bölgesinde ve Kalkınmada Öncelikli Yörelere İstihdam Yaratılması ve Yatırımların Teşvik Edilmesi ile 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Hazineye" ibaresinden sonra gelmek üzere "katma bütçeli kuruluşlara, belediyelere veya il özel idarelerine" ibaresi, dördüncü fıkrasında yer alan "Hazinece" ibaresinden sonra gelmek üzere "katma bütçeli kuruluşlarca, belediyelerce veya il özel idarelerince" ibaresi, beşinci fıkrasında yer alan "Hazine" ibaresinden sonra gelmek üzere "katma bütçeli kuruluşlar, belediyeler veya il özel idareleri" ibaresi ile dördüncü fıkrasının sonuna "Devredilen arazi veya arsa üzerindeki toplam yatırımın yarısından fazlasının tamamlanmış olması ve yatırımcının talep etmesi halinde, devredilen arazi veya arsanın rayiç bedeli tahsil edilerek tapu kayıtlarındaki şerh terkin edilir." cümlesi eklenmiştir.

MADDE 27. - 25.2.1998 tarihli ve 4342 sayılı Mera Kanununun 5 inci maddesinin (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"b) Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine, belediye ve mücavir alan sınırları içinde Devletin hüküm ve tasarrufu altında veya Hazinesinin özel mülkiyetinde bulunan arazilerden; ettüt sonucu mera, yaylak ve kışlak olarak yararlanılabileceği anlaşılan yerler,"

MADDE 28. - 4342 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasına, (d) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (e) bendi eklenmiştir.

"e) 18.3.1924 tarihli ve 442 sayılı Köy Kanununun 13 ve 14 üncü maddeleri kapsamında kullanılacak üzere ihtiyaç duyulan,"

MADDE 29.- 4342 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"e) Tahsis amacının değiştirilmesi için başvuruda bulunan gerçek ve tüzel kişilerden, bu Kanunun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendine göre yapılan tahsis değişiklikleri hariç, tahsis amacı değiştirilen meradan elde olunacak yirmi yıllık gelir esas alınarak, komisyonca tespit edilecek miktarda alınacak ücret,"

MADDE 30. - 27.6.1984 tarihli ve 3030 sayılı Büyük Şehir Belediyelerinin Yönetimi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun 18 inci maddesinin son fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

"Bu payın % 40'ı doğrudan ilgili belediye hesabına yatırılır, kalan % 60'ı ise büyükşehir belediyelerine nüfuslarına göre dağıtılır. Hesaplama ve dağıtım işlemleri Maliye Bakanlığınca yapılır."

MADDE 31. - 16.5.1984 tarihli ve 3007 sayılı Gümrük Mevzuatına Göre Tasfiye Edilecek Eşya Hakkında Döner Sermaye Kanununun 7 nci maddesinde yer alan "% 10'u" ibaresi "% 50'si" olarak değiştirilmiştir.

MADDE 32. - 13.10.1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 114 üncü maddesinin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Trafik para cezaları kredi kartı ile de ödenebilir. Kredi kartı ile yapılan tahsilatın saymanlık hesaplarına aktarılma süresi ile uygulamaya ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığınca belirlenir."

MADDE 33. - 29.4.1969 tarihli ve 1164 sayılı Arsa Ofisi Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Genel Müdürlük mülkiyetinde olup, ihale suretiyle satılan, ancak yapılan satış işlemleri yargı kararları ile iptal edilerek kamu malına dönüştürülen, satışa konu arazi ve arsaların maliklerine; ihale bedellerinin güncelleştirilmiş değeri veya emsali değerdeki, Genel Müdürlük mülkiyetinde bulunan ya da Genel Müdürlükçe imkân dahilinde sağlanacak en yakın arazi ve arsalarından vermeye,"

MADDE 34. - 5.6.1935 tarih ve 2762 sayılı Vakıflar Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"EK MADDE 1. - Vakıflar Genel Müdürlüğüne, mazbut vakıflar ile mülhak vakıflara ait taşınmazların onarım veya inşa karşılığı kiralanmalarında, onarım ve inşa bedeli göz önüne alınarak, kira süresi, ilgili Bakanın onayı ile 29 yıla kadar tespit edilebilir."

MADDE 35. - 2762 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 2. - Vakıflar Genel Müdürlüğüne veya mazbut vakıflara ait taşınmazlarda, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte kiracılık ilişkisi nizalı şekilde devam edenler veya 31.12.2002 tarihinden önce işgalci durumunda olanlar, bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren dört ay içinde sözleşme yapmak üzere müracaat edebilirler. Müracaat edenler ile Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından yapılacak tebligat tarihinden itibaren bir ay içinde; Bölge Müdürlüklerinde oluşturulacak komisyonlarca en fazla beş yıl için tespit edilecek kullanım bedellerini, varsa kullanıcılar tarafından daha önce yapılan her türlü ödemeler mahsup edilmek kaydıyla, peşin veya en geç altı ay içinde kanunî faizi ile birlikte ve eşit taksitlerle ödemeleri, varsa üzerinde izinsiz olarak yapı inşa edilmiş taşınmazlardaki yapıları bedelsiz olarak terk ve teberru etmeleri ve açılmış olan davalardan vazgeçmeleri şartıyla, sözleşme yapılabilir. Ancak, Vakıflar Genel Müdürlüğüne değerlendirilmesi öngörülen veya teslim ve tahliye edilen taşınmazlar için kira sözleşmesi yapılmaz.

Birinci fıkra hükümleri uyarınca sözleşme yapılmaması durumunda, hüküm almaya veya tebligat yapmaya gerek kalmaksızın, Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün başvurusu üzerine, taşınmazı kullananlar, ilgili mülki amirler tarafından 30 gün içinde taşınmazdan tahliye edilir.

Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Vakıflar Genel Müdürlüğü yetkilidir."

MADDE 36. - 24.2.1984 tarihli ve 2981 sayılı İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 5. - 8.3.1984 tarihinde, tapu kütüğünde malik hanesi açık ve itirazlı olup da daha sonra Hazine adına tescil edilen taşınmazlar, bu Kanun hükümlerine istinaden değerlendirilmek üzere belediyelere bedelsiz devredilir."

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 37. - Katma bütçeli idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına ait, hizmet dışı kaldığından kullanılmayan veya ihtiyaç fazlası olan iş makinesi, makine ve teçhizat, demirbaş, araç, gereç ve malzemeleri belediyelere, il özel idarelerine, tarımsal kalkınma kooperatiflerine, sulama kooperatiflerine, sulama birliklerine ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarına karşılıklı anlaşma suretiyle satmaya, kiralamaya, satış ve kira bedellerini taksitlendirmeye ilgili kurumlar yetkilidir.

MADDE 38. - a) 18.3.1924 tarihli ve 442 sayılı Köy Kanununun 87 nci maddesi,

b) 22.12.1934 tarihli ve 2644 sayılı Tapu Kanununun 36 ncı maddesi,

c) 20.7.1966 tarihli ve 775 sayılı Gecekondu Kanununun 3 üncü maddesi,

d) 22.3.1971 tarihli ve 1380 sayılı Su Ürünleri Kanununun geçici 3 üncü maddesi,

e) 16.2.1995 tarihli ve 4070 sayılı Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanunun 6 ncı maddesinin ikinci fıkrası ile 14 üncü maddesi,

Yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1. - Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce Maliye Bakanlığı tarafından kiraya verilen su ürünü üretim yerleri ile kaynak ve yer altı sularına ait bedeller, 31.12.2003 tarihine kadar Maliye Bakanlığınca tahsil edilmeye devam olunur.

GEÇİCİ MADDE 2. - Kanunları uyarınca turizm yatırımı yapılmak amacıyla adlarına kamu arazisi tahsis edilen ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce, ilgili bakanlıkların iznine tâbi işlemleri izinsiz olarak gerçekleştiren veya sözleşmelerine aykırı davranan yatırımcılar ve işletmeciler hakkında açılan davalardan; cari yıl proje maliyet bedelinin %3 ile dava masraflarını defaten ödemeleri, sözleşmeden doğan mali yükümlülüklerini yerine getirmeleri ve ilgili bakanlıklar ile yeniden sözleşme yapmaları kaydıyla vazgeçilir, bu şartların yerine getirilmesi kaydıyla, dava açılması gerekenler için ise dava açılmaz ve tahsisleri devam eder.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, Çevre ve Orman Bakanlığı ile Kültür ve Turizm Bakanlığının görüşü alınmak kaydıyla Maliye Bakanlığınca belirlenir.

GEÇİCİ MADDE 3. - Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla, Hazine mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında olup kiraya verilmiş yerlere ilişkin olarak, mahkeme kararıyla kesinleşmiş olanlar da dahil olmak üzere, vadesi geldiği halde tamamen veya kısmen ödenmemiş olan kira bedellerinin ödenmeyen kısmına, Devlet İstatistik Enstitüsünce her ay için belirlenen toptan eşya fiyat endeksinin aylık oranı uygulanmak suretiyle hesaplanacak tutarın; bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili idarelere başvurulması şartıyla, başvuru tarihini izleyen aydan itibaren aylık dönemler halinde dokuz eşit taksitte tamamen ödenmesi, dava açılmaması veya açılmış davalardan vazgeçilmesi şartıyla, aktedilen sözleşmelerdeki temerrüt ile ilgili hükümlere bağlı kalınmaksızın kira bedellerine uygulanan gecikme faizi ve ceza şartın tamamının tahsilinden vazgeçilir.

Bu madde kapsamına giren alacaklar ile ilgili olarak tatbik edilen hacizler, yapılan ödemeler nispetinde kaldırılır. Maddenin uygulanması ile ilgili esas ve usulleri belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Yürürlük

MADDE 39. - Bu Kanunun; 30 uncu maddesi yayımını takip eden ayın başında, diğer maddeleri ise yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 40. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

